

Årsredovisning 2022 - Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
1.2	Det kommunala uppdraget	5
2	Förvaltningsberättelse	6
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
2.2	Den kommunala koncernen.....	6
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	8
2.3.1	Befolkningsutveckling.....	8
2.3.2	Omvärldsanalys.....	10
2.3.3	Hållbar utveckling	17
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	19
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
2.5.1	Vision	20
2.5.2	Värdegrund	20
2.5.3	Styrmodell.....	20
2.5.4	Årets interna kontroll	21
2.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	23
2.6.1	Kommunfullmäktiges grunduppdrag.....	23
2.6.2	Kritiska kvalitetsfaktorer	28
2.6.3	Mål	38
2.6.4	Uppdrag	45
2.6.5	Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad	49
2.7	Finansiell analys	50
2.7.1	Resultat	50
2.7.2	Kapacitet	52
2.7.3	Risk och kontroll.....	54
2.7.4	Balanskravsresultat	55
2.7.5	Sammanfattning finansiell analys.....	56
2.8	Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten.....	57
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	58
2.9.1	Sjukfrånvaro	59
2.10	Förväntad utveckling	60
3	Drift- och investeringsredovisning	62
3.1	Driftredovisning	62
3.2	Investeringsredovisning	67

4	Ekonomisk redovisning	70
4.1	Räkenskaper årsredovisning	70
4.1.1	Resultaträkning	70
4.1.2	Kassaflödesanalys	71
4.1.3	Balansräkning	72
4.1.4	Noter	73
4.2	Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp årsredovisning	85
4.2.1	Resultaträkning	87
4.2.2	Balansräkning	88
4.2.3	Noter	88
4.3	Redovisningsprinciper	90
4.3.1	Ord och begrepp	94
5	Verksamhetsberättelser	95
5.1	Nämnder	95
5.1.1	Barn- och utbildningsnämnden	95
5.1.2	Bygg- och miljönämnden	96
5.1.3	Fastighet- och servicenämnden	98
5.1.4	Fritid- och folkhälsönämnden	99
5.1.5	Kommunstyrelsen	101
5.1.6	Kulturnämnden	102
5.1.7	Räddningsnämnden	104
5.1.8	Socialnämnden	105
5.1.9	Tekniska nämnden	107
5.1.10	Överförmyndarnämnden	109
5.2	Koncernbolag och stiftelser	110
5.2.1	Gislaveds Kommunhus AB	110
5.2.1.1	AB Gislavedshus	113
5.2.1.2	Enter Gislaved AB	114
5.2.1.3	Gislaved Energi Koncern AB	116
5.2.1.4	Gisletorp Lokaler AB	117
5.2.2	Stiftelsen Isabergstoppen	119
5.2.3	Stiftelsen Torghuset	120

1 Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Ett år av förändring

Rysslands invasion av Ukraina påverkade oss alla på många vis under förra året. I inledningen av invasionen startade förberedelser för att hantera en potentiell flyktingström och annan möjlig påverkan på kommunens organisation, invånare och näringsliv. I detta arbete mötte vi ett stort engagemang och en stark vilja att hjälpa till bland våra medarbetare och hos näringslivet och civilsamhället.

Kriget ledde till ett försämrat ekonomiskt läge som märktes av i både förvaltningarna och bolagen under 2022. Många har tagit ett stort ansvar och jobbat hårt för att anpassa sina verksamheter under svåra omständigheter.

En förändrad befolkningsstruktur och mer komplexa samhällsutmaningar gör att gamla lösningar i framtiden inte längre kommer att vara lika effektiva. Vi har tagit stora steg framåt genom att vi går in i 2023 med en ny organisation för både nämnder och förvaltningar. Målet med förändringen är att skapa en stabil organisation, med målgruppens behov i centrum, som också kan vara flexibel vid snabba förändringar.

Ett stort arbete bedrevs under 2022 för att få den nya organisationen på plats och nu går vi vidare med att utveckla våra arbetssätt för att se till att förändringen leder till så stor nytta som möjligt. Många har varit delaktiga i arbetet med organisationsöversynen som också i stunder har skapat en viss oro bland personalen. Jag vill rikta ett stort tack till alla medarbetare för ert hårda arbete och tålamod i det här viktiga förändringsarbetet.

Det här har också hänt under året:

- I februari kunde de första hyresgästerna flytta in i AB Gislavedshus 30 meter höga bostadshus Billingsberg som skapat 38 nya lägenheter i Smålandsstenar.
- I november togs det första spadtaget för renoveringen och utbyggnaden av Burseryds förskola.
- Under 2022 har Gislaved Energi bytt ut gatubelysningen i Gislaved till LED. Det motsvarar över 300 000 kWh el i besparing per år.
- Gislaved Energi bildade det nya bolag Gislaved Energipark som håller på att bygga en fyra hektar stor energipark. Parken kommer skapa el via solceller som lagras i återvunna batterier från elfordon.
- Enter Gislaved AB har tillsammans med Business Gnosjöregion (BRG) skapat ett lokalt nätverk där närmare 60 kvinnor i ledande positioner ingår. Målet är att stärka och synliggöra ledande kvinnor.

Vi blickar framåt

Efter ett år där vi trots utmaningar levererat goda resultat och lagt en god grund för att möta framtidens utmaningar går vi nu in i en ny mandatperiod med blicken framåt för att fortsätta utvecklingen av vår kommun.

Marie Johansson (S), kommunstyrelsens ordförande

1.2 Det kommunala uppdraget

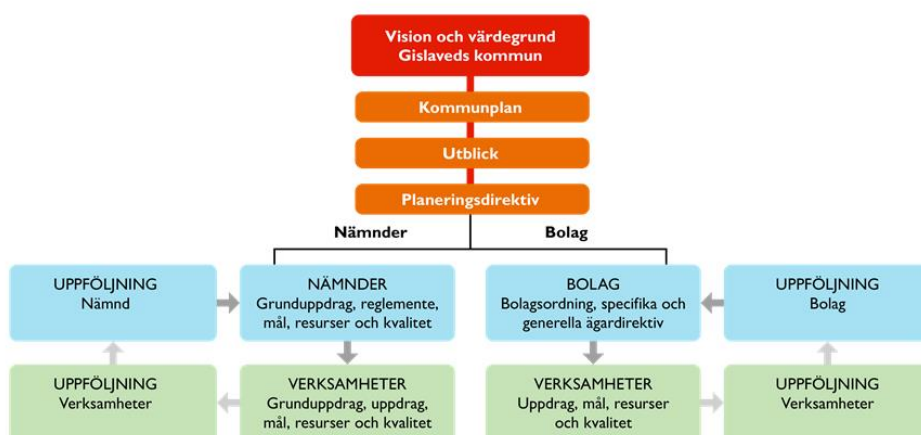
Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Detta innebär att de ska sköta ekonomin på ett ansvarsfullt sätt:

- För **verksamheten** ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **personalfrågor** ska det anges personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen ska arbeta för att nå visionen utifrån vad som anges i de prioriterade målområdena. För de prioriterade områdena anges mål för att förtydliga kommunfullmäktiges intentioner om vad som för verksamheten är god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande målområden genom bland annat operativa styrgrupper, nämndernas uppföljning och samhälle-, demokrati- samt arbetsgivarfrågor, är de som utgör grunden för kommunfullmäktiges uppföljning.

Kommunfullmäktige följer upp planeringsdirektivet tre gånger per år. Vid delår och årsredovisningen görs en mer omfattande uppföljning.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Kriget i Ukraina och en historisk hög inflation med bland annat höga priser på livsmedel, energi och drivmedel har påverkat kommunkoncernens verksamhet under 2022.

Kommunkoncernens verksamheter i form av förvaltningar och bolag har redan under 2022 märkt av det försämrade ekonomiska läget men fullt ut kommer det troligen först att märkas under nästa år om inte inflationen snart återgår till en mer normal nivå.

Kommunkoncernens drift- och investeringskostnader påverkas negativt av det rådande ekonomiska läget. Investeringar som finansieras via lån blir dyrare att genomföra. Privata aktörers kostnader ökar med anledning av inflationen vilket kommer att märkas vid genomförande av bland annat investeringsprojekt där privata företag anlitas i genomförandet av projekten.

Kommuninvånarnas betalningsförmåga försämras med anledning av det rådande ekonomiska läget vilket kan innebära ökat behov av ekonomiskt bistånd samt risk för att kredittiden för kundfakturor ökar vilket i så fall påverkar kommunkoncernens likviditet negativt. Det kan även föreligga en ökad risk för kundförluster för kommunkoncernen. Än så länge märks ingen större förändring av ökade varsel av anställda eller minskad sysselsättning vilket är positivt. Dock om så skulle bli fallet kommer det att påverka kommunens skatteintäkter samt att vissa andra kostnader inom det kommunala uppdraget kan komma att öka.

Alla förvaltningar och bolag i kommunkoncernen har under året i möjligaste mån försökt att anpassa sina verksamheter efter de förutsättningar som råder men situationen med en historisk hög inflation samt kriget i Ukraina som också påverkar utbudet av olika varor/insatsvaror är det inte möjligt att genomföra anpassningar fullt ut till rådande ekonomiskt läge.

Det finns utmaningar kvar inom samtliga av kommunplanens målområden men uppföljning av kommunfullmäktiges mål visar att arbetet inom alla fyra områden lett till positiva förflyttningar. En djupare redogörelse av arbetet återfinns i avsnittet god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

2.2 Den kommunala koncernen

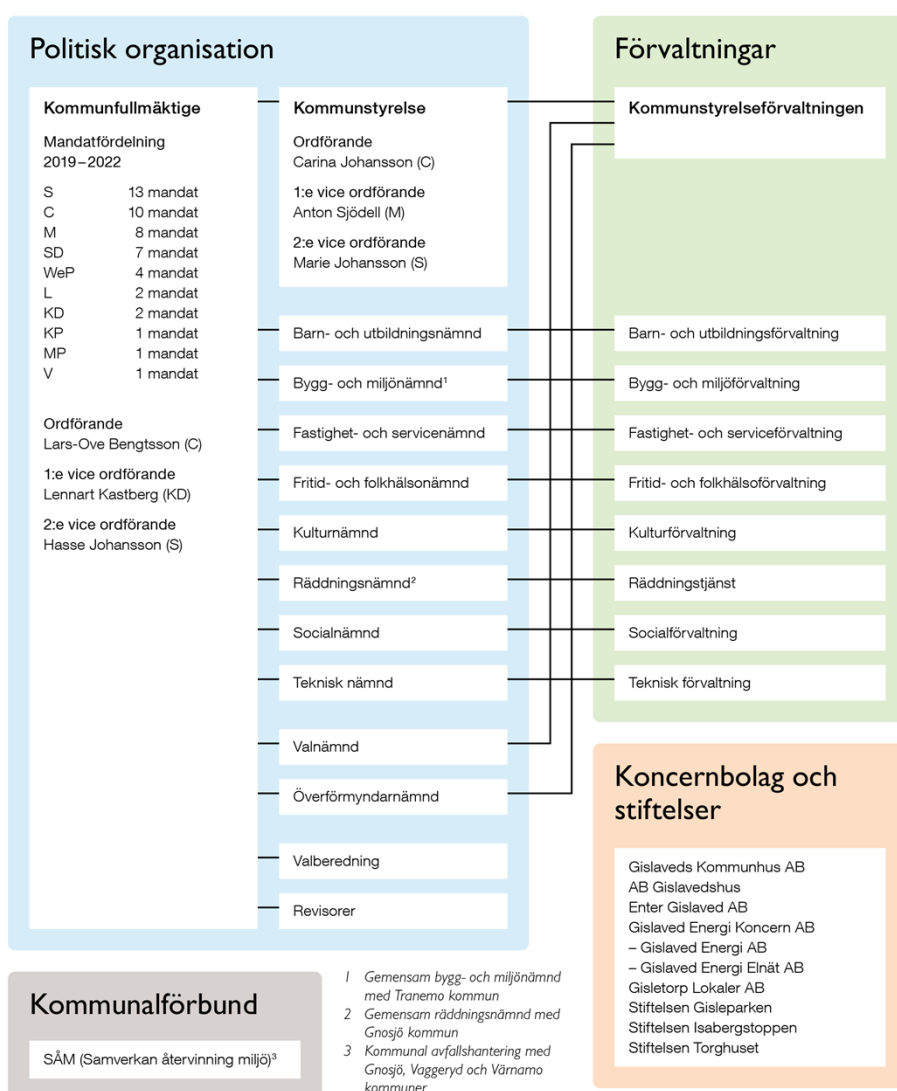
Schemat på följande sida ger en samlad bild av hur den kommunala verksamheten organiserades i Gislaveds kommun 2022. För att service till invånare och besökare ska vara så bra som möjligt bedrivs verksamheten i olika driftsformer vilket framgår av organisations-schemat.

Räddningsnämnden delas med Gnosjö kommun och bygg- och miljönämnd delas med Tranemo kommun.

De verksamheter som drivs i bolagsform är de som verkar på en konkurrensutsatt marknad och där bolagsformen bedöms vara fördelaktig ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Gislaveds kommunhus AB är koncernens moderbolag som i sin tur äger övriga företag i koncernen. Alla bolag ägs till 100% av kommunen om inget annat anges.

Kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö) sköter insamling och hantering av hushållsavfall, samt ansvarar för återvinningscentralerna. Detta är ett samarbete med Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

Organisation

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1 Befolkningsutveckling

Under 2022 minskade kommunens befolkning minskat med totalt 75 invånare, från 29 556 till 29 481. Helårsprognosen spådde 29 357 invånare vid årsslutet.

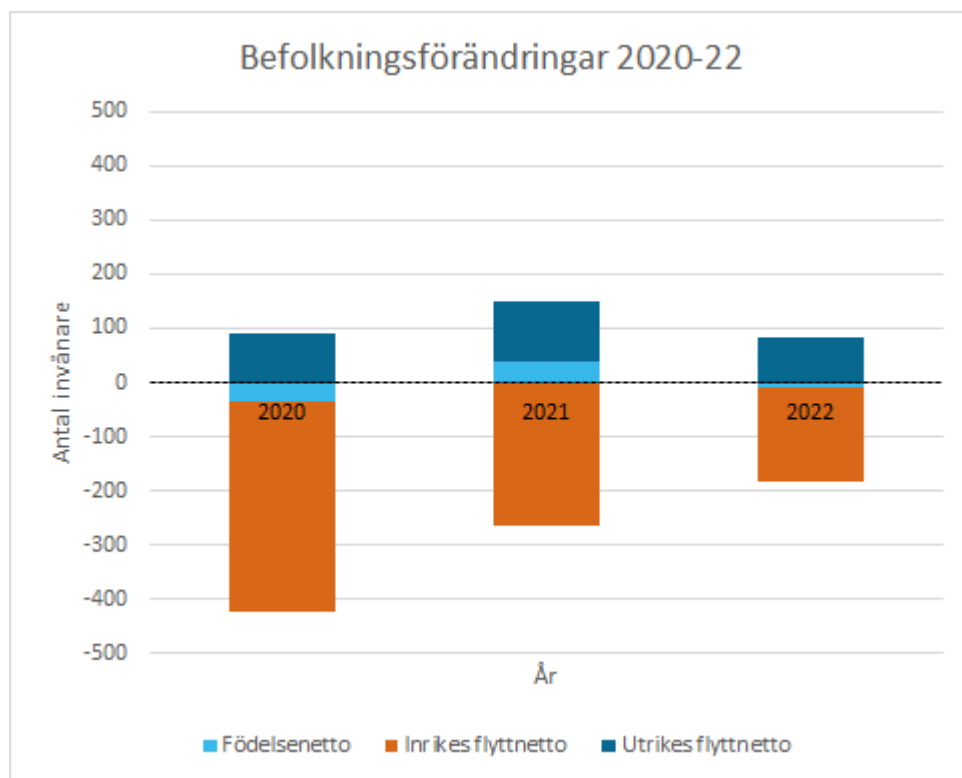
	2022	2021	2020
Födda	257	295	301
Döda	267	258	335
Födelsenetto	-10	37	-34
Inflyttade	1276	1 243	1 142
Utflyttade	1365	1 394	1 437
Flyttnetto	-89	-151	-295
Justeringar	24	35	1
Folkmängd	29 481	29 556	29 635
Befolkningsförändring	-75	-79	-328

Både barnafödandet och dödligheten har legat på lägre nivåer än förväntat i befolkningsprognosen och på lägre nivåer jämfört med föregående år. Totalt skedde 10 fler dödsfall än födselar, vilket innebär ett negativt födelsenetto. Den låga dödligheten 2022 har en grundförklaring i en överdödlighet under i synnerhet 2020 till följd av pandemin men även med detta i beaktning är nivåerna lägre än förväntat. Den låga nivån av barnafödelse är en mer oväntad utveckling.

Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Största mängden utflyttningar sker i augusti och september inför terminsstart på högskolor och universitet medan inflyttningen var som störst i juni och juli. Totalt över perioden har flyttnettot varit -89 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat hit. Inrikes var flyttnettot -173 men vägs till viss del upp av ett invandringsöverskott på 84 personer.

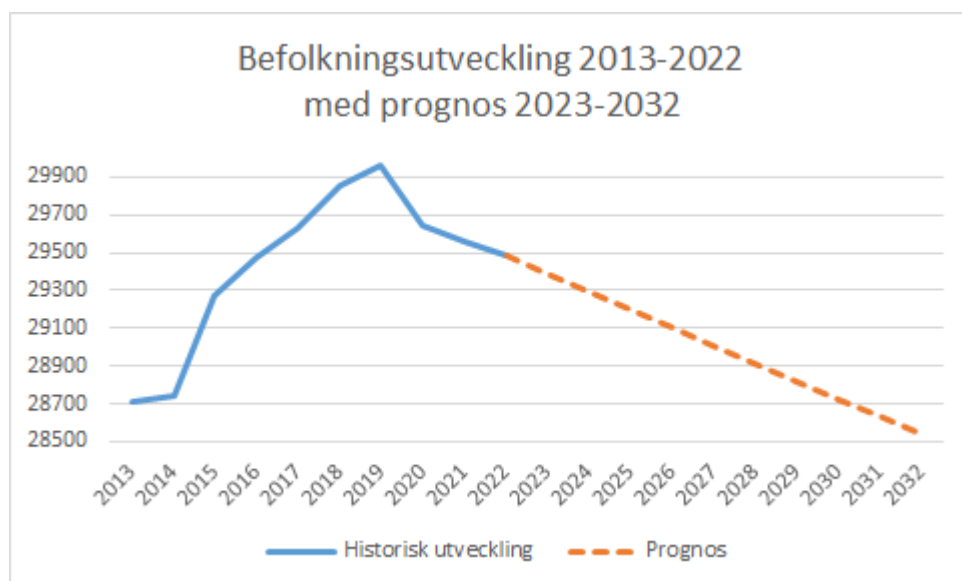
Att den totala befolkningsminskningen inte motsvarar summan av de två nettona beror på en justeringspost på +24 personer. Justeringsposten förklaras av SCB som del av folkökningen som inte kan förklaras av födelseöverskott och invandringsöverskott under perioden. Där ingår födselar, dödsfall, invandringar och utvandringar som rapporterats under perioden, men som inträffat före periodens början.

Att antalet invånare ökat under tidigare år beror främst på ett högt barnafödande och att människor flyttat från andra länder till kommunen. Stängda gränser under inledningen av pandemin och ändringar i migrationslagstiftningen har medfört att utrikes inflyttning minskat till Sverige i helhet och även till Gislaveds kommun. Utflyttningen från kommunen var fortsatt förhållandevis hög under 2022.

Under de kommande åren förväntas antalet invånare fortsätta minska, men i en sjunkande takt.

En redogörelse för den demografiska utvecklingen i Gislaveds kommun presenteras i punkten *Hur ser bilden ut i Gislaveds kommun?* i avsnittet nedan.

2.3.2 Omvärldsanalys

Den höga inflationen, liksom den snabba ränteuppgången, ger stora negativa effekter för global konjunktur 2023. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige. Fallande BNP syns inte på bred front, men i slutet av 2022 sjönk BNP både i Tyskland och Sverige. För de svenska hushållen blir pris- och ränteuppgången mycket kännbar. Det fulla genomslaget på ekonomin ligger framför oss: flera mekanismer medför att det dröjer innan de högre räntorna/priserna slår igenom fullt ut. Ännu väntas fler räntehöjningar från centralbankerna. Men man närmar sig snart toppnivåerna i denna räntecykel. Under 2023 väntas inflationen sjunka, bland annat som en följd av sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser – bestående höga prisnivåer medför en varaktig urholkning av realinkomsterna. Sannolikt kommer det att ta mycket lång tid att återhämta denna nedgång för reallönerna. Hittills har svensk arbetsmarknad stått sig stark, men tecken på försvagning börjar nu skönjas. Hur mycket sysselsättningen kommer att dämpas i nedgången blir avgörande för konjunkturen framöver. Liksom i tidigare prognoser beräknas tillväxten för det reala skatteunderlaget räcka till endast små ökning av verksamhetsvolymen i kommunsektorn

Samtliga bedömare skissar i nuläget på vilka effekterna blir av 2022 års inflations- och räntechock. Den höga inflationen och centralbankernas agerande påverkar fortfarande i hög grad konjunkturutsikterna. Sverige når lågkonjunktur 2023. Den svenska ekonomin, och inte minst hushållen, har en klart högre räntekänslighet (med högre skuldnivå) än många andra länder. Det är mot denna bakgrund som vi räknar med att konjunkturedgången blir större i Sverige än i flera andra länder. Dessutom har bostadskrediter i Sverige räntebindningstider som är betydligt kortare än i flertalet andra länder. Därför kan hushåll i andra länder i genomsnitt undgå ränteuppgången längre än i Sverige; här ger ränteuppgången snabbare avtryck i disponibelinkomster och konsumtionsefterfrågan. Hittills har dock sysselsättningen i Sverige inte nämnvärt påverkats av den stagnerande produktionstillväxten. Indirekta effekter av pris- och ränteuppgången väntas prägla samhällsekonomin framöver, med en anpassning av personalstyrkan i allt fler företag/sektorer.

Nya prognoser över KPIF-inflationen 2023 ligger mellan 5,5 och 6,5 procent (att jämföra med utfallet 7,7 procent 2022). Frågan tycks därmed vara hur snabbt inflationen ska falla. SKR:s prognos för KPIF-inflationen 2023 är 5,8 procent. När boränteposten adderas nås KPI; inflationstakten för detta index beräknas till 8,2 procent som årsgenomsnitt 2023 (8,4 procent 2022) Att inflationen åter "blir låg" (återgår till målet om 2 procent) innebär inte att priserna går tillbaka till de nivåer som gällde före perioden av hög inflation.

Den konjunktur som i denna prognos antas råda i Sverige 2023–2024 pekar på behovet och rimligheten av en lättare penningpolitik. Men förutsättningarna för Riksbanken påverkas i hög grad av omvärlden, allra mest USA.

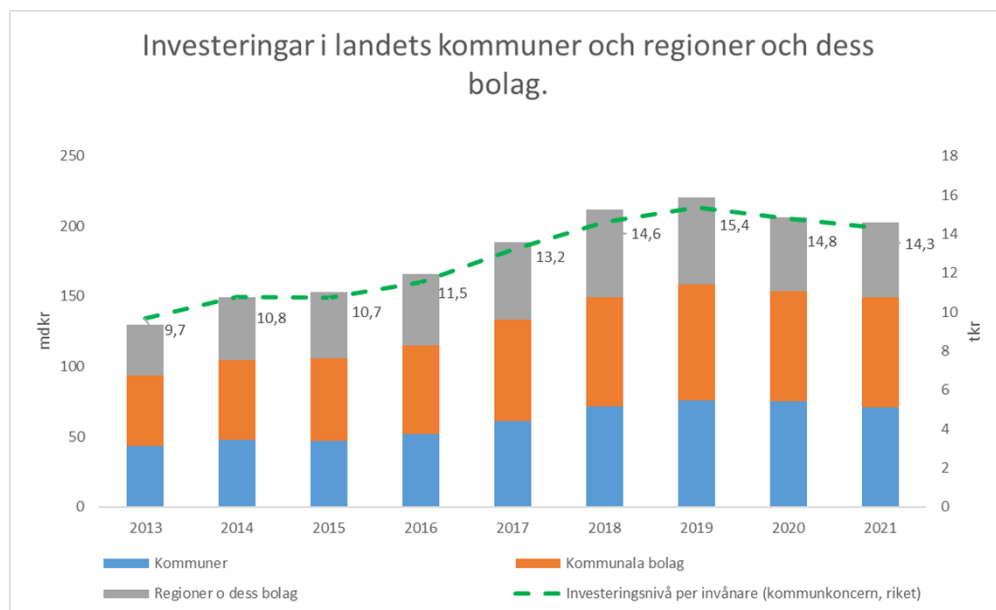
För att räntesänkningar ska bli verklighet krävs att inflationen samt inflationsförväntningarna efter sommaren är tillräckligt låg, att löneökningstakten är måttfull samt att arbetsmarknaden då också är klart svagare.

Ovanstående text är hämtad från SKR, MakroNytt, nummer 1, 2023 (230216)

Kommunsektorns investeringar

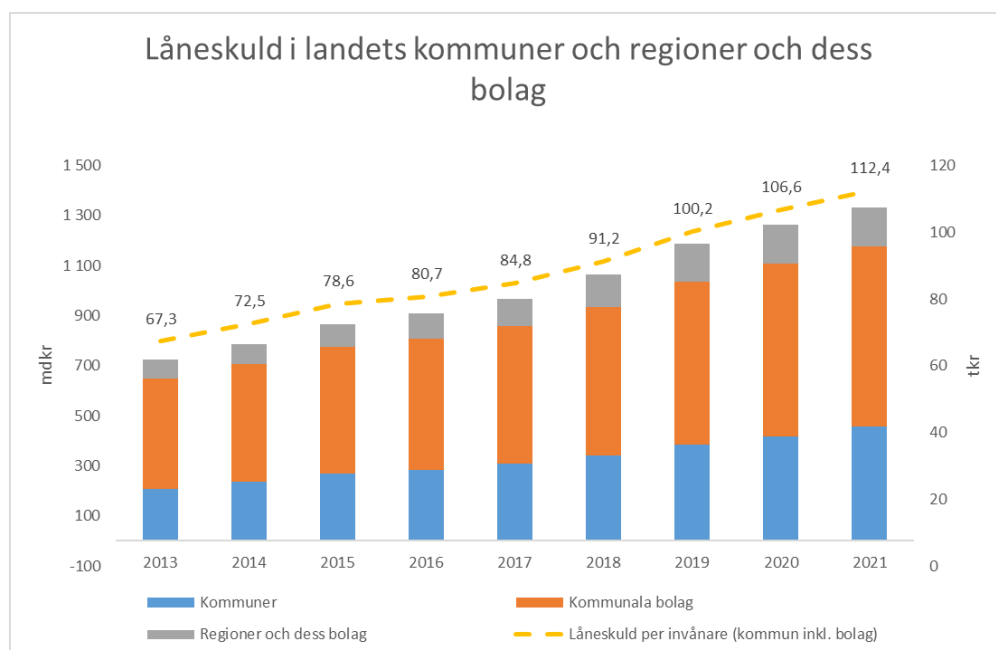
Investeringsvolymen i kommunsektorn har minskat de senaste två åren. 2021 minskade kommunsektorns investeringar med 4 miljarder kronor, motsvarande 2 procent, jämfört med föregående år. Det kan jämföras med att investeringsvolymerna i kommunsektorn ökat med i genomsnitt 6 procent per år sedan 2010. Totalt uppgick kommunsektorns investeringar till 180 miljarder kronor 2021. De minskade investeringsvolymerna kan nästan helt och hållet hänföras till kommunerna, vars investeringar uppgick till 71 miljarder kronor. För de kommunala bolagen och regionkoncernerna, som låg på näst intill samma nivåer 2021 som 2020, uppgick investeringsvolymerna till 79 respektive 31 miljarder kronor.

Anledningarna till att kommunsektorns totala investeringsvolym minskar för andra året i rad är troligtvis flera. Pandemin och dess efterdyningar har sannolikt medfört utmaningar att genomföra planerade investeringar, vilket kan ha gjort att investeringsplaner förändrats eller förskjutits. Samtidigt har befolkningsframskrivningarna reviderats och befolkningen framöver förväntas inte öka i samma takt som tidigare förutspåts. Till exempel förväntas antal födda barn minska de kommande åren. Sådana förändringar kan ha stor påverkan på kommuner och regioners investeringsbeslut. Trots detta kvarstår ett förhållandevis stort investeringsbehov i kommunsektorn. Det handlar dels om befintliga verksamhetslokaler som behöver rustas upp, dels om kritisk infrastruktur, som exempelvis VA-anläggningar, som måste underhållas.

Kommunsektorns låneskuld

Kommunsektorns självfinansieringsgrad är hög, men en del av årets investeringar behöver finansieras i form av ökad upplåning. Under 2021 ökade kommunsektorns låneskuld med 30 miljarder kronor, motsvarande 3,9 procent. Vid årets utgång uppgick den totala låneskulden till 799 miljarder kronor. Ökningen av låneskuldens förklaras av en skuld tillväxt i kommunkoncernerna som har ökat sin låneskuld från 689 till 719 miljarder kronor. Regionkoncernernas låneskuld var lika stor som föregående år och omfattade totalt 80 miljarder kronor. Sedan 2010 har låneskulden växt i högre takt än ekonomin som helhet. 2021 är dock det första året som låneskulden minskar som andel av BNP.

Kommunsektorns finansiering

Kommuninvest finansierade totalt 58 (58 procent år 2020) procent av låneskulden. Resterande del finansierades med upplåning på kapitalmarknaden via egna marknadsprogram eller via banker. Marknadsprogrammen och bankernas finansieringsandel uppgick till 30 (30) respektive 12 (12) procent av låneskulden. Sett ur ett längre perspektiv har finansieringen via Kommuninvest ökat samtidigt som finansieringen via banker minskat medan marknadsprogrammets andel varit relativt konstant. Jämfört med det föregående året har marknadsandelarna för de olika finansieringsalternativen varit oförändrade

Demografin ställer höga krav på kommunsektorns finanser

I likhet med SKR har andra prognosinstitut och organisationer konstaterat att befolkningsförändringar ställer höga krav på kommunernas och regionernas finansiering kommande år. Finansdepartementet har gjort en analys som visade att med oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. Skälet är att kostnaderna per invånare för barn, unga och äldre är så pass mycket högre än för befolkningen i arbetsför

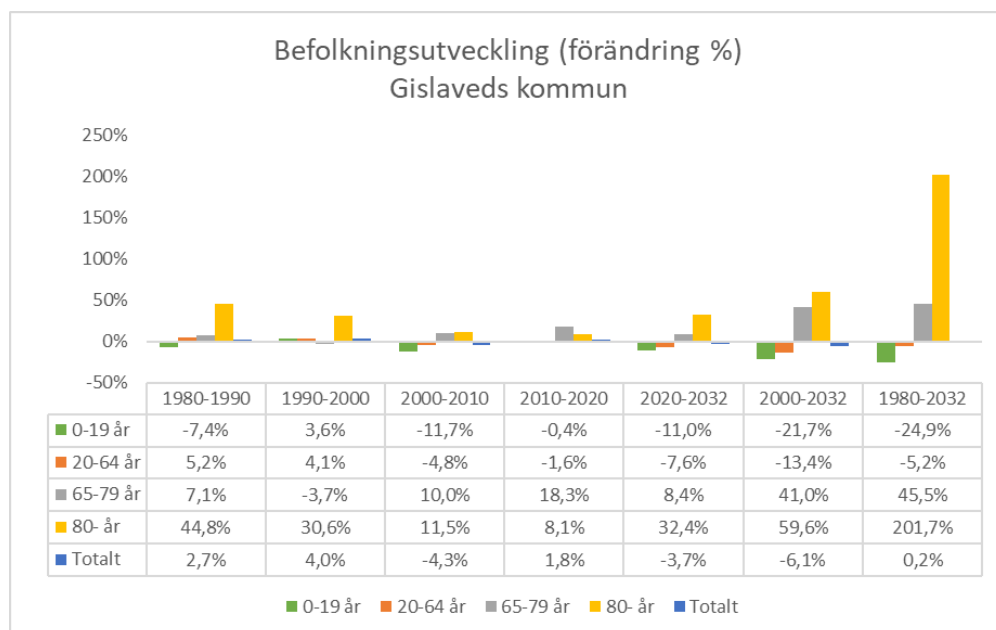
ålder och att det är just de äldre och unga som ökar snabbt under den kommande tioårsperioden. Dessutom kommer största delen av intäkterna från skatt på arbete, och den arbetsföra delen av befolkningen ökar väsentligt långsammare.

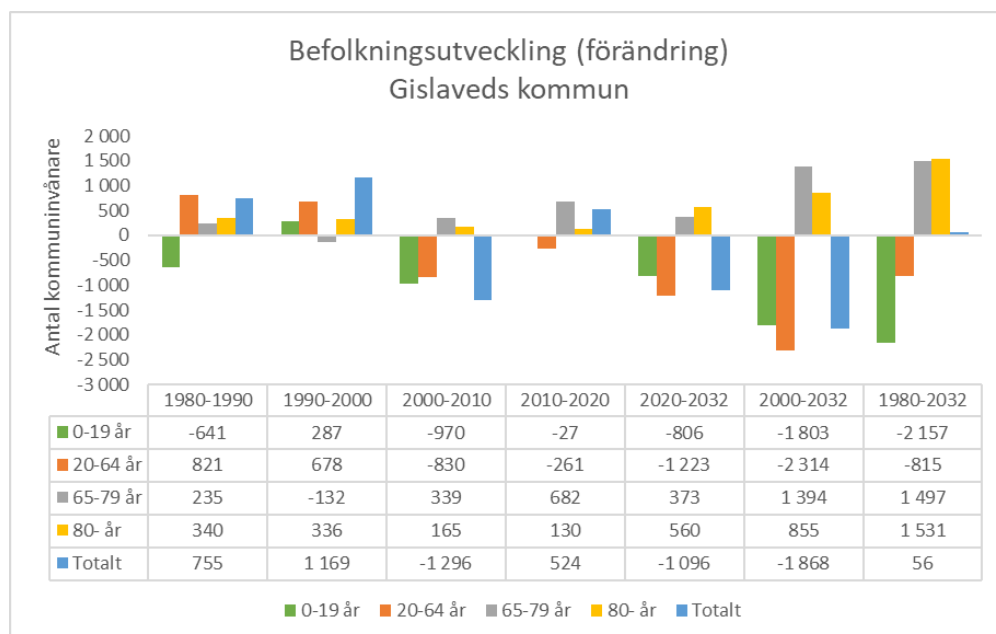
För att lösa denna utmaning menar SKR att kommuner och regioner måste arbeta för att

- effektivisera verksamheten.
- förändra arbetssättet med hjälp av till exempel digitalisering och förebyggande hälsoarbete.
- öka sysselsättningsgraden för anställda och förlänga arbetslivet..

Hur ser bilden ut i Gislaveds kommun?

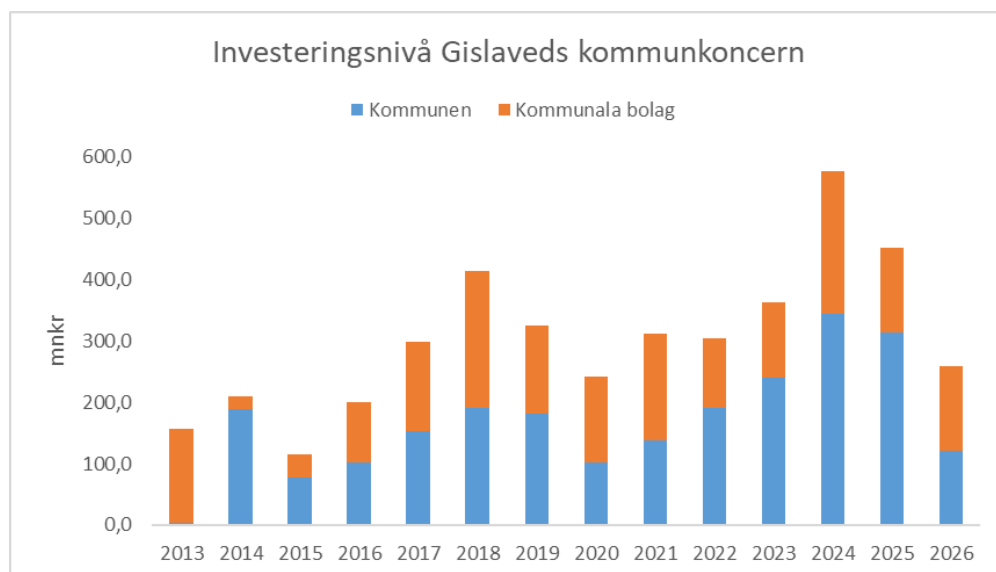
Även om kommunens befolkningsprognos pekar på ett minskat invånarantal fram till 2032 kommer det att behöva göras stora investeringar i Gislaveds kommun, bland annat inom infrastruktur, skolfastigheter, fritidsanläggningar och bostadsbyggande. Samtidigt som befolkningstillväxten är negativ ställer den demografiska förändringen krav på en fortsatt god kommunal service. Som framgår av diagrammet nedan har Gislaveds kommun en stor demografisk utmaning i och med att invånare i arbetsför ålder prognostiseras att minska medan invånare som är 65+ förutspås att öka vilket kommer att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare effektiviseringar av verksamheterna med bland annat förändrade arbetssätt, ökad samverkan mellan kommunens verksamheter och andra närliggande kommuner. Det förebyggande folkhälsoarbetet och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografiutvecklingen.

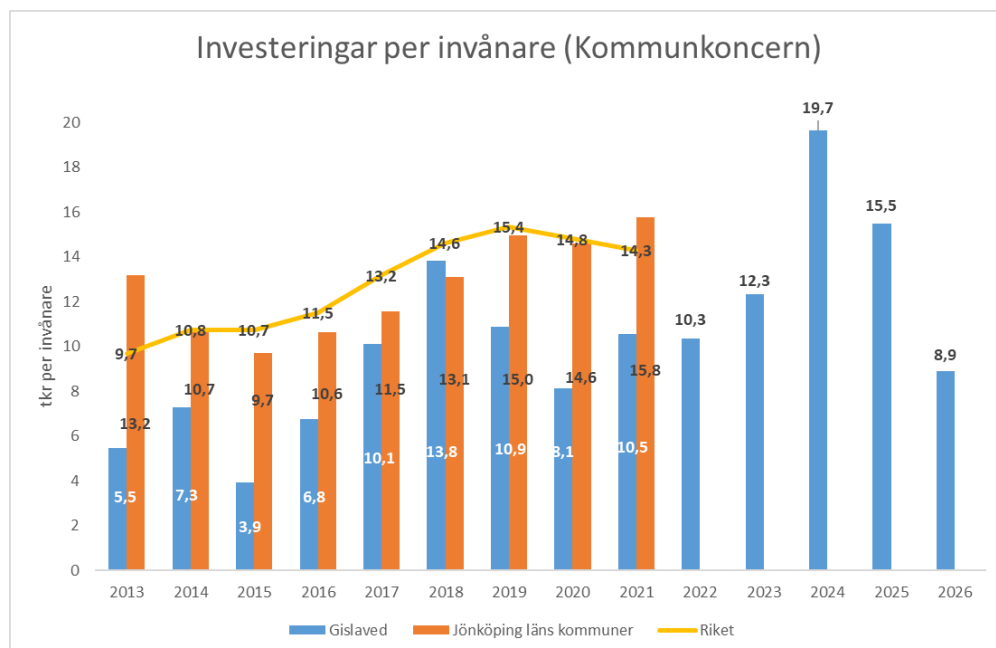
För att klara den demografiska utmaningen har Gislaveds kommun i "Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023-2025" antagit finansiella mål för att möjliggöra en investering på ca 1,6 mdkr under de kommande tio åren. Enligt det senast antagna planeringsdirektivet 2023 med plan 2024-2026 anges en plan för investeringar på cirka 1,5 mdkr det vill säga 150 mnkr i genomsnitt per år.

Nedanstående diagram avseende investeringar visar på en investeringsnivå som är möjlig att genomföra utifrån kommunens finansiella mål samt bolagens ägardirektiv. Bolagens investeringsnivå bygger på den långtidsplanering som gjordes i början av 2022. Med anledning av den ekonomiska utveckling som skedde under 2022 med höga prisökningar och högre låneräntor har bland annat AB Gislavedshus tillfället pausat sitt investeringsprogram.

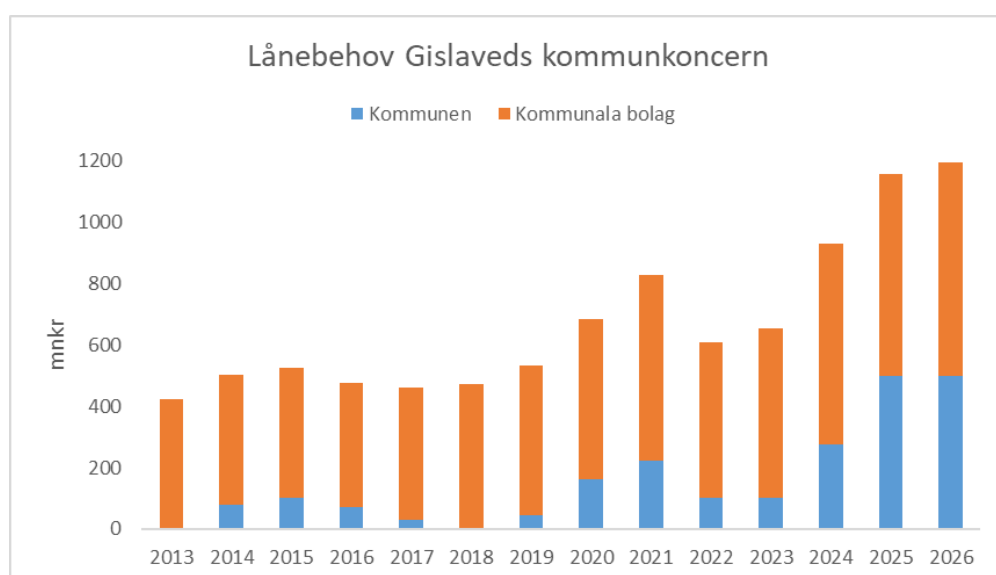

Investeringsnivån per invånare för Gislaveds kommunkoncern är i grunden låg jämfört med riket och jämfört med övriga kommuner i länet. Utifrån planerad investeringsnivå under de kommande fyra åren kommer investeringsnivån per

invånare att öka från 10,3 tkr (2022) till som mest 19,7 tkr (2024) för att därefter sjunka till 8,9 tkr för 2026. Denna nivå är möjlig i och med att de kommunala bolagen och kommunen har en god grundekonomi, men det krävs en fortsatt god och långsiktig planering för att klara dessa nivåer.

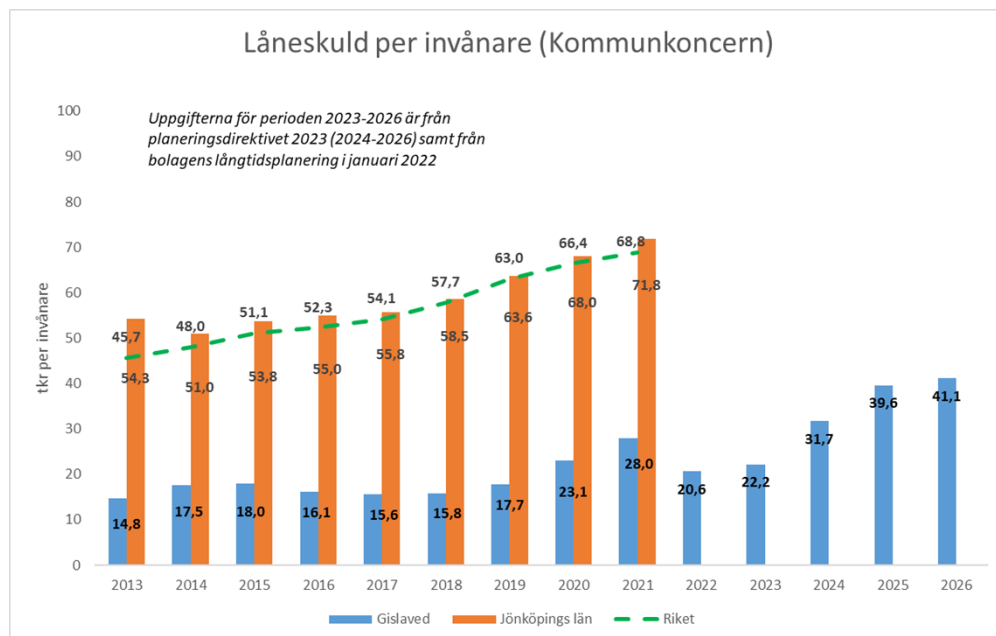

Under de kommande åren kommer kommunens lånebehov troligtvis att öka från 100 mnkr (2022) till 500 mnkr (2026). För bolagen går en trolig ökning för motsvarande period från cirka 500 mnkr till 700 mnkr. Med anledning av den ekonomiska utveckling som skedde under 2022 med höga prisökningar och högre låneräntor har bland annat AB Gislavedshus tillfälligt pausat sitt investeringsprogram och därmed är lånebehovet först aktuellt när inflationen återgår till mer normala nivåer.

Kommunkoncernens låneskuld för 2022 har minskat med ca 93 mnkr (-12 procent) jämfört med föregående år. Låneskulden per invånare är i grunden låg

jämfört med riket och jämfört med övriga kommuner i länet. Utifrån kommunkoncernens planerade investeringsnivå de kommande åren kommer låneskulden per invånare att öka från 20,6 tkr till 41 tkr per invånare. En markant ökning men i jämförelse med riket och övriga kommuner i länet fortfarande låg. Lånebehovet är beaktat i kommunkoncernens ekonomiska långtidsplaner och hanteras planeringsmässigt inom de finansiella målen för kommunen och bolagen.

2.3.3 Hållbar utveckling

En hållbar utveckling innebär att kunna tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Med en hållbar samhällsutveckling kan vi utveckla, bygga och förvalta Gislaveds kommun både idag och för framtiden. Kommunens arbete med hållbar utveckling utgår från FN:s globala mål för hållbar utveckling genom Agenda 2030.

Det pågår ett arbete med att skapa en struktur och riktning framåt för kommunens hållbarhetsarbete, framförallt genom den av kommunfullmäktige antagna strategin för hållbar utveckling och rådet för hållbar utveckling.

Koncernens pågående arbete kring hållbarhetsfrågorna har gett goda resultat. Under 2022 har följande förflyttningar skett:

Ekonomiska aspekter:

Arbetslösheten i Gislaveds kommun har ökat under 2022 med 0,2 procentenheter och i december var andelen inskrivna arbetslösa 6 procent. Detta är något högre än länet, men lägre än riket som helhet. Fördelningen av arbetslöshet bland olika samhällsgrupper har inte förändrats nämnvärt under året. En grupp som fortsatt har hög arbetslöshet i relation till andra grupper är utrikes födda kvinnor, där insatser kommer behövas för att få fler i arbete.

En svag ökning av andelen med eftergymnasial utbildning i kommunen noteras årligen, men nivån är bland de lägsta i riket med totalt 25,8 procent av invånarna mellan 25 till 64 med någon form av högre utbildning. Detta är en viktig utmaning att bemöta för att kunna säkra tillgång till kvalificerad arbetskraft för både kommunen och näringslivet i framtiden.

Ekologiska aspekter:

En koldioxidbudget har tagits fram som visar det utsläppsutrymme som finns kvar inom kommunens gränser för att målsättningar inom ramen för Parisavtalet ska kunna uppnås. Budgeten visar att de samlade framtida utsläppen i Gislaveds kommun från och med januari 2022 inte får överskrida 739 577 ton. De årliga utsläppen inom kommunen utgör 91 640 ton. Det betyder att cirka 1/7 av budgeten förbrukas varje år och att målen inte kommer att nås om nuvarande trend fortsätter.

Ett av de största utsläppsområdena är transporter. Under 2022 minskade de totala utsläppen av koldioxid från fordon som tillhör privatpersoner med 6 procent. Anledningen till detta är att färre resor totalt genomfördes. Andelen av alla resor som genomförs med bil är fortsatt i stor majoritet och ökade från 77,8 till 78 procent, samtidigt som andelen av alla resor med cykel minskade från 8 till 7,8 procent. Även om förändringen i andel är marginell baseras den på cirka 12 miljoner resor om året, vilket gör att små procentuella förändringar innebär en stor mängd resor i absoluta tal. Den totala mängden resor har minskat sedan 2019, men cykeln har haft en större procentuell nedgång än andra färdslag.

En annan noterbar förbättring är att andelen ekologisk odlad åkermark har ökat under senaste mätperioden, vilket innebär att den minskning som identifierades 2020 inte verkar vara ett trendbrott. Den ekologiska odlingen är gynnsam ur ett hållbarhetsperspektiv, då det ger bättre förutsättningar för den biologiska mångfalden samt bidrar med mindre utsläpp av växthusgaser.

Sociala aspekter:

För första gången har den allmänna hälsan uppmätts i kommunen och visar på goda resultat i relation till andra kommuner, både i självskattad fysisk och psykisk hälsa. Trots detta har ohälsotalet ökat marginellt under 2022.

Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade i åldrarna 16–64 år. Genomgående finns könsskillnader i statistiken som bör belysas, kvinnor är sjukskrivna i högre grad samtidigt som unga tjejer anger att de mår sämre än vad killar gör.

Trångboddheten för boende i flerbostadshus har ökat under nästan hela 2010-talet. Under 2021-2022 verkar den ha stabiliserat sig och runt 7 procent av alla hushåll i kommunen är trångbodda, med tyngdpunkt på boende i flerbostadshus. Nivåerna av trångboddhet är höga i relation till andra kommuner i länet och är en viktig fråga att arbeta med framåt.

Den socioekonomiska utvecklingen, mätt i andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi, har försämrats under senaste mätperioden efter att kontinuerligt förbättrats under flera år. Andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi har ökat från 3,4 procent till 4,1 procent och spås fortsätta sett till det rådande omvärldsläget och den sviktande konjunkturen.

Utmaningar framåt:

Att uppfylla åtagandena i Parisavtalet och målen i Agenda 2030 är viktigt. Inom miljö, energi och klimatfrågor har ett aktivt arbete genomförts tillsammans med de kommunala bolagen för att bredda samverkan och samarbete i frågor om exempelvis elkraftförsörjning och infrastruktur kring laddstolpar och solceller med företagen i kommunen. Genom regionens gröna handlingsplan har samverkan och samordning av flera naturvårds- och grönstrukturfrågor breddats och frågor om invasiva arter och biologisk mångfald lyfts in i arbetet.

Trygghetsfrågor och arbetet med att motverka psykisk ohälsa kommer att vara av stor betydelse framöver. Den snabba digitaliseringstakten riskerar också att skapa ytterligare utanförskap i samhället.

En hållbar samhällsutveckling kan inte ske enbart på lokal nivå. Samverkan regionalt och nationellt är viktigt, även för att flytta fram de lokala positionerna. Gislaveds kommun genomför och samverkar kring insatser på regional såväl som nationell nivå och kommer fortsättningsvis att göra så.

En djupare utvärdering av hållbar utveckling i Gislaveds kommun kommer i en statusuppdatering som färdigställs under våren 2023.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Arbetet med organisationsöversynen har krävt både tid och resurser och har också skapat en viss osäkerhet bland personalen. Den nya förvaltningsorganisationen kommer att få genomslag från 1 januari 2023. Förberedelsearbetet för detta har fallit väl ut och arbetet fortsätter med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser. För de tjänster som vakanshållits i avvaktan på beslutet om ny förvaltningsorganisation är i flera fall rekryteringar avslutade eller pågående.

Coronapandemin skapade kris i vårt samhälle med en påverkan även under inledningen av 2022. Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter drabbades hårt och restriktioner för att minska smittspridning tvingade verksamheter till begränsningar eller tillfälliga nedstängningar. Verksamheterna har därefter kunnat återgå till det "normala" och besöksantalen har i många fall ökat. En utmaning framåt är att arbeta för att höja siffror bland nyckeltal och intäkter.

Byte av verksamhetssystem för hr och införandet av HRM har påverkat arbetssituationen för många medarbetare under året, främst på hr-avdelningen. Det har även påverkat och varit utmanande för chefer, administratörer och medarbetare i organisationen, främst utifrån nytt arbetssätt och nya verktyg. Den ökande arbetsbelastningen som varit under en period efter införandet börjar avta allt eftersom kunskapen når ut i organisationen. Bytet av verksamhetssystem skapar också förutsättningar till förändrade arbetssätt som på längre sikt kommer bidra med resurseffektivitet.

En stor inventering av kommunens broar har gjorts och visar på ett stort underhållsbehov som kommer att behöva hanteras. Även en asfaltsinventering av kommunens gator och vägar har genomförts och visar även här ett stort underhållsbehov.

Upptäckten av allvarliga fuktskador i skollokaler i Broaryd och Gislaved har påverkat resursfördelningen inom fastighetsavdelningen både personellt och ekonomiskt och gjort så att vissa andra projekt fått stå tillbaka.

Kommunfullmäktige beslutade i november att flytta vård- och omsorgsplatserna på Lugnet till andra boenden och göra om Lugnet till förskola och bostäder. Verksamheten har påbörjat arbetet genom att hålla dialog med alla hyresgäster och deras anhöriga för att se hur de resonerar kring sin boende situation utifrån detta beslut. Under 2023 kommer en plan tas fram för den förändring detta innebär för både hyresgäster, medarbetare och verksamheten.

Kriget i Ukraina och med det ett hotande negativt konjunkturläge med mycket höga bränslepriser, elpriser och priser på byggmaterial utmanar fastställda drift- och investeringsbudgetar nu och på sikt och kan kräva omprioriteringar i verksamheter och att planerade projekt anpassas eller senareläggs.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Vision

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Gislaveds kommuns vision är en ledstjärna för hur kommunen önskar att utvecklas.

Visionen är:

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till

Den kommunala organisationen – förtroendevalda och förvaltningar – vill uppnå vision 2040 genom att vi:

- ***levererar*** en fungerande vardag för individen,
- ***fungerar*** som informationssamlare, samordnare och bas för nätverk,
- ***samverkar*** för en tillgänglig region och effektiv resursanvändning,
- ***uppmärksammar*** bärarna av den kulturella industrikommunen.

2.5.2 Värdegrund

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjlighet att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

2.5.3 Styrmodell

Gislaveds kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp som tydliggör en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen. Detta syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna. Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politiskt innehåll, samt över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Gislaveds kommuns vision och värdegrund utgör verksamhetens grunduppdrag tillsammans med kommunala och statliga styrdokument. Grunduppdraget är

utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling. För att kvalitetssäkra verksamheten kopplas kritiska kvalitetsfaktorer och indikatorer till grunduppdraget. Styrmodellen illustreras av nedanstående bild:

2.5.4 Årets interna kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att inom sitt område se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen, som med utgångspunkt från nämndernas rapporter ska utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Arbetet med intern kontroll är riskbaserat och ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. Nämnderna ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras.

Uppföljning av intern kontroll

Kommunens reglemente för intern kontroll anger att respektive nämnd/styrelse har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden/styrelsen ska senast i samband med bokslutet varje år anta en uppföljning för den interna kontrollen samt redovisa denna för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagens uppföljningsrapporter årligen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och se till att eventuella brister i kontrollsystemet åtgärdas.

Intern kontroll 2022

Den sammanfattande bilden av kommunens interna kontroll är att processen fungerar ändamålsenligt men att rapporteringen kan förbättras för att säkerställa systematisk uppföljning och genomslagskraft i arbetet. Alla nämnder och bolag har haft en antagen intern kontrollplan för 2022 samt en fungerande process för uppföljning och åtgärder, även om det i några uppföljningar fanns otillräcklig information för att kunna ha full insyn i arbetsgången. Utav totalt 56 kontrollmoment för nämnderna och 24 kontrollmoment för bolagen visade en kontroll på allvarlig avvikelse. För detta moment, samt de som visade mindre avvikelser är åtgärder planerade.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.6.1 Kommunfullmäktiges grunduppdrag

Gislaveds kommun har tre grunduppdrag: att leverera välfärd och service till invånarna, att arbeta med demokrati- och samhällsutveckling och att vara en arbetsgivare.

2.6.1.1 Välfärd och service

Ett av kommunens grunduppdrag är att leverera välfärd och service till kommuninvånarna. Hur kommunen arbetat med detta grunduppdrag under 2022, beskrivs här utifrån målgruppens, medarbetarnas och verksamheternas perspektiv. Med fokus utifrån risk och väsentlighet.

Målgruppen

Kommunen har kontakt med invånare på flera olika sätt beroende på om det är en enklare servicetjänst som erbjuds eller en mer omfattande tjänst till exempelvis en brukare eller elev.

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen har haft hög prioritet under året och många medarbetare har varit involverade i arbetsgrupper. Detta tillsammans med vakanshållning av vissa tjänster i avvaktan på ny förvaltningsorganisation har påverkat organisationens förmåga att leverera stöd till de interna målgrupperna.

Socialnämnden fortsatte satsningar på en grund till ett ständigt förbättringsarbete genom att utveckla uppföljningar och brukarundersökningar. Satsningar på hemmaplanslösningar har också resulterat i att ett HVB hem för ungdomar mellan 16-21 år startades upp under våren 2022 för att möta upp en del av det behov som finns i samhället. Trots detta finns ett fortsatt behov av nya boenden/boendeformer för att kunna möta behoven inom hela socialnämndens målgrupper. Verksamheternas prognoser visar ett ökat behov av grupp- och servicebostäder.

Precis som föregående år inleddes även 2022 under restriktioner för att dämpa smittspridning av covid-19. När restriktionerna släpptes en bit in på året började målgrupperna successivt återvända till verksamheterna. Många av de arbetssätt som utarbetats under pandemin har behållits för att ge möjlighet till en ökad delaktighet.

Trots insatser och restriktioner drabbades i inledningen av året vissa verksamheter hårt av smittspridning, främst i form av personalbortfall, tendenser till detta visade sig även under höstens inledning. Flera brukare blev påverkade av isoleringen och personalomsättningen som uppstod på grund av dessa sjukfall. Andelen elever i årskurs 3 som tog en gymnasieexamen minskade med 4,8 procentenheter till 65,5 procent. Denna elevgrupp har i stor utsträckning påverkats i sina studier genom att undervisningen under långa perioder bedrivits på distans.

Ett för kommunkoncernen allt viktigare fokus utifrån målgruppsperspektivet är att nå ut med kommunikation kring det arbete som görs i kommunen, dels genom kommunikationsavdelningen men även genom att uppmuntra olika verksamheter att själva ta initiativ att sprida goda exempel, positiva resultat och utveckling.

Medarbetarna

Under maj månad 2022 genomfördes en medarbetarundersökning. Syftet med enkäten är att alla medarbetare ska få chans att delge upplevelser kring arbetsmiljö och arbetssituation samt tycka till om vad som upplevs som attraktivt med Gislaveds kommun som arbetsgivare. Resultatet ska också ge underlag till kommande förbättringsarbete i kommunen och fungera som ett utvärderingsinstrument av personalpolitiken.

Resultaten visar att de allra flesta medarbetare trivs bra på sitt arbete, är stolta över sitt jobb och upplever sig uppskattade av sina arbetskamrater. Runt en femtedel av de som besvarat enkäten upplever dock att de inte hinner med arbetsuppgifterna under ordinarie arbetstid och något fler upplever att de inte kan lägga tankarna på arbetet åt sidan under sin lediga tid.

De anpassningar som krävdes under de större pandemiutbrotten frestade på sina ställen hårt på personalgrupper och effekter av detta har fortfarande märkts i organisationen under 2022. Både i form av sjukskrivningar och som en negativ effekt på kollegial samverkan och känslan av sammanhållning på arbetsplatsen.

Kommunorganisationens medarbetare kommer att påverkas i olika grad av förändringen i förvaltningsorganisationen då ett antal områden kommer att få en ny form eller hemvist i den nya organisationen som träder i kraft 1 januari 2023.

Bytet av hr-system och införandet av HRM påverkade många av kommunorganisationens medarbetare. Utöver de problem som uppstått med löneutbetalningar och annat kräver systembytet också ett nytt arbetssätt och nya verktyg. En ökad arbetsbelastning på hr-avdelningen och de administratörer som jobbar mot systemet kommer att fortgå under en tid framöver till dess att allt sitter på plats och kunskapen har nått ut i organisationen.

För att kunna möta förändrade behov är kompetensutveckling en viktig fråga. Genom hela organisationen görs ett flertal satsningar för att stärka medarbetarna. Detta arbete behöver fortgå och fördjupas för att möta befintliga och kommande behov bland medarbetare och brukare. Dock signalerar olika verksamheter att fler funktioner och tjänster blir allt mer svåra att rekrytera. Detta, tillsammans med den demografiska utvecklingen som innebär att färre kommer att behöva serva fler gör att framtida kompetensförsörjning är en kommunens allra viktigaste utmaningar att bemöta.

Verksamheterna

Restriktionerna i början av 2022 och effekter från pandemiåren i form av sjukskrivningar har, tillsammans med en del vakanser, fortsatt påverkat vissa verksamheter negativt med följd att vissa handläggningar tagit längre tid än vanligt.

Socialnämndens målsättning att minska externa placeringar till förmån för hemmaplanslösningar innebär att kompetenshöjande insatser behövs för att stärka befintlig personal att kunna möta behoven hos tidigare externt placerade brukare på hemmaplan.

Införandet av HRM har hittills har inneburit en ökad manuell hantering och innebär fortsatt utmaningar och hög påverkan på assistenter och chefer som därav behöver prioritera om bland andra arbetsuppgifter.

Implementeringen av den nyligen antagna strategin för hållbar utveckling pågår. Detta arbete kommer att göras med bred förankring och med målsättning att samtliga verksamheter driver processer för att uppnå positiva förflyttningar inom strategins prioriterade områden.

I inledningen av Rysslands invasion av Ukraina gick kommunorganisationen upp i stabsläge för att förbereda för att hantera en potentiell flyktingström samt att identifiera eventuell övrig påverkan på kommunens organisation, invånare och näringsliv. När flyktingsituationen och säkerhetsläget klarnat lite kunde staben avvecklas igen men under den tid den var aktiv tog arbetet mycket tid i anspråk vilket ledde till att omprioriteringar av ordinarie arbetsuppgifter fick göras.

Internationella varuflöden har fortsatt fungera långsammare än tidigare. Leveranssvårigheterna beror inte längre i samma utsträckning på pandemirelaterade problem utan snarare det allvarliga säkerhetsläget i och med kriget i Ukraina. Leveranstider av alla slags it-hårdvaror är fortsatt osäkra och försenade, vilket gör att verksamheterna fortsatt behöver ha god framförhållning och planering. Den höga inflationen och stigande priser på drivmedel, energi och varor är också faktorer många verksamheter måste arbeta aktivt med att bemöta.

Resultat av pågående tekniska besiktningar av samtliga fastigheter och framtagande av strategiska underhållsplaner kommer ha stor betydelse för planering och prioritering av kommunens investeringsmedel. Detta kommer även påverka beslut och prioriteringar vad gäller nya och förändrade lokalbehov. Utan denna kunskap om fastigheternas status har kommunens betydligt sämre förutsättningar att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler och därmed förutsättningar för att leverera grunduppdragen mot kommuninvånarna.

2.6.1.2 Demokrati och samhällsutveckling

Kommunfullmäktige ansvarar för frågor som handlar om demokrati och samhällsutveckling. Utvecklingen ska ske på transparent och hållbart sätt med hänsyn tagen till såväl ekologiska, ekonomiska som sociala aspekter.

Demokrati handlar om respekten för alla människors lika värde och om individens frihet och rättighet att påverka. Invånares delaktighet är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. I arbetet med Agenda 2030 kopplas demokratifrågorna exempelvis till målet om fredliga och inkluderande samhällen.

Demokratiberedningen har under 2022 återupptagit sin utåtriktade verksamhet på liknande sätt som innan pandemin började. Bland annat har beredningen genomfört ett lokalsamtal i Öreryd/Stengårdshult/Valdshult. Uppföljande möten från tidigare lokalsamtal har också genomförts. Det sista lokalsamtalet för mandatperioden genomfördes i Burseryd i april 2022. Det har också hållits ett samlingsmöte där arbetsgrupperna från samtliga lokalsamtalsområden bjöds in för att utvärdera processen. Överlag var återkopplingen positiv.

Ett förslag om en lokal anpassning av medborgarbudget har tagits fram för att integreras i lokalsamtalsprocessen. Vidare har en runda av gymnasiedialogen gått att genomföra, även om den inledningsvis fick göras digital på grund av pandemirestriktioner. Elevernas utvärdering av gymnasiedialogerna var huvudsakligen positiv. En dialog med elever på SFI har också genomförts i syfte att låta eleverna träffa lokala politiker och lära sig mer om hur Gislaveds kommuns demokrati fungerar.

Gislaveds kommuns arbete för att utveckla attraktiva livsmiljöer för invånare präglas av arbetet med de strategiskt viktiga uppdragen gällande centrumutveckling i Anderstorp och Gislaved. Arbetet har, och kommer fortsättningsvis, att stärka kopplingar till medborgardialog och andra metoder som möjliggör en bred delaktighet och inflytande. Viktiga frågor handlar om att dels hantera förorenad mark med hjälp av kostnadseffektiva saneringsmetoder där ett pilotprojekt inom visionsområde Bro till Bro i Anderstorp är en viktig del.

En annan nyckelfaktor för att möjliggöra den potential för centrum- och boendeutveckling som finns i kommunen är att attrahera exploitörer som vill investera i att förverkliga de visioner som finns. En anbudsfrågan har genomförts för att utveckla området Vitsippan i Gislaved. Det fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploitörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas men även att de nya kommunala taxorna nu har etablerats på marknaden.

I slutet av sommaren tilldelades markanvisning för området Bastuberget i Anderstorp. Det vinnande förslaget innehåller cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter. Lägenheternas storlek planeras bli från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Markanvisningen av Bastuberget är ett startskott för att förverkliga visionen "Bro till bro".

För att möta den ökade efterfrågan och kunna arbeta med realiseringen av kommunens visioner för bostads- och centrumutveckling är planen att bygga upp en projektorganisation.

Samråd har genomförts kopplat till fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Gislaved och Anderstorp där det fanns möjlighet att lämna in synpunkter både fysiskt och digitalt. Samrådsredogörelsen har färdigställts och planförslaget går in i granskningskedet i början av 2023.

2.6.1.3 Arbetsgivare

I kommunens uppdrag som arbetsgivare ingår bland annat att möta de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdets alla delar: att attrahera, behålla, utveckla och avveckla/ställa om kompetens. Som arbetsgivare strävar kommunen efter att vara en attraktiv arbetsplats i framkant. Både offentliga och privata arbetsgivare står inför stora rekryteringsutmaningar de kommande åren. Andelen äldre och yngre ökar, medan gruppen som arbetar blir mindre och kommer även ut på arbetsmarknaden allt senare. På kort tid kommer cirka 10% av Gislaveds kommuns nuvarande medarbetare att gå i pension.

En kompetensförsörjningsstrategi är antagen av kommunfullmäktige och det finns en plan för hur arbetet med kompetensförsörjning ska hanteras på förvaltningsnivå. Utifrån förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner kommer kommunen som helhet kunna skapa bättre aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetare. Detta innebär bland annat att stärka möjligheten till intern rörlighet och att hitta karriärvägar internt, istället för att söka nytt arbete utanför kommunen.

Att erbjuda arbete hemma som en naturlig del inom de yrkesgrupper där det finns möjlighet, och att kunna arbeta på vägen till och från arbetet, skapar attraktivitet och breddar möjligheten till att hitta kvalificerade sökande från ett större geografiskt område, i detta arbete har Gislaveds kommun kommit långt och tagit större steg framåt i digital mognad utifrån coronapandemin. Att alltid erbjuda resfria möten i första hand kommer i fortsättningsvis vara en självklarhet. En riktlinje gällande distansarbete är framtagen för att trygga återgången till arbete även efter pandemin men också för att stärka attraktivitet och skapa ett både hållbart arbetsliv men även ett hållbart och klimatsmart resande.

Gislaved satsar och arbetar ständigt med ett att stärka och utveckla chefs- och ledarskapet genom olika utbildningsinsatser för såväl nya som etablerade chefer på olika nivåer i organisationen. Kommunhälsans införande av teamsträffar har varit uppskattade och har riktat sig till både chefer och medarbetare i olika frågor kopplade till hälsa och ett sunt och hållbart arbetsliv. Även för det nya hr-systemet HRM används teamsträffar för att utbilda och stötta chefer i att navigera sig fram.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet som fått en egen modul i rapporteringsverktyget Stratsys för att underlätta arbetet för chefer, har varit ett uppskattat införande för att strukturera och systematisera chefens vardag. En arbetsmiljöstrateg har rekryterats för att arbeta med det

organisationsövergripande arbetsmiljöarbetet vilket kommer stärka attraktiviteten i organisationen vars mål är att säkerställa en god arbetsmiljö för alla.

En projektledare har rekryterats med syfte att implementera heltid som norm och få detta att fungera i organisationen. Detta är ett steg i riktningen att minska rekryteringsbehoven då fler arbetar heltid, jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar.

2.6.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån kommunens grunduppdrag så har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Har kommunen god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl. Kvalitetsfaktorerna har tagits fram genom att utgå från fyra olika perspektiv: målgrupp, ekonomi, medarbetare och verksamhet.

Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade:

- Godkänd (grön) – Vi har en god kvalitetssäkring av denna faktor.
- Varning (gul) – Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder pågår.
- Inte godkänd (röd) – Vi har inte kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder ska vidtas.

2.6.2.1 Målgrupp

2.6.2.1.1 *Alla kommuninvånares och företags tillgång till internet*

Beskrivning

För att tillgodose att hela kommunen har tillgång till internet är utökad höghastighetsuppkoppling särskilt kritiskt.

Kommentar

Många i Gislaveds kommun har idag tillgång och möjlighet att ansluta sig till bredband med minst 100Mbit/s i överföringshastighet. Den senaste statistiken från Post- och telestyrelsen visar att 94 procent av kommunens invånare och näringsliv har tillgång, eller absolut närhet, till bredband. Tillgången i tätort ligger på 97 procent och på 83 procent i glesbygd. Målet som helhet anses därför vara uppnått, men arbetet behöver fortgå för att inte tappa den kapacitet som finns inom kommunen idag och inte minst för att glesbygdens andel ska öka.

En kvarstående viktig utmaning är grupper som riskerar digitalt utanförskap, en del i att bemöta den utmaningen är it-hjälpen som ges på plats på biblioteken i Gislaved och i Smålandsstenar.

Det har blivit tydligt under pandemin att nya vägar har skapats för att hålla kontakt med anhöriga och viktiga samhällsfunktioner. Därför blir det viktigt att till exempel säkerställa bredbandskapacitet och kanske till och med utrustning för att utveckla möjligheter till digital kommunikation för dessa grupper och individer, genom att tillhandahålla det i kommunens verksamheter.

2.6.2.1.2   *Graden av digital mognad i organisationen*

Beskrivning

För att kunna driva digitaliseringen framåt i hög takt är digital mognad i verksamheten en förutsättning.

Kommentar

Kommunens digitala agenda är ett viktigt verktyg för att arbeta med strategiska områden som ska gynna den digitala mognaden i hela kommunen. Digital mognad är en förutsättning för att digital omställning ska kunna ske. Gislaveds kommun deltar i Dimiosundersökningen som är ett sätt att mäta den digitala mognaden i en organisation. Resultatet för 2022 års mätning visar en nivå som riksgenomsnittet, med en fortsatt låg digital mognad.

Workshops genomförs löpande med verksamheterna i organisationen för att sprida information, höja kunskapsnivån samt medvetandegraden.

Fortsatt efterfrågar verksamheterna intresse av att inrätta digitala tjänster visar också ett intresse av att automatisera flöden vilket ger en indikator på att kommunen är på rätt väg. Kontakt med kommunens kontaktcenter visar tydligt att antalet inkommande telefonsamtal minskar i takt med ett ökat nyttjande av erbjudna e-tjänster samt mail-kontakt.

Distansarbete med digitala möten har under blivit en standard. En praxis som växt fram är att erbjuda mötesdeltagare att ansluta digitalt, även om mötet också har fysiskt närvarande deltagare i mötet.

Flera förvaltningar har även börjat använda digitala möten i arbetet med sina externa målgrupper. Exempel på detta är coachning och uppföljning med invånare som har ekonomiskt bistånd, utvecklingssamtal och föräldramöten inom skolan och självklart distansundervisning.

2.6.2.1.3   *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag*

Beskrivning

Förtroende för tjänstemän och politiker är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Det är viktigt att få invånarna att känna sig delaktiga och skapa medborgarinflytande.

Kommentar

SCB skickar årligen ut en medborgarundersökning för att fånga invånarnas uppfattning om kommunen som en plats att leva på och om kommunens service. Kommunen deltog senast 2021 och resultaten visade då överlag negativa svar på frågor som berör förtroende för politiker och tjänstepersoner.

En hög andel av de svarande angav att de har ganska eller mycket lågt förtroende för kommunens politiker och något fler än hälften ansåg inte att kommunens anställda arbetar för kommunens bästa. Befolkningen ser också negativt på möjligheten till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter.

Kommunens dialogverksamhet är en viktig plattform för invånarna att föra fram sina åsikter, men även för kommunen för att kommunicera sitt resultat. Här är transparens och tydlig återkoppling en stor pedagogisk uppgift för politiker och tjänstepersoner. Fokus bör ligga på att både visa på de förändringar som dialogen har bidragit till men också en förklaring till varför vissa saker eventuellt ej har kunnat genomföras.

De utvärderingar som gjorts, exempelvis i samband med Gislaveds kommuns Lokalsamtal, visar att arbetet med dialogverksamhet som Demokratiberedningen genomför är uppskattat. Planeringen inför kommande runda av lokalsamtalen innebär en något längre process per område med en ny satsning för nästa mandatperiod på en medborgarbudget kopplat till varje lokalsamtalsområde vilket kräver ett mer ingående engagemang både från kommunen och invånarnas sida.

Arbetet som i övrigt utförs idag genom Lokalsamtal, gymnasiedialog och andra typer av medborgardialoger behöver utvecklas för att kvaliteten i den kritiska kvalitetsfaktorn ska vara god. En annan central del är hur kommunen ska arbeta för att nå ut till olika grupper i samhället. Riktade insatser har under 2022 genomförts för att bättre möta de målgrupper som identifierats som svåra att nå ut till. Framöver kommer en kombination av fysiska och digitala kontaktytor eller att dialogtillfällen anordnas på arenor där invånarna vi har svårt att nå redan finns förhoppningsvis kunna bidra till att nå fler.

2.6.2.1.4 Tillgänglighet/Bemötande

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunen erbjuder god service och ett bra bemötande. Ökad digitalisering ökar tillgängligheten och flexibiliteten för invånaren.

Kommentar

Kommunens verksamheter ska genomsyras av ett gott bemötande både gentemot invånarna i kommunen som till kollegor. Bedömningen är att kvaliteten är god.

Kontaktcenter är en stor del i arbetet kring god service och ett gott bemötande då det är vägen för våra invånare att komma i kontakt med kommunen. Det ska vara enkelt med snabb och bra service. Hos kontaktcenter fångas invånarnas synpunkter upp och alla inkomna ärenden klassas i ett ärendehanteringssystem. Det görs oavsett om de kommer via e-tjänst, telefon, besök eller e-post. På webbplatsen finns flera ingångar till synpunktshanteringen, där invånarna har möjlighet att skicka in synpunkter eller klagomål gällande bemötandet i verksamheterna.

En viktig del för att öka tillgängligheten till våra tjänster och flexibilitet för invånarna är användandet av digitala tjänster. Enkelt uttryckt kan man via en e-tjänst hantera sitt ärende varifrån som helst och när man vill på dygnet. Sedan e-tjänster infördes till fullo 2017 har antalet ärenden som inkommit via telefonsamtal sjunkit med nästan 35 procent medan antal ärenden inkomna via e-post och e-tjänst ökat med 284 och 555 procent. Den procentuellt höga förändringen visar att andelen ärenden som kommer in via digitala kontaktvägar varit låg. Telefonsamtal är fortfarande den enskilt vanligaste kontaktvägen med en ganska god marginal så här finns en fortsatt potential för utveckling.

En ökad flexibilitet och tillgänglighet för våra invånare är bara ett par av de fördelar som ökad digitalisering ger. Då ärenden kommer in via ett system så störs inte medarbetarna löpande av frågor utan kan hantera dem i god ordning. Medarbetare kan omfördela resurser när det är många ärenden och med tiden även förutse när dessa kommer och då vara förberedda. Detta leder till att tjänstepersoner jobbar effektivare och med rätt saker, och i slutändan att ärenden kan hanteras snabbare och därigenom förbättras servicen. Väl hanterade ärenden minskar risken för följdfrågor och mindre stressade handläggare har lättare att bemöta frågor som kommer. Detta resonemang innebär att även interna e-tjänster kan vara med och bidra till förbättrad service externt. Undersökningar som genomförts löpande över tid visar på en positiv utveckling sedan kontaktcenters införande.

2.6.2.2 Verksamhet

2.6.2.2.1 *Uppdaterade detaljplaner för att snabbt tillgodose behov av mark*

Beskrivning

För att tillgodose invånares och företags behov av byggnation är det särskilt kritiskt att det finns uppdaterade detaljplaner.

Kommentar

Ansvar för arbetet med att ta fram detaljplaner ligger hos bygg- och miljöförvaltningen, men sker i samverkan med andra förvaltningar. Samverkan sker bland annat i en särskild plangrupp, där förvaltningsövergripande

representanter på operativ nivå diskuterar de olika detaljplanerna som är aktuella för upprättande. Därutöver sker strategisk samverkan på förvaltningsövergripande nivå i den strategiska markgruppen. Arbetet har bland annat möjliggjort gemensamma prioriteringar i detaljplanearbetet men även inom strategiska markfrågor, som förvärv och försäljning för att snabbt kunna tillgodose behovet av mark. Nya arbetssätt har etablerats i den strategiska markgruppen för att bli effektivare.

Vad gäller arbetet med att tillhandahålla färdigställd industri-, handels- och bostadsmark ligger detta uppdrag operativt hos tekniska förvaltningen men bevakas även av andra delar av den kommunala organisationen. Den nya nämnd- och förvaltningsorganisation kommunen träder in i 2023 ger bättre möjligheter att ta helhetsgrepp kring frågan.

Även om arbetet idag fungerar väl finns det möjlighet att utveckla arbetet ytterligare inom bland annat strategiska markinköp och strategiska markförsäljningar, inklusive marknadsföring av ledig mark samt färdigställande av industri, handel och bostadsmark. Vidare behöver kommunen hitta ett sätt att arbeta snabbare i ärenden för att möta efterfrågan från näringsliv och invånare. Detta är något som bland annat kommer att analyseras i arbetet med att ta fram en strategi för näringslivsfrågor. Ett annat förbättringsområde kan vara att uppdatera befintliga äldre detaljplaner för att stimulera samhällsutvecklingen. Det kan bland annat handla om att öka byggrätten. I dagsläget saknas däremot resurser för detta. En annan viktig del är att etablera tydliga processer som gör arbetet ännu mer effektivt. Det pågår ett internt arbete med att implementera en ny samhällsbyggnadsprocess och införa ett projektverktyg för att skapa en tydlig struktur och ökad kapacitet att hantera fler och större projekt.

2.6.2.2 Samverkan internt och externt

Beskrivning

För att ha en optimal utveckling av Gislaveds kommun är samverkan både internt som externt särskilt kritiskt.

Kommentar

Externt pågår flera olika former av samverkan. Som exempel kan nämnas samverkan inom GGVV, regionens digitaliseringsråd, samverkan inom säkerhet och räddningstjänst, inom överförmynderi, upphandling, samverkan kring sjön Fegen samt avfallsfrågor (SÅM). Det inrättades en gemensam bygg- och miljönämnd med Tranemo kommun 2019 och där området för samarbete utökats flera gånger sedan start. Samverkansformer förändras utifrån behov och förändringar i omvärlden. Ett exempel är rådet för hållbar utveckling vars syfte är att skapa ett forum med ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna i Gislaveds kommun som geografisk plats. Här sker samverkan med externa parter såsom vårdcentraler, polis, arbetsförmedling, försäkringskassan,

studieförbund, smålandsidrotten och flera. Under första kvartalet i år inrättades en gemensam krisstab med Gnosjö kommun, något som nu utvärderas för att kunna utvecklas framöver. Samverkan ses som förutsättningen för att tillsammans se helheten, växla upp varandras resurser, få tillgång till kompetenser och därmed kunna möta olika utmaningar som kommunen och de samverkande parterna står inför.

Internt sker samverkan i större frågor genom kommundirektörens ledningsgrupp, där både förvaltnings- och bolagschefer ingår samt genom fyra operativa styrgrupper och två fasta beredningsgrupper. På uppdrag av ledningsgruppen arbetar de operativa styrgrupperna med kommunfullmäktiges målområden med både aktiviteter och arbetsgrupper för att tillsammans ge den bästa möjliga utväxlingen på de utvecklingsområden som pekats ut. Under kvartalet beslutades att de operativa styrgrupperna läggs vilande resten av året och att frågorna istället lyfts in i kommundirektörens ledningsgrupp direkt. Arbetet inom kommunplanens målområden fortgick under 2022 men med anpassad samverkansform.

I samband med att mätningar görs kring nöjdheten med den externa och interna samverkan blir det ofta också ett bra samtal och reflektion kring samverkan i den aktuella samverkansgruppen och vad som kan förbättras och utvecklas.

2.6.2.2.3   *Arbetsätt som är ändamålsenliga och effektiva för verksamheten*

Beskrivning

Verksamheterna behöver fokusera på att göra rätt saker till rätt kostnad och med god kvalitet. Enkla och transparenta processer, ökad effektivitet, bättre samordning och mer samarbete är särskilt kritiskt

Kommentar

Gislaveds kommun arbetar efter en styrmodell där arbetsätt ska utformas efter målgruppens behov och efter den kunskap som medarbetaren närmast målgruppen har. För att skapa en effektiv verksamhet med genomgående god kvalitet behöver arbetet med styrmodellen fungera fullt ut. Det finns idag ett behov av fördjupning i styrmodellen ute i verksamheterna. Under 2023 arbetar kommunstyrelseförvaltningen med ett uppdrag från kommunfullmäktige att utvärdera kommunens styrmodell med fokus på ökad kvalitet. Inom ramen för uppdraget ges möjlighet att utöver utvärdering även syresätta och fördjupa organisationens styrmodellsarbete.

Ett område som tydligt synliggör arbetsätt är digitalisering av processer. I samband med att ett system byts ut, så går alla processer för systemet igenom och kartläggs. Gamla arbetsätt och processer byts ut mot enklare och transparenta processer där arbetsätt ska vara ändamålsenliga. Det innebär också ökad kvalitet och informationssäkerhet. Digitalisering är ett naturligt

verktyg för effektivitet, förbättrad kvalitet och automatisering av processer.

Under 2022 har en modell för bedömning av nyttorealiserings i investeringar och projekt införts. Modellen stärker förmågan att identifiera och införa de investeringar som ger störst verksamhetsnytta inom kategorierna tid, kvalitet eller arbetsmiljö samt säkerställa att den nyttan också realiserar. Modellen behöver spridas och implementeras bredare i verksamheterna för att få effekt.

För att fullt ut nå godkänd nivå behöver samarbetsförmågan fördjupas inom organisationen såväl som med externa parter samt att aktivt arbeta med att säkra framtida kompetensförsörjning inom nyckelområden.

2.6.2.2.4 Hållbar organisation

Beskrivning

Hållbar utveckling är en strategiskt viktig fråga för Gislaveds kommun. Hållbarhet ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Medvetenhet och kunskap om Agenda 2030 bland tjänstepersoner och förtroendevalda är särskilt kritiskt.

Kommentar

För att öka kunskapen i organisationen om Agenda 2030 finns idag olika strategiska verktyg som används. Det har även tidigare gjorts olika utbildningsinsatser för gymnasielärare och vissa förtroendevalda för att informera om samt öka kunskapen om Agenda 2030.

Rådet för hållbar utveckling arbetar vidare utifrån de tre fokusområdena trygghet, välmående människor och cirkulär ekonomi. Områden som har fått ökat fokus med anledning av det som pågår under omvärlden just nu.

Arbetet med att implementera och följa upp strategin för hållbar utveckling har påbörjats under året. Strategin har också för första gången följts upp genom en statusrapport som visar utvecklingen inom olika områden. Uppföljningen av strategin är central för att kunna se den övergripande förflyttningen över tid och för att identifiera de områden där särskilt fokus bör läggas. Strategin utgår ifrån det geografiska området Gislaveds kommun och ska kunna nyttjas av alla organisationer som verkar inom kommunen och är ett viktigt ramverk för det övergripande hållbarhetsarbetet i kommunen. En separat uppföljning för kommunen som organisations bidrag till strategin kommer också att göras. Denna uppföljning kommer att tydliggöra vad vi som organisation behöver prioritera i det kommande arbetet.

Det är viktigt att kommunens arbete med hållbar utveckling fortsatt prioriteras och utvecklas i den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen som träder i kraft 1 januari 2023 samt säkerställs i förhållande till omvärldsläget.

2.6.2.2.5 Intern och extern kommunikation

Beskrivning

Gislaved kommun behöver ha en kontinuerlig dialog med invånarna om dess verksamheter och beslut. Denna information behöver vara lätt att ta till sig. Inom kommunen behövs ett helhetstänk med bra intern kommunikation.

Kommentar

God kommunikation är en viktig faktor för ett framgångsrikt arbete. Grogrunden för spekulering är som störst när information saknas eller är bristfällig. Om vi, förutom att vara transparenta och publicerar protokoll med mera, lyckas kommunicera varför beslut fattas kommer förståelsen för vårt agerande öka. Detta gäller både internt och externt och är lika viktigt i båda dimensionerna.

Internt

Ett aktivt arbete görs med internkommunikation genom intranätet "Insidan" som huvudkanal. I internkommunikation ingår även annan informations-spridning som APT och andra träffar. Målet är att ha medarbetare som är välinformerade och trygga i sin egen roll men också med vad som händer inom kommunen. Detta för att skapa goda ambassadörer som vill och vågar stå upp för organisationen och fattade beslut.

Externt

Att ha en öppen och tydlig kommunikation med invånare är avgörande för att behålla ett högt förtroende för kommunen som organisation och för vårt demokratiska system. Det är sedan länge kommunens målsättning att vara öppen och transparent med vår information, därför direktsänds kommunfullmäktiges sammanträden och protokoll från fullmäktige och alla nämnder publiceras på kommunens webbplats. Kommunens webbplats är huvudkanalen för informations-spridning och för att minska risken för feltolkningar hänvisas många frågor till webbplatsen för att garantera att alla invånare får ta del av samma information.

Ett viktigt arbete som pågår för att förbättra kommunikationen är att säkerställa att webbplatsen lever upp till krav och förväntningar hos invånarna. Under året har ett större projekt med att ta fram en ny webbplats för kommunen genomförts.

2.6.2.3 Medarbetare

2.6.2.3.1 *Tillgång till rätt kompetens*

Beskrivning

Tillgång till rätt kompetens anses vara en av de viktigaste förutsättningarna för att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat.

Kommentar

Rekryteringsunderlaget av nya medarbetare kan emellanåt vara tunt och då är det framförallt inom de så kallade bristyrkena som yrkeserfarenhet är det som saknas för att motsvara kraven som ställs på de utannonserade tjänsterna. Flertalet sökande är nytexaminerade och omvärldsbevakning visar att det i stort är samma yrkesgrupper som är svåra att rekrytera över hela landet. Inom alla övriga tjänster finns det kvalificerade sökande till merparten av tjänsterna.

En framtida utmaning blir att kunna ställa om den interna kompetens som finns för att ta tillvara potentialen hos medarbetare som gärna vill utvecklas inom ett område där vi som arbetsgivare ser att det finns ett framtida kompetensbehov. Här kommer förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner spela en viktig roll där inventering av kompetens sker på 1, 3 och 5 års perspektiv. Ett strukturerat sätt att arbeta med lönebildning har tagits fram där fokus ligger på rätt lön vilket kommer skapa attraktivitet och underlätta rekrytering när Gislaved erbjuder löner som är marknadsmässiga och konkurrenskraftiga inom befattningar som är sårbara ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

2.6.2.4 Ekonomi

2.6.2.4.1 *Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar*

Beskrivning

För att planera och prioritera hur kommunens ekonomiska resurser används är det särskilt kritiskt att de ekonomiska prognoser som görs är tillförlitliga.

Kommentar

Det är av stor vikt att ekonomiska prognoser för nämndernas budgetavvikelse och kommunens resultat i sin helhet har en god träffsäkerhet. Ekonomiska prognoser är ett verktyg för att möjliggöra att rätt beslut och därmed rätt prioriteringar kan göras i verksamheten. För att kommunen ska kunna planera resurser och göra politiska och verksamhetsmässiga prioriteringar behöver prognoserna vara av hög kvalitet samt samstämmiga.

Hög träffsäkerhet för ekonomiska prognoserna medför bra beslutsunderlag som medför en bättre möjlighet till god ekonomisk hushållning för kommunen. Vid större prognostiserade överskott ska en omprioritering göras och vid prognostiserade större underskott ska åtgärder utföras för att medföra en

ekonomi i balans. Ekonomin är överordnad verksamheten enligt kommunens ekonomiska styrprinciper och över- eller underskott hanteras i första hand av respektive nämnd.

Att förbättra prognossäkerheten är ett ständigt pågående arbete på alla nivåer inom kommunkoncernen. Genom en god dialog mellan chefer i verksamheten och kommunstyrelseförvaltningen, hög verksamhetskunskap och en bra omvärldsbevakning ökar prognossäkerheten. Vissa oförutsägbara händelser kommer dock aldrig vara möjliga att ta hänsyn till i prognosarbetet. Att lära sig av eventuella prognosavvikelser som ibland uppstår är viktigt för att öka prognosernas träffsäkerhet.

Prognosen för 2022 innehåller en större grad av osäkerhet med anledning av att ekonomin i Europa och Sverige präglas av hög inflation, höga/rörliga energipriser och av Rysslands krig mot Ukraina, Förutsättningarna har varit svåra att förutsäga och har även förändrats snabbt. Omvärlden och Sverige präglas av ekonomisk stagnation med hög inflationen som inte har setts på mycket länge vilket påverkar organisationer, näringsliv och privatpersoner på ett redan kännbart sätt. Troligen ser vi under 2022 enbart en början på en recession som snabbt kan förvärras om omvärldsläget inte stabiliseras och om inte rätt politiska prioriteringar fattas på nationell nivå. Det är därför viktigt att vi kontinuerligt följer händelseutvecklingen både globalt och lokalt och fattar de beslut som vi kan för att bibehålla en god ekonomi och en kostnadseffektiv verksamhet där vi minimerar negativa följdverkningar, med anledning av omvärldsläget, för invånare och medarbetare i kommunkoncernen.

2.6.2.4.2 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.

Kommentar

Gislaveds kommun definierar god ekonomisk hushållning i kommunfullmäktiges övergripande samt finansiella mål.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär krav på att resurserna används rätt och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning, måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Detta ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera. Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att vid minsta svängning i omvärlden, pensioner eller något annat som påverkar kommunen, kommer det direkt att påverka nämnderna.

Det är av största vikt att alla nämnder håller sig till de ramar som kommunfullmäktige har lämnat. Görs inte detta sätts hela kommunen i ett mycket svårt läge. Med ett negativt resultat är kommunen dessutom ålagd att inom tre år återställa underskottet, och ett besparingsläge blir aktuellt.

Kommunfullmäktiges mål är av den långsiktiga karaktären och många arbeten är startade och börjar ge resultat. Både i det förebyggande syftet, att bygga ledningsstyrka samt kring styr- och stödfunktionerna för att föra kommunen framåt.

En svårighet att bedöma god ekonomisk hushållning uppstår alltid då det ska göras en prognos för framtiden. För 2022 års verksamhet redovisar socialnämnden ett större underskott samt att det även finns ekonomisk obalans för barn- och utbildningsnämnden, räddningsnämnden, tekniska nämnden och fastighet- och servicenämnden. Även att 2022 har präglats av extra ordinära förutsättningar med hög inflation och kriget i Ukraina så skapar det en osäkerhet för framtiden, underskott i nämnders verksamhet måste lösas för att i framtiden få en balans i ekonomin. För kommunen i sin helhet uppnås trots underskott i flera nämnder ändå en god ekonomisk hushållning under 2022 enligt kommunens finansiella mål.

2.6.3 Mål

Kommunens mål är framtagna utifrån det som prioriterats i kommunens utvecklingsarbete. Alla kommuner är skyldiga att ha god ekonomisk hushållning. För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning följande mål:

2.6.3.1 Det goda livet

Ett aktivt arbete bedrivs inom förvaltningarna mot samtliga mål. Målen det goda livet omhändertar tangerar flera nämnders grunduppdrag och inom dessa arbetas aktivt med mål uppfyllelsen. Exempelvis har det skett effektivare samverkan som har bidragit till fler kompetenshöjande och hälsofrämjande insatser samt ett arbete med riktade utbildningsinsatser för ett utvecklande lärande.

Den operativa styrgruppen har under 2022 fokuserat det egna arbetet inom två områden, utredning av en social insatsgrupp och suicidprevention.

Ett utbildningsmaterial för suicidprevention har tagits fram för all personal i kommunen. Det är en två delad teoretisk e-utbildning och ett diskussionsunderlag som ska ske på respektive arbetsplatsträff (APT). Denna utbildningsinsats är uppstartad och pågår i nuläget, en anpassad version har tagits fram för användning inom de kommunala bolagen för att höja kompetensen inom hela kommunkoncernens personalstyrka. Utbildningen kommer även fortsättningsvis finnas med i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete.

En pilotomgång av vidareutbildning av vissa mentorer inom kommunen genomfördes under hösten 2022. Resultaten kommer att utvärderas under 2023 och en vidare planering för att nå ut med utbildningen till ännu fler medarbetare ska genomföras.

En framtida utmaning är suicidpreventionsarbete i den fysiska miljön. Här finns Jönköpingsmodellen som ett exempel att titta vidare på.

2.6.3.1.1 Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga

Kommentar

Under våren påbörjades samtal om vidareutveckling av SSPF, samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet, i ett brottsförebyggande arbete på universell, selektiv eller individuell nivå, med ungdomsproblematik som kriminalitet och drogmisbruk i fokus. Erfarenheter från SSPF har visat att det finns andra behov av insatser för vissa av målgrupperna. Ett förslag som har framkommit är framtagande av en social insatsgrupp (SIG). Styrgruppen för det goda livet kommer vidare undersöka förutsättningarna att införa SIG i Gislaveds kommun.

Andelen grundskoleelever som i enkäten Elevernas skola uppger att de är trygga i skolan är 92 procent med nästan ingen skillnad i pojkars och flickors upplevda trygghet. Bland vårdnadshavarna uppger 90 procent att de upplever att deras barn är trygga i skolan.

En mer detaljerad uppföljning och fortsatta utvecklingsområden presenteras i Barn- och utbildningsnämndens bokslutsrapport under mål 3.1.2.

2.6.3.1.2 Fler människor i egen försörjning och med rätt kompetensförsörjning till näringslivet

Kommentar

Kommunstyrelsens avdelning för arbete och utbildning arbetar för att möjliggöra förutsättningar för ökad andel i egenförsörjning med fokus på att insatser som erbjuds är anpassade både utifrån arbetsmarknadens behov och deltagarnas möjligheter att uppfylla behovet.

Under hösten har ett arbetssätt med ny struktur satts där det kommer finnas en tydligare "röd tråd" från SFI och enheten för ekonomiskt bistånd mot arbetsmarknadsenheten. Socialsekreterare, arbetsmarknadscoacher, yrkes- och studievägledare samt handledare och lärare kommer skapa en gemensam väg tillsammans med den enskilde utifrån dennes behov för att möjliggöra bättre förutsättningar att bli en del av arbetsmarknaden. Det är viktigt att öka kunskapen kring de verksamheter som arbetar med målgruppen för att inom kommunkoncernen skapa förutsättningar för den enskilde att på sikt komma ut i egenförsörjning.

Centrum för livslångt lärande (CLL) kommer att fortsätta utveckla lärlingsutbildningar inom de områden som arbetsmarknaden efterfrågar. De yrkesutbildningar som CLL har bedrivit har visat ett bra resultat då eleverna som läst dessa utbildningar kunnat gå direkt ut i någon form av anställning när studierna är klara.

Högskolan på Hemmaplan fortsätter utvecklas i Gislaveds kommun och kommer fortsättningsvis ta fram högre utbildningar inom ramen för yrkeshögskolan för att bättre kunna matcha den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden.

2.6.3.1.3   *Förbättra måluppfyllelsen i skolan*

Kommentar

Suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland vuxna att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd och därmed en bättre skolgång.

Utvecklingen av måluppfyllelse i skolan var under läsåret 21/22 blandad. Andelen elever i årskurs tre på gymnasiet som tog examen gick ned med nästan 5 procentenheter vilket till viss del kan vara en följd av perioder av distansundervisning under pandemin. Samtidigt ökade andelen elever i årskurs 9 som uppnådde behörighet till nationellt program på gymnasieskolan med 1,1 procent till 85,3 procent. Det är det bästa resultatet sedan 2012 och ett positivt resultat och en utveckling som på sikt även kan öka andelen elever som lyckas ta gymnasieexamen om fler har med sig mer kunskap från grundskolan.

En djupare beskrivning av fortsatt arbete och nödvändiga satsningar för att öka måluppfyllelsen i skolan finns i Barn- och utbildningsnämndens bokslutsrapport under mål 3.1.1.

2.6.3.1.4   *Öka välbefinnandet bland äldre*

Kommentar

Den stora merparten av målet ligger inom socialförvaltningens grunduppdrag och frågan har från den operativa styrgruppen hanterats inom suicidpreventionsarbetet .

Självmondsstatistiken bland äldre i Sverige är förhållandevis hög jämfört med andra åldersgrupper. Kommande suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland personalen att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd vilket medför ett ökat välbefinnande.

Brukarundersökningarna som socialförvaltningen genomfört tillsammans med SKR och socialstyrelsen under inledningen av 2022 för äldreomsorgen visar på en negativ förflyttning jämfört med både tidigare år och riket. Där kommunen i

helhetsbedömningen tidigare skattats högre än rikssnittet, har bedömningarna inom samtliga områden hamnat på nivå med riket.

Ett arbete för att utöka samarbetet mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen startades under året upp på strategisk nivå med målsättning att stärka det förebyggande arbetet för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre. Inledningsvis kartlades redan pågående och etablerade samarbeten mellan förvaltningarna. Under året har även ett samarbete inletts mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen och socialförvaltningens träffpunkter avseende hälsocoach och gruppverksamhet.

2.6.3.2 Attraktivitet och hållbar utveckling

2.6.3.2.1 *Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper*

Kommentar

Två stora steg har tagits under året för att främja ett ökat bostadsbyggande, exploateringsstilldelning för området Vitsippan I Gislaved och en markanvisning för Bastuberget i Anderstorp. Under anbudsfrågan för att utveckla området Vitsippan i Gislaved fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploitörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas. För området Bastuberget innehöll det vinnande förslaget cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter med storlekar från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Projektet kommer därmed att rikta sig mot en mångfald av olika målgrupper. Utveckling sker även inom detaljplaneområdet Centrum 2 i Gislaved för att möjliggöra en ny bebyggelse i centrala Gislaved.

Under 2022 har två större projekt avslutats av AB Gislavedshus - åttavåningshuset Billingsberg i Smålandsstenar med 38 lägenheter och radhus på skomakargärdet i Gislaved med 24 lägenheter med gemensam innegård. I båda projekten erbjuds bostäder i varierande storlek för att möta behov i en bred målgrupp. Tidigare planerade byggnation av 18 nya lägenheter i Reftele skjuts på framtiden med anledning av omprioritering till följd av stigande priser.

2.6.3.2.2 *Öka användandet av förnyelsebar energi*

Kommentar

För att öka användandet av förnyelsebar energi har ett beslut fattats om att bilda ett gemensamt bolag under Gislaved Energi AB tillsammans med en extern partner. Bolaget ska etablera en Energipark bestående av en solcellspark med 4 600 solcellspaneler, produktion av vätgas samt ett energilager med återvunna elbilsbatterier. Ett avtal har slutits mellan Gislaved Energi AB och

Gislaveds kommun för en solcellsanläggning på räddningstjänstens tak i Mossarp. På grund av långa leveranstider kommer anläggningen att komma på plats under 2023. Under år 2022 har det privata initiativet Grönhult vindkraftspark tagits i drift som ligger i både Gislaveds kommun och Tranemo kommun. Totalt innehåller parken 12 vindkraftverk som bidrar till att skapa förnyelsebar energi i vårt område.

2.6.3.2.3   *Stärk det öppna landskapet*

Kommentar

I arbetet med översiktsplanering och detaljplaner arbetar kommunen för att bevara jordbruksmark. Inom ramen för Enter Gislaved ABs verksamhet pågår ett arbete med gröna näringar, vilket också bidrar positivt till fullmäktiges mål genom att stimulera areella näringar.

För att bidra till att stärka det öppna landskapet har Gislaveds kommun tillsammans med Hushållningssällskapet också räknat fram sin försörjningsbalans (det vill säga hur stor del av vår befolkning vi själva kan försörja med livsmedel). Kopplat till detta har ett arbete startats upp under slutet av året för att på sikt öka kommunens självförsörjningsgrad

I samband med nya livsmedelsupphandlingar ser en arbetsgrupp över möjligheten till att främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter. Arbetsgruppen arbetar även för att lokala alternativ ska finnas på avtal. Det ska dock uppmärksammas att det slutligen är verksamheten som köper in och anpassar respektive inköp utifrån givna ekonomiska förutsättningar.

2.6.3.3   Företagsklimat och näringslivssamverkan

2.6.3.3.1   *Säkerställa detaljplanelagd och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark*

Kommentar

Arbete pågår för att detaljplanera och färdigställa mer mark. Bland annat tas en detaljplan fram för Södra industriområdet i Smålandsstenar. I Nöbbele pågår ett arbete för att färdigställa industrimark, bland annat handlar det om att anlägga en nödvändig avfart från väg 153 genom ett medfinansieringsavtal med Trafikverket.

Bygg- och miljönämnden har under 2022 arbetat med ett mål att revidera och anpassa detaljplaner. Nämnden ser att takten i framtagandet av planer blivit snabbare trots ett ökat tryck på verksamheten. I den situation som nu och på sikt råder med högt tryck att ta fram nya planer är det svårt att prioritera arbetet med revidering och anpassning av äldre detaljplaner. Framåt har ett behov identifierats av att inventera behov av ändringsplaner och en generell prioritering av planarbetet.

2.6.3.2 Rätt service, stöd och vägledning vid kontakt med kommunen

Kommentar

En viktig del för att få ett bättre näringslivsklimat i kommunen är att skapa en förståelse att en person har flera roller i kommunen – såsom förälder, anhörig, föreningsaktiv och genom sitt yrkesliv. Den service kommunkoncernen ger till invånare påverkar näringslivsklimatet. Som hjälp att mäta detta finns Insikt, svenskt näringslivsranking och medborgarundersökningen. Resultat från de senaste undersökningar av kommunens visar på vikten av ett fortsatt, aktivt arbete med att stärka företagsklimatet.

Frågeställningen kring service måste tas omhand som en större fråga, den är större än bara näringslivsperspektivet. Den operativa styrgruppen har fått ett uppdrag att titta på hur vi mer systematiskt tar hand om denna fråga. Arbetet ingår även delvis inom ramen för Kontaktcenters uppdrag.

Fokus under 2021 låg på att utvärdera den lotsande organisationen för företagsetableringar. Kartläggningen har genomförts och ett förslag på syfte för lotsande organisation och bild över hur den bör fungera har tagits fram och lämnats över till kommundirektörens ledningsgrupp för omhändertagande

Frågor kring mer systematiskt arbete med att ge rätt service, bemötande och vägledning i kontakt med kommunen hanteras fortsatt inom ramen för arbetet med ny förvaltningsorganisation.

2.6.3.4 Sveriges ledande offentliga arbetsgivare

2.6.3.4.1 *Vara en attraktiv arbetsgivare genom att utveckla och behålla våra medarbetare samt öka delaktigheten genom tillit och medskapande*

Kommentar

Attraktivitet skapas genom en god kommunikation som präglas av hög tillit och delaktighet till medarbetare, mellan medarbetare och chefer. Sedan årsskiftet har arbetsmiljöarbetet stärkts genom modulen SAM i Stratsys som underlättar för chefer att göra rätt och inte missa något i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

För att behålla och utveckla befintliga medarbetare som en del i kompetensförsörjningsarbetet har chefsforum senaste två tillfällen fokuserat på att ta fram ett underlag till vad som behöver utvecklas och vad vi ska fortsätta göra. Arbetet med organisationsöversynen är ett gott exempel på hur medarbetare involveras tidigt i processen för att skapa delaktighet och möjlighet att påverka eventuella förslag på förändringar. Även i flera rekryteringar har kommunen valt att först söka internt för att öka möjligheten till intern rörlighet och hitta karriärvägar inom den egna organisationen istället

för att direkt gå ut och söka externt. Detta tillvägagångssätt stärker medarbetarskapet och attraktivitet för kommunen som helhet. I samband med rekrytering övervägs intern rörlighet i första hand innan extern rekrytering är aktuell, för att utveckla och behålla kompetensen inom organisationen.

Riktlinjen för distansarbete samt rekryteringspolicyn bidrar till att skapa attraktivitet för kommunen tjänster långt utanför kommunens och även länets gränser, vilket leder till att kompetensutmaningen kan minska. Insikter från återgången efter pandemin visar också på nya förutsättningar för vad som uppfattas som attraktivt för arbetstagare där möjligheten till arbete på distans värderas högre. Att möjliggöra interna karriärvägar, intern rörlighet och erbjuda omställning som kan leda till annan befattning ökar möjligheten att både behålla och utveckla medarbetare samtidigt som det skapar attraktivitet internt som externt.

Ett nytt samverkansavtal mellan kommunorganisationen och de fackliga organisationerna färdigställdes under hösten. Samverkansavtalet är ett förhållningssätt för att ta tillvara medarbetares kompetens, initiativ och engagemang i syfte att utveckla arbetsmiljön och verksamheten och möta dagens och morgondagens utmaningar.

2.6.3.5 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

2.6.3.5.1 40 miljoner kronor som genomsnitt

Kommentar

Resultatet för 2022 uppgår till +87 mnkr och beaktat 2017 till och med 2021 års resultat och planerat resultat för 2023-2030 kommer resultatmålet att uppnås. För perioden 2017-2022 är det genomsnittliga resultatet 65 mnkr. För perioden 2017-2030 är genomsnittligt resultat 67 mnkr vilket kommer att kräva anpassning under perioden 2027-2030 för att uppnås.

2.6.3.5.2 Genomsnittlig soliditet ej under 65%

Kommentar

Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 65 procent (exkl. pensionsåtaganden) per år för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning fr.o.m. 2017).

Soliditeten för 2022 uppgår till 63 procent och beaktat 2017 till 2021 års soliditet och planerad soliditetsnivå för 2023-2030 är den genomsnittliga soliditetsnivån 64 procent vilket behöver tas om hand i kommande planeringsdirektiv. För perioden 2017-2022 är den genomsnittliga soliditeten 66 procent.

2.6.4 Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag till en eller flera nämnder och bolag. Uppdragen ges för en begränsad tid. De som fått uppdragen följer upp dem till kommunfullmäktige vid delår och helår. I uppföljningen beskrivs vilka åtgärder och aktiviteter som gjorts för att genomföra uppdraget.

2.6.4.1 Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp

Status

 Pågående

Startdatum

2020-01-01

Slutdatum

2023-04-30

Kommentar

Samråd har genomförts under våren. De synpunkter och remissvar som inkommit har inarbetats i en samrådsredogörelse. Förutom omskrivning av ställningstagande och texter har även kartor med mera uppdaterats. Planförslaget kommer att lyftas till kommunstyrelsen i början av 2023 inför granskningsskedet. När det har varit ute för granskning omarbetas planförslaget för antagande.

2.6.4.2 Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Status

 Pågående

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2023-08-31

Kommentar

Avdelningen för hållbar utveckling har tagit fram ett förslag till projektplan för arbetet. Arbetet är påbörjat och sker tillsammans med Enter Gislaved AB. Arbetet har sin utgångspunkt i kommunens övergripande dokument, styrningsbeslut, planeringsdirektiv och utblick. Till detta kommer redan framtaget material av Enter Gislaved AB, så som verksamhets- och handlingsplan som kompletteras med det pågående arbetet kopplat till platsvarumärket och andra planer för näringslivsfrågor. Strategin tas fram med vetskap om den planerade omorganisationen och för stunden osäkra situationen kopplat till omvärldens påverkan på näringslivsfrågor. Fokus är

därför tänkt att ligga på både omvärldsanalys och genomgång av interna processer. Under 2022 har även en uppföljning gjorts av de aktiviteter som kommunen tidigare har åtagit sig att göra.

2.6.4.3 I samverkan med polis och andra aktörer ta fram en trygghetsplan.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Under 2022 har kommunens säkerhetssamordnare aktivt arbetat för att utveckla processen och arbetssättet med att ta fram lägesbilder. Ett exempel på detta är att en insats i området Gisle där säkerhetssamordnare och områdespolisen, tillsammans med deltagare från kommunens olika verksamheter, gick runt på området för att identifiera förbättringsåtgärder. Även gemensamma lägesbilder tillsammans med polis och bostadsbolag genomförs i utvalda områden. Under året har också ett arbete pågått med att ta fram förutsättningar för att på bästa sätt samordna kommunens frågor kring trygghet och brottsförebyggande arbete och lägga grunden för ett lokalt brottsförebyggande råd där bland annat trygghetsplaner ingår.

2.6.4.4 Skapa en bättre IT- infrastruktur som möjliggör en gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

It-avdelningen har de senaste åren uppdaterat och byggt om kommunens nätverks infrastruktur från grunden med huvudfokus på säkerhet, täckning och skalbarhet.

För att uppnå detta har en ny serverhall etablerats med en redundant nätverksmiljö för att kunna säkerställa driften även vid större incidenter. En fortsatt utveckling är segmentering av åtkomst, det vill säga, ett tydligt regelverk

gällande vilka enheter/användare som får kommunicera åt vilka håll i nätverket.

En kartläggning av det trådlösa nätverket har genomförts och en modell har tagits fram för att kunna bygga ut och ersätta delar av befintligt nätverk. Syftet är att på ett evidensbaserat sätt kunna påvisa effekten efter en komplettering och därmed maximera nyttan.

Ett fokus har varit att hitta en infrastrukturlösning som både är driftsäker men också möjliggör framtida expansioner. I samråd med återförsäljare och leverantörer har ett system identifierats som går att växa i samtidigt som den möjliggör för framtida krav på allt från säkerhet till segmentering av användare och enheter på ett administrativt skalbart sätt med goda möjligheter till automatiseringar.

Kommunstyrelsen har under de senaste fokuserat utvecklingen av digitala tjänster inom e-tjänster, Internet of things (IoT), robotprocessautomation, artificiell intelligens och centralt datalager. Målsättningen är att skapa en modern och effektiv organisation som kan möta målgruppernas behov och leverera service och tjänster av hög kvalitet.

Ett stort antal nya projekt finns och är i planeringsstadiet men inväntar Gislaved Energis utbyggnad av LoRa-nät. Gislaveds kommuns IoT-arbete är också en del i Region Jönköpings läns gemensamma projekt kring delad IoT-plattform.

Samtliga av dessa utvecklingsområden och processer kräver ett nära samarbete mellan verksamheterna ute i förvaltningarna och de centrala stödfunktionerna. Det största fokuset är att utgå från behov i verksamheterna för att sedan bygga en lösning utifrån det.

Mer detaljerad uppföljning av hur uppdraget omhändertagits av de olika förvaltningarna finns i bokslutsrapporterna för fastighet- och servicenämnden och kommunstyrelsen.

2.6.4.5 Utred förutsättningar för konsthall och scenkonst i egna, befintliga lokaler.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-05-20

Slutdatum

2022-06-30

Kommentar

I samband med fastställandet av kommunfullmäktiges planeringsdirektiv för 2022, gavs kulturnämnden och fastighet- och servicenämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrymma ovan lokalbehov i befintliga lokaler. Framtagandet av lokalutredningen har letts och samordnats av en gemensam arbetsgrupp från fastighet- och serviceförvaltningen och kulturförvaltningen

med stöd av en styrgrupp bestående av ansvariga förvaltningschefer inom berörda förvaltningar.

Den 15 juni 2022 avslutades uppdraget genom att fastighet- och servicenämnden beslutade att godkänna rapporten *Lokalutredning konsthall och scenkonst*.

2.6.4.6 Ta fram ett helhetsförslag för äldres boende.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-11-18

Slutdatum

2022-05-31

Kommentar

Uppdraget är slutfört och Kommunfullmäktige godkände redovisningen av uppdraget och uppdrog till de i utredningen nämnda förvaltningarna och bolagen att genomföra de fyra punkter som beskrivs i utredningens förslag till genomförande.

Därtill beslutades att utredningen ska kompletteras utifrån ett helhetsperspektiv rörande frågor kring vård- och omsorgsboende och korttidsplatser där framtida behov och lokalförsörjning omhändertas.

2.6.4.7 Se över möjligheten att minska på leasing av paviljonger i kommunen och dess bolag.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-11-18

Slutdatum

2022-03-31

Kommentar

De investeringar som finns föreslagna i lokalförsörjningsplanen 2022-2026 möjliggör avveckling av flertalet paviljonger. I de fall lokalförsörjningsplanens lokalbehov för förskolor/skolor prioriteras i planeringsdirektivet för nästkommande period 2023 med plan för 2024-2025, kommer paviljongerna successivt ersättas antingen med permanenta lokaler i egen regi eller med extern inhyrning.

Fastighet- och Serviceförvaltningen har tagit fram en plan för hur avvecklingen av nuvarande paviljonger kan komma att se ut.

2.6.4.8 Färdigställ två moderna anläggningar för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Status

 Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

Planeringsarbetet är igång för båda byggprojekten. Preliminär tid- och projektplan har tagits fram och redovisats för kommunstyrelsens arbetsutskott samt Fastighet- och servicenämnden. Ett beslut om lokalisering av publikhallen fattades i kommunstyrelsen i december. Fortsatt arbete med ny detaljplan och förstudie påbörjas efter att fördjupning av översiktsplan för Gislaved och Anderstorp har antagits.

Studiebesök till nybyggda simhallar har gjorts under året. Framtagning av olika programhandlingar i form av lokalprogram och rumsfunktionsprogram för ny simanläggning och publikhall har påbörjats. Genomförandeplaner för båda anläggningarna är presenterade för kommunstyrelsen. Inför 2023 har en projektorganisation satts.

2.6.5 Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad

Grunduppdrag, mål och uppdrag har överlag levererats med god kvalitet. Det osäkra omvärldsläget försvårar prognosarbete och har ställt krav på ett aktivt budgetarbete och omprioriteringar i verksamheterna. Fem uppdrag har slutförts under året, medan uppdraget *Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp* med planerat slutdatum 31 augusti istället kommer att slutföras 2023 efter att planförslaget har varit ute för granskning och därefter omarbetats innan antagande.

En av fullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag* underkänns. Ett aktivt arbete genom kommunens demokratiberedning och övriga dialogsatsningar ska bemöta detta men det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet innan effekterna blir synliga.

Fullmäktiges mål är omfångsrika och kräver ett långsiktigt arbete. Utmaningar kvarstår inom samtliga områden men förflyttningar framåt har gjorts. Under 2022 har de operativa styrgrupperna som omhändertagit de respektive målområdena legat vilande och frågorna har istället samordnats genom kommundirektörens ledningsgrupp.

2.7 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet.

Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

2.7.1 Resultat

Kommunkoncernen

2022 års resultat för kommunkoncernen får betraktas som ett bra resultat med bakgrund av den historiskt höga inflation som rådde under året i Sverige och stora delar av omvärlden. Kommunkoncernen har påverkats ekonomiskt negativt av tidvis mycket höga priser på bland annat el, drivmedel, byggvaror och livsmedel. Till viss del har den höga prisökningen under 2022 kunnat motverkas genom att bland annat terminssäkra kostnaden för elförbrukning och/eller bundna elavtal. Även räntekostnaden har kunnat hållas på en lägre nivå genom aktivt val av olika löptider på upptagna lån och annan räntesäkring. Detta är dock en över tid övergående effekt eftersom räntenivån för lån kommer att ligga på en betydligt högre nivå i framtiden än vad som har varit fallet under de senaste 10-15 åren. Kommunen och bolagen arbetar vidare aktivt med energibesparande åtgärder för att påverka energiförbrukningen nedåt. Kommunens måltidsorganisation arbetar aktivt med att välja råvaror efter säsong, göra större inköp när priserna är lägre samt att minska matsvinnet. Ovanstående är några exempel på där kommunen och dess bolag arbetar aktivt med att sänka kostnaderna med bibehållen kvalitet, och tillgänglighet med mera. Dock ligger det i sakens natur att det aldrig fullt ut går att parera för den typ av kostnadsökningar som var under 2022 med anledning av en historisk hög inflation. Fullt ut har inte heller de ekonomiska effekterna av inflationen som råder i Sverige och omvärlden märkts av under 2022. Effekterna kommer sannolikt att slå igenom ytterligare under 2023-2024 om inte bland annat Riksbanken får ner inflationen och att svenska kronan växelkurs stärka

mot främst den amerikanska dollarn och Euron.

Bolagen beskrivs mer utförligt i årsredovisningens avsnitt för verksamhetsberättelser.

Årets resultat (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunkoncernen (sammanställd)	110,9	148,4	154,6	33,0	35,7
Gislaveds kommun	87,0	117,2	132,9	12,1	4,9
Gislaved Kommunhus AB	2,6	1,7	2,0	3,0	2,3
AB Gislavedshus	0,2	4,2	18,5	10,6	11,7
Gislaved Energi Koncern AB	8,4	10,4	6,4	8,0	13,6
Gisletorp Lokaler AB	0,6	0,6	0,3	0,5	1,0
Enter Gislaved AB	0,0	0,3	0,3	0,2	0,9
Stiftelsen Isabergstoppen (90,7%)	15,6	15,2	2,8	4,7	4,1
Samverkan Återvinning Miljö (34%)	1,4	2,4	0,9	0,3	0,0

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgick till 320 mnkr vilket är en något högre nivå jämfört med föregående år (312 mnkr). Investeringsnivån kommer att öka ytterligare fram till och med 2025 för att därefter återgå till i jämförelse lägre nivåer fram till 2030. Den sammanvägda bilden av resultatet för kommunkoncernen är en välmående koncern som har ekonomiska förutsättningar att hantera de framtida utmaningarna. Samtliga bolag har en verksamhet som efterlever ägardirektiven.

Kommunen

Årets resultat

Kommunens resultat 2022 är +87 mnkr, vilket är 15,7 mnkr lägre än budgeterad nivå. I årets resultat ingår en avsättning med 41,3 mnkr för framtida kostnader för omhändertagande av en av kommunens deponier. Detta beaktat är 2022 års resultat att betrakta som bra, trots negativ avvikelse mot budget, med anledning av de höga kostnadsökningar som var under året vilket har påverkat majoritetens av kommunens verksamheter negativt.

- Nämnder/styrelser: -23,3 mnkr
- Finansförvaltning: +7,6 mnkr
varav
- Skatteintäkter och generella statsbidrag: +59,6 mnkr
- Upplösning äldre statsbidrag: +26,3 mnkr
- Räntenetto: +20,8 mnkr
- Övrigt: +0,8 mnkr
- Förändring av deponier: -41,4
- Kollektivavtalad pension och pensionskostnader: -32,5 mnkr
- Tilläggsbudget SOC: -26 mnkr

Summa positiv budgetavvikelse (finansförvaltning):: +107,5 mnkr

Summa negativ budgetavvikelse (finansförvaltning): -99,9 mnkr

Totalt: +7,6 mnkr

Det goda resultatet för framförallt 2020-2021 kommer att underlätta arbetet att klara framtida höga investeringsnivåer, i samklang med de finansiella målen, i och med att resultaten för dessa år bidrar till att klara kommunens finansiella mål vilket är en förutsättning för en genomsnittlig investeringsnivå på 148 mnkr per år under perioden 2017-2030. I slutet av långtidsplaneringen (2027-2030) kommer det dock krävas anpassningar för att klara de finansiella målen.

Årets investeringar

Den samlade investeringsvolymen exklusive taxefinansierade investeringar för 2022 uppgick till 138 mnkr (94 mnkr föregående år). Av den beviljade årsbudgeten på 220 mnkr har därmed 63 procent disponerats under 2022 (89 procent föregående år). Inklusiv taxefinansierad verksamhet har 72 procent av den beviljade årsbudgeten för investeringar disponerats (90 procent föregående år).

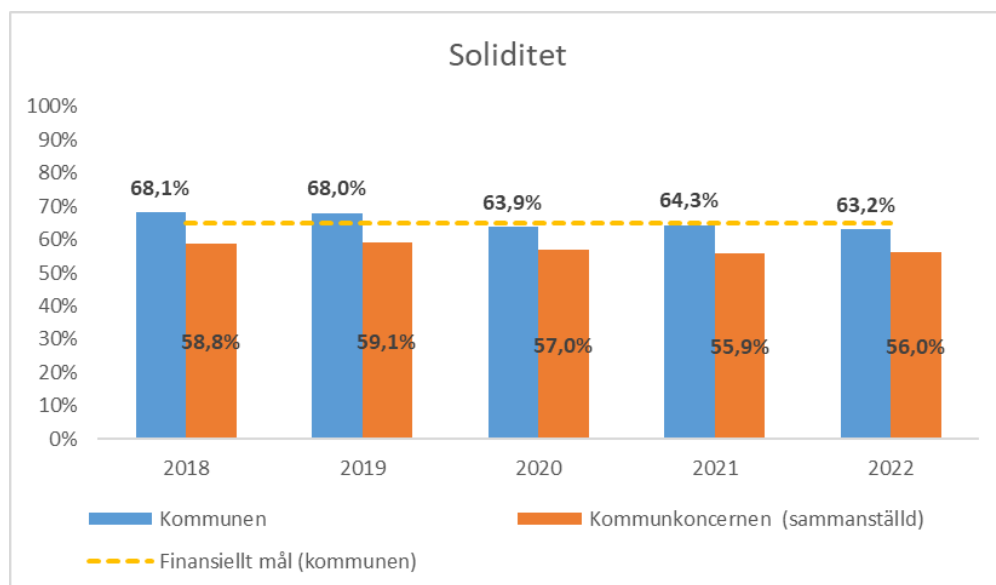
Med utgångspunkt i att årets resultat når upp till de finansiella målen ligger 2022 års investeringsvolym på en långsiktigt hållbar nivå och en nivå som kan vara 148 mnkr i genomsnitt per år förutsatt en lägre investeringsnivå för perioden 2027-2030. I ett långsiktigt perspektiv är det av stor vikt att den genomsnittliga investeringsnivån för perioden 2017-2030 är 148 mnkr så länge driftresultatet följer det finansiella resultatmålet för perioden 2017-2030, plus 40 mnkr i genomsnitt per år. Om den genomsnittliga investeringsnivån stiger över 148 mnkr får det till följd att det finansiella resultatmålet måste höjas.

2.7.2 Kapacitet

Kommunkoncernen

I förhållande till 2021 är kommunkoncernens soliditet oförändrad och uppgår för 2022 till 56 procent. Förändring av soliditetsnivån över tid beror framförallt på historiskt hög investeringsnivå för Gislaveds kommun i förhållande till resultatnivåerna samt att AB Gislavedshus har haft en högre investeringsnivå jämfört med tidigare år.

En viktig parameter för att avläsa koncernens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning samt hur resultatet utvecklas över tiden.

Det är av stor vikt att de olika bolagen som ingår i kommunkoncernen har en soliditet som följer ägardirektivens intentioner. I annat fall riskerar kommunen såsom ägare att få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter.

Den sammanvägda bilden av kapaciteten för kommunkoncernen är att den har en god nivå. I och med att investeringsnivåer samt ägardirektiv hanteras aktivt av moderbolag samt kommunfullmäktige sker en löpande uppsikt av kommunen och bolagen.

Kommunen

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten anger hur stor del av en organisations tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer: det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. Vid en finansiell analys är det soliditetens förändring som är av intresse, inte dess storlek.

Kommunens soliditet 2022 är 63 procent, vilket är en procentenhet lägre än föregående år. Soliditeten medräknat skulderna utanför balansräkningen (pensioner intjänade före 1998 i den så kallade ansvarsförbindelsen) har ökat med 2,3 procentenheter till 41,2 procent (38,9 procent 2021) vilket innebär en förbättring som beror på minskad pensionsskuld.

Skuldsättningsgraden anger hur stora skulderna är i förhållande till det egna kapitalet och är soliditetens motsats. För 2022 har kommunen långfristiga skulder på 320 mnkr varav 100 mnkr avser lån från Kommuninvest.

Kommunen har även kortfristiga skulder (till exempel leverantörsskulder) och avsättningar. Den aktuella skuldsättningsgraden för kommunen är 58 procent. Den finansiella kapaciteten är god när soliditet överstiger skuldsättningsgrad.

Genom att efterleva de finansiella målen kommer lånen fram till år 2030 att öka och soliditeten beräknas att uppgå till 65 procent i genomsnitt för den långsiktiga planeringsperioden.

2.7.3 Risk och kontroll

Kommunkoncernen

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör upprätthålla en sådan betalningsförmåga att den kan betala sina löpande utgifter utan att behöva låna kortsiktigt. Ett mått som visar den kortsiktiga betalningsförmågan är kassalikviditeten.

Koncernen redovisade 2022 en kassalikviditet på 98 procent vilket är något lägre än 2021 men ändå på en hög nivå jämfört med tidigare år. Den höga likviditeten beror på de goda resultaten under 2020-2022. Tack vare hög likviditet är inte lånebehovet lika stort de närmaste åren.

Utöver de bokförda likvida medlen fanns vid årets slut en outnyttjad checkkredit på 50 mnkr för koncernen.

En risk för koncernen är ränteutvecklingen avseende låneskulden (608 mnkr). Denna låneskuld fördelas framförallt på bostadsbolaget, energibolaget samt kommunen. Det är av stor vikt att kommunen och bolagen har en räntestrategi som ska motverka effekten av snabba negativa ränteförändringar. Genom en aktiv koncernstyrning av investeringar och resultatutveckling ska inte skuldökning och ränteeffekter bli en belastning för koncernen.

Den sammanvägda bilden av risk och kontroll för koncernen är att den har en fortsatt god nivå.

Kommunen

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet samt att kommunfullmäktiges beslut om internkontroll efterlevs.

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

I kommunens kortfristiga skulder för 2022 (totalt cirka 431 mnkr) ingår en semesterlöneskuld på cirka 112 mnkr som troligen inte kommer att omsättas under det närmaste året. bortsett från semesterlöneskulden uppgår årets kassalikviditet till 140 procent. Kassalikviditeten påverkas positivt av att kommunen har en outnyttjad checkkredit på 50 mnkr. Jämfört med 2021 har kassalikviditeten minskat vilket framför allt beror på ett något lägre resultat 2022. Målsättningen är att likviditeten ska ligga runt 70 mnkr. Likviditeten per den 31 december 2022 är 218 mnkr.

Kassalikviditet, %	2022	2021	2020	2019
Kommunen (inklusive semesterskuld)	103,7%	92,0%	84,7%	25,6%
Kommunen (exklusive semesterskuld)	140,0%	120,6%	109,1%	49,2%
Kommunkoncernen	97,6%	110,0%	90,0%	45,0%

Borgensåtagande och skuldsättning

När en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns. Gislaveds kommun har borgensåtagande per 2022-12-31 på 624 mnkr, varav 621 mnkr avser borgen för kommunens bolag, stiftelser och Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM). Kommunens externa borgensåtaganden är 3,0 mnkr vilket avser framförallt föreningar.

Kommunen har långfristiga skulder som uppgår till 320 mnkr varav 100 mnkr är upptagna hos Kommuninvest i Sverige AB efter upphandling.

2.7.4 Balanskravsresultat

Uppfyllt balanskravet även i år

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 84,6 mnkr.

Årets balanskravsresultat motsvarar en procent av skatteintäkter och generella statsbidrag samt utjämning.

Balanskravutredning

Balanskravutredning, mnkr	
Årets resultat enligt resultaträkning	87,0
Samtliga realisationsvinster	-2,4
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	-0,0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	-0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	-0,0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	84,6
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	64,3
Disponering från RUR	0,0
Årets balanskravsresultat	20,2

Resultatutjämningsreserv

Gislaveds kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). Detta regelverk ger kommunen möjlighet att reservera delar av positiva resultat. Tidigare års överskott kan

sedan användas för att jämna ut minskade skatteintäkter enskilda år vid lågkonjunktur. Ingående RUR uppgår till 354,3 mnkr och för 2022 kan ytterligare avsättning göras i och med att balanskravsresultatet är högre än 1 procent av skatter och generella statsbidrag, utgående RUR uppgår därmed till 409,6 mnkr.

2.7.5 Sammanfattning finansiell analys

Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun styr verksamheten med ett aktivt arbete utifrån en styrmodell som utgår från vision, mål och uppdrag samt finansiella mål. Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i en hög soliditet, god budgetföljsamhet och låg belåning.

För perioden 2017-2022 var det genomsnittliga resultatet 65 mnkr och den genomsnittliga investeringsnivån var för samma period 133 mnkr. Utifrån det finansiella målet som för denna period var 40 mnkr/år är investeringsnivån sådan att den möjliggör en bibehållen grundekonomi.

Det finns delar i den finansiella analysen som signalerar att det kommer att krävas en än mer aktiv styrning för att det finansiella läget inte ska försämrats mer än vad de finansiella målen anger, ett sådant område är verksamheternas nettokostnader. För 2022 visar 4 nämnder ett underskott varav Socialnämnden redovisar ett underskott för 2022 om 27 mnkr. Detta kommer att kräva verksamhetsmässiga åtgärder. Samtliga nämnder står inför utmaningen att anpassa nettodriftkostnaderna efter invånarnas behov och en förändrad demografisk struktur.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

Även kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en mycket god grundekonomi som med en fortsatt god planering kommer att klara de framtida utmaningarna.

2.8 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Delar av verksamheten var i början av året stängda eller öppna med anpassningar för att leva upp till restriktioner och rekommendationer. Verksamheter och medarbetare har sedan dess återgått till sina ordinarie arbetsplatser, arbetsuppgifter och arbetssätt.

Gislaveds kommun bedriver verksamhet med god kvalitet och måluppfyllelse. Kommunen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla kommunens grunduppdrag och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet. En av kommunfullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer håller fortsatt inte en godkänd kvalitetsnivå under inledningen av 2022, det gäller *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag*. För att höja kvaliteten inom denna faktor behöver kommunorganisationen, bland annat, hålla ut och öka arbetet för att nå ut till olika grupper i samhället och bemöta samhällsengagemang som kanaliseras på nya sätt än inom partipolitik eller intresseföreningar.

Förberedelsearbetet inför den nya förvaltningsorganisationen var prioriterat under året. Arbetet som krävt mycket tid och resurser har fallit väl ut och går vidare med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt och sprida dessa på alla nivåer och till alla medarbetare för att få bäst effekt.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i god soliditet och inga höga skulder. Med ett resultat på genomsnitt 40 mnkr per år, klarar kommunen en investeringsnivå på i snitt 148 mnkr per år. Tidigare år har investeringarna legat högre och resultaten lägre än denna nivå, vilket försämrar grundekonomin och bland annat likviditeten. En genomtänkt budgetplanering för de kommande åren har införts, med mål att klara en god verksamhet samt en investeringsnivå för att uppfylla framtida behov. Det rådande ekonomiska läget som för tillfället råder med mycket hög inflation (KPI 12,3 procent, december 2022) behöver hanteras nationellt och i omvärlden för att snarast möjligast komma ner i 2,0 procent vilket är det inflationsmål som flertalet centralbanker i Europa använder som målvärde. Om den nuvarande höga inflationen biter sig kvar en längre tid och även följs av en lägre sysselsättningsgrad i Sverige kommer den ekonomiska situationen för kommuner, regioner, näringsliv och kommuninvånare bli mycket ansträngd och extra ordinära åtgärder behöver vidtas.

Det är av stor vikt att de nämnder som lämnade ett negativt resultat vänder utvecklingen under 2023. Det är nödvändigt att de finansiella målen uppnås för åren 2017-2030, bland annat för att klara kommunens stora utmaningar i form av stora investeringar, den demografiska utvecklingen med mera. Med ett avsevärt försämrat resultat kommer det bli svårt att uppnå det finansiella målet avseende soliditet.

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Gislaveds kommun är kommunens största arbetsgivare. I december 2022 hade kommunen 2 812 medarbetare med månadslön, av vilka 2 208 var tillsvidareanställda.

De allra flesta av kommunens medarbetare är tillsvidareanställda med månadslön, där 91 procent av personalstyrkan med månadslön hade en tillsvidareanställning under 2022. Stora delar av kommunens verksamheter är kvinnodominerade, även om andelen män har ökat något de senaste åren. Medelåldern bland medarbetarna har under de senaste åren minskat. Under 2022 var medelåldern 42,5 år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaronivåerna skiljer sig mellan kommunens förvaltningar från räddningstjänstens 3,7 procent till socialförvaltningens 11,2 procent. Skillnaderna mellan förvaltningarnas sjukfrånvaro kan till stora delar förklaras av karaktären på arbetet, till exempel i vilken utsträckning medarbetare arbetar människonära. Olika nivåer kan även förklaras av skillnader i verksamheterna avseende personalens ålder, sammansättning, hur verksamheten är organiserad och leds, och vilka förutsättningar medarbetare har för att utföra förväntat arbete. Det bedöms dock inom flera förvaltningar finnas potential att minska sjukfrånvaron genom att aktivt analysera och arbeta förebyggande med frågor om hälsa och sjukfrånvaro, liksom frågor som handlar om sjukfrånvaro som beror på organisatoriska faktorer. Här är kommunhälsan ett viktigt stöd.

Utvecklingen av, och det som påverkar, sjuktalen är komplex. Det finns ett flertal olika faktorer som kan tänkas påverka sjukfrånvaron, både inom och utom arbetsgivarens räckhåll. Försäkringskassans bedömning är att antal nya sjukskrivningar och längden på sjukskrivningar under de senaste åren har stabiliserats, med en viss tendens till minskning i både antal och längd. En orsak till detta är framför allt Försäkringskassans bedömningar av rätt till sjukpenning. Men sjukfrånvaron påverkas inte bara av försäkringssystemet utan är beroende av såväl privatliv som arbetsliv.

Kommunhälsan har ett fortsatt viktigt uppdrag att arbeta proaktivt och stödjande tillsammans med hr-konsulter för att minska och förebygga ohälsa på arbetsplatserna. Utbildningsinsatser i rehabilitering, arbetsmiljö och organisatorisk hälsa är fortsatt viktigt.

Ett mer systematiskt arbetssätt än tidigare kring arbetsmiljö och hälsoarbete ska underlätta för chefer i deras arbete och ge förutsättningar för bättre dialog med medarbetare inom området.

Att det finns mål kring arbetsmiljö ger stabilitet i arbetet och ger både tyngd och stöd i att det är viktigt för att kunna arbeta för att behålla både medarbetare och chefer inom Gislaveds kommun.

Rekryteringar, personalrörlighet och pensioner

Gislaveds kommun genomför under ett år flera hundra rekryteringar. De flesta sköts av den centrala bemanningsenheten som rekryterar de flesta av kommunens intermitterant anställda men även ger stöd i chefsrekryteringar, där kommunen har en anställd rekryterare som också är certifierad testare. Det största rekryteringsbehovet förklaras av personalrörlighet, det vill säga att medarbetare byter tjänst inom kommunen (intern rörlighet) eller helt lämnar kommunen (extern rörlighet).

Den genomsnittliga pensionsåldern varierar mellan olika yrkesgrupper, men ligger totalt sett på samma nivå som föregående år, 66 år.

2.9.1 Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro i kommunen (%)	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,9	7,6	7,9

Långtidsfrånvaro (%)	2022	2021	2020
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	21,6	41,4	36,9

Sjukfrånvaro i kommunen, fördelat på kön (%)	2022	2021	2020
Kvinnor	8,6	8,4	8,7
Män	5,4	4,3	4,8

Sjukfrånvaro i åldersgrupper (%)	2022	2021	2020
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	9,0	7,9	7,2
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 - 49 år	7,9	8,1	8,4
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	7,6	7,7	6,4

Sjukfrånvaro per nämnd (%)	2022	2021 totalt	2020 totalt
Barn- och utbildningsnämnden	7,0	6,8	6,6
Bygg- och miljönämnden	7,9	3,8	4,8
Fastighet- och servicenämnden	5,5	5,2	5,5
Fritid- och folkhälsönämnden	8,6	9,3	9,5
Kommunstyrelsen	5,3	3,2	3,9
Kulturnämnden	9,5	5,2	7,4
Räddningsnämnden	3,7	2,6	2,4
Socialnämnden	11,2	11,3	12,3
Tekniska nämnden	4,9	7,2	6,2
Totalt kommunen	7,9	7,6	7,9

2.10 Förväntad utveckling

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen kommer fortsatt att ha mycket hög prioritet för kommunorganisationen under 2023. Processer och förbättrade arbetsätt behöver utvecklas och implementeras för att säkerställa att förändringen i struktur också leder till önskad effekt.

Den fortsatta utvecklingen av kriget i Ukraina är okänd och vilka resurser som kommer krävas med anledning av krisledningsarbete och ett eventuellt mottagande av flyktingar är oklart. Kriget har fått, och kommer fortsätta att få negativa ekonomiska konsekvenser med höjda livsmedel-, el- och bränslepriser, men i vilken omfattning kommunen påverkas framöver är svårt att avgöra. Utöver detta är det fortfarande svårt att veta den fulla omfattningen av pandemins påverkan på medarbetare, målgrupp och kommunkoncernen i stort. Redan nu påverkas en del verksamheter av kraftigt ökade kostnader på material, där vissa materielgrupper har en 30-80 procents kostnadsökning. Långa leveranstider som kan komma att förlängas ännu mer ställer krav på lagerhållning av viktiga komponenter/material. En fortsatt stigande inflation får även det påverkan på kommunens ekonomiska förutsättningar.

Den digitala verksamhetsutvecklingen tog steg framåt när kommunfullmäktige i juni 2021 fastställde en ny kommunal digital agenda. Arbetet med den digitala agendan kommer leda och styra den digitala utvecklingen framåt. Fokus framöver är olika automatiseringsprocesser för att kunna skapa stabilitet samt spara in tid och resurser på sikt. Det ska också leda till en standardiserad process som därmed ska säkra drift och utveckling framåt ytterligare.

Den demografiska utvecklingen med en fortsatt minskning av kommunens befolkning och välfärdens utmaningar ställer höga krav på styrning och ledning. Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster, samtidigt som resurserna utnyttjas effektivt. En flexibel organisation, helhetsperspektiv och samarbete är framgångsfaktorer.

Hela organisationen behöver arbeta aktivt med kompetensförsörjningen, både operativt och strategiskt, för att behålla och rekrytera kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande för framtidens personalförsörjning.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

Även kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en mycket god grundekonomi som med en fortsatt god planering kommer att klara de framtida utmaningarna.

Kommunens ekonomi på sikt

De långsiktiga ekonomiska effekterna är i nuläget svåra att bedöma med anledning av det rådande ekonomiska läget i Sverige och omvärlden.

Kommunkoncernen påverkas av högre priser för till exempel energi och höjda livsmedel- och bränslepriser. Riksbanken höjde styrräntan den 30 november till 2,5 procent, med eventuellt fler räntehöjningar att vänta under 2023, för att kyla av efterfrågan och därmed få bukt med inflationen. Hur lång tid det tar innan inflationen återgår till målet om 2 procent är avgörande för kommunens långsiktiga ekonomi.

Landets kommuner står inför ett fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader vilket ska ställas i relation till en osäker ekonomisk utveckling. Även att SKR nu räknar med en starkare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden så är köpkraften kraftigt nedreviderad speciellt under 2023-2024. Detta beror på en högre allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Det nya pensionsavtalet innebär även en kostnadsökning.

För att klara dessa ekonomiska utmaningar har Gislaveds kommun antagit finansiella mål för perioden 2017–2030 samt att organisationen arbetar utifrån en planeringshorisont fram till 2030-talet.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning

Driftredovisning är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten.

I november 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023-2025. Där ingår nämndernas ekonomiska driftbudget för 2022. Under året har nämnderna lämnat uppföljning för verksamheternas nettoutfall för perioden och prognos för helår vid två tillfällen utöver bokslutet.

Årets budget

Nämnderna har fått budgetanslag på - 1 725,1 mnkr inklusive budget för löneuppräknings och ökade lokalkostnader.

Kapitalkostnader budgeteras centralt och kompenseras till nämnderna två gånger per år i samband med delårsbokslut (31 augusti) och årsbokslut (31 dec).

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar på 137,7 mnkr avser kompensation för kapitalkostnader på 111,7 mnkr och ökade budgetanslag för Socialnämnden på 26 mnkr enligt kommunfullmäktiges beslut i maj 2022 (Kf §84).

Efter dessa justeringar blev nämndernas driftbudget per sista december -1 862,8 mnkr.

Budget, mnkr

Beslutad driftbudget 2021-11-18	-1 725,1
Ökade budgetanslag för Socialnämnden	-26,0
Kompensation för kapitalkostnader	-111,7
Nämndernas driftbudget 2022-12-31	-1 862,8

Årets uppföljningar

Under året har nämndernas ekonomi följts upp efter utgången av mars, augusti (delårsrapport), och december (årsbokslut).

mnkr	Helårsprognos	Helårsprognos	Årsbokslut
	(budgetavvikelse) 31/3	(budgetavvikelse) 31/8	(budgetavvikelse) 31/12
Barn-och utbildningsnämnden	-2,5	0,7	-5,3
Bygg-och miljönämnden	0,3	2,0	2,5
Fastighet- och servicenämnden	0,0	3,2	-4,1
Fritid-och folkhälsonämnden	0,5	0,6	1,1
Kommunstyrelsen	-0,5	1,0	10,7
Kulturnämnden	0,6	0,5	2,2
Räddningsnämnden	-1,0	-1,3	-1,1
Socialnämnden	-80,8	-39,9	-26,7
Tekniska nämnden	-1,5	-0,8	-2,9
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,3
Löneöversyn, lokaler		1,1	0,0
Summa nämnder	-84,9	-32,9	-23,3

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	KF- Budget 2022	Budget- justering 2022	Justerad budget 2022	Budget- avvikelse 2022
Barn-och utbildningsnämnden	153,6	-973,3	-819,7	-790,0	-798,1	-16,3	-814,4	-5,3
Bygg-och miljönämnden	25,1	-38,0	-12,9	-9,5	-14,2	-1,2	-15,4	2,5
Fastighet- och servicenämnden	288,7	-318,4	-29,7	-14,1	63,0	-88,6	-25,6	-4,1
Fritid-och folkhälsonämnden	9,5	-60,6	-51,1	-47,7	-48,4	-3,8	-52,2	1,1
Kommunstyrelsen	38,9	-206,9	-168,0	-145,8	-173,9	-4,8	-178,7	10,7
Kulturnämnden	4,9	-38,3	-33,4	-32,1	-33,6	-2,0	-35,6	2,2
Räddningsnämnden	18,1	-55,0	-36,9	-35,7	-33,3	-2,5	-35,8	-1,1
Socialnämnden	378,6	-1 059,7	-681,1	-666,7	-616,7	-37,7	-654,4	-26,7
Tekniska nämnden	116,7	-166,8	-50,1	-46,3	-35,0	-12,2	-47,2	-2,9
Överförmyndarnämnd	1,0	-4,2	-3,2	-3,1	-3,5	0,0	-3,5	0,3
Förändrade kostnader för lokaler					-2,1	2,1	0,0	0,0
Löneuppräkning (avtalsrörelsen)					-29,3	29,3	0,0	0,0
Summa nämndernas drift	1 035,1	-2 921,2	-1 886,1	-1 791,0	-1 725,1	-137,7	-1 862,8	-23,3
Övriga kommun- gemensamma poster			-76,3	-35,0	-141,2	137,7	-3,5	-72,8
<i>varav:</i>								
<i>Pensioner, KP</i>			<i>-73,7</i>		<i>-41,2</i>		<i>-41,2</i>	<i>-32,5</i>
<i>Avskrivningar (kapitalkostnader)</i>			<i>11,7</i>		<i>-100,0</i>	<i>111,7</i>	<i>11,7</i>	<i>0,0</i>
<i>Ökad budget för Socialnämnden</i>						<i>26,0</i>	<i>26,0</i>	<i>-26,0</i>
<i>Avsättning deponi</i>			<i>-41,4</i>					<i>-41,4</i>
<i>Intäktsbokföring gamla statsbidrag</i>			<i>26,3</i>					<i>26,3</i>
<i>Övrigt</i>			<i>0,8</i>					<i>0,8</i>
Verksamhetens nettokostnader			-1 962,4	-1 826,0	-1 866,3	0,0	-1 866,3	-96,1

Nämndernas resultat

Under året har nämnderna redovisat en budgetavvikelse på -23 mnkr. Respektive nämnds utfall redovisas mer detaljerat i verksamhetsberättelsen. Socialnämnden är den nämnd som redovisar störst underskott med -26,7 mnkr medan kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 10,7 mnkr.

För att få fram den totala verksamhetens nettokostnad vägs de kommungemensamma avräkningarna in som tillsammans avviker negativt mot budget med -72,8 mnkr.

I de kommungemensamma avräkningarna finns de externa poster som hanterats centralt, bland annat pensionskostnader, årets avsättning för deponi, intäktsbokföring av gamla statsbidrag som har legat på balansräkning och övriga gemensamma kostnader. Budget för kapitalkostnader (avskrivning + internränta) kompenseras till nämnderna baserad på det faktiska utfallet per nämnd. Det ökade budgetanslaget till socialnämnden hanterades också centralt. Verksamhetens nettokostnader visar ett underskott på -96,1 mnkr mot budget.

Den totala budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till -1,2 procent (-0,5 procent föregående år) vilket får betraktas som ett relativt bra resultat med anledning av att större delen av året har präglats av en mycket hög inflation.

Barn- och utbildningsnämndens avvikelse förklaras dels av ökade kostnader för skolskjuts med 3 mnkr varav 1,2 mnkr avser ökade kostnader för drivmedel. Även markant ökade kostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieskola i annan kommun eller fristående gymnasieskola har bidraget till en negativ budgetavvikelse för 2022.

För *Teknisk nämnd* visar avdelningarna Stab, Mark och exploatering och Miljö en positiv budgetavvikelse på totalt 3,2 mnkr medan avdelningarna Gata och Park har en negativ budgetavvikelse på -4,5 mnkr respektive -1,6 mnkr. Överskotten beror främst på vakanser, lägre utbildningskostnader och lägre administrationskostnader. För avdelning Gata beror underskottet på ökade kostnader för gatubelysning, ökad indexuppräknings för vägbidrag och ökade kostnader för beläggningsunderhåll. För avdelning Park beror underskottet på grund av överanställning med anledning av osäkerhet med långtidsfrånvaro samt att säsongsarbetare har tillsvidareanställts för att säkerställa personal med kompetens inom organisationen.

VA-verksamheten gör före balansering av resultatet ett underskott på ca 1,5 mnkr där minskad försäljning av vatten är största orsaken till underskottet. Total fordran till VA-kollektivet per den 31 december 2022 är 1,3 mnkr.

Socialnämnden visare ett betydligt bättre resultat i bokslutet för 2022 än vad prognoserna i uppföljning 1 och delåret förutspådde. I planeringsdirektivet för 2022 tillfördes nämnden 8 mnkr samt ytterligare 26 mnkr efter uppföljning 1 under våren 2022. Under året har nämndens intäkter blivit högre än budgeterat, antalet externa placeringar har minskat samt att trenden är att vårdtyngden ökar.

- Individ och familjeomsorgs samt funktionsstöd: +1,8 mnkr
- Vård och omsorgsboende: -21,7 mnkr
- Ordinärt boende och HSL: -7,7 mnkr
- Socialnämnden, överläge och stab. +0,9 mnkr

Räddningsnämndens underskott beror på ökade personalkostnader som beror på en högre korttidssjukfrånvaro vilket har lett till mer övertid under kvällar och helger. Nämnden har lyckats rekrytera 17 nya deltidsbrandmän vilket är positivt men kortsiktigt innebär det att kostnader för förlorad arbetsförtjänst, traktamente, resor och utbildningar överskrider budget. Ökade priser för el och drivmedel har även bidragit till underskottet. Brandtillsyner har inte varit möjliga att genomföra i samma utsträckning som tidigare eftersom personal med den kompetensen delvis har saknats vilket medför lägre intäkter än budgeterat.

Fastighet och servicenämndens underskott beror främst på ökade kostnader inom fastighetsavdelningen med anledning av oförutsedda behov av att akut renovera Klockargårdsskolan i Broaryd samt en kostsam återställning av Lyckås förskola. Även ökade kostnader för drivmedel och el har bidragit till nämndens underskott.

Kommunstyrelsens överskott beror främst på vakanser som inte har varit möjliga att ersättningsrekrytera i tid och/eller i avvaktan av den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen. Det påbörjade effektiviseringsarbetet som genomförs inom avdelningen för arbete och utbildning har givit positiva ekonomiska effekter tidigare än beräknat. Ekonomiskt bistånd har fortsatt varit lägre under 2022 än budgeterat samt att bidrag till föreningar och andra organisationer har varit något lägre än budgeterat.

För *finansförvaltningen* har avsättning för framtida kostnader för deponi gjorts med cirka 41 mnkr efter legalt beslut från Länsstyrelsen, Socialnämndens driftbudget har förstärkts med 26 mnkr under 2022 vilket finansierades via finansförvaltningen. Dessa poster har uppvägs med främst högre skatteintäkter än prognostiserat samt återföring av ett äldre statsbidrag för schablonersättning (26 mnkr), För posten "Kollektivavtalad pension och pensionskostnader" (-32,5 mnkr) finns ett samband med posten "Räntenetto" (+24,6 mnkr) med anledning av att det fanns ett övervärde i två av kommunens tjänstepensionsavtal som löstes in under 2022. Nettot för posterna blev därmed -7,9 mnkr.

En utförligare beskrivning av nämndernas verksamhet för 2022 återfinns i respektive nämnds årsberättelse som inte bifogas detta årsbokslut utan tillhandahålls av respektive nämnd.

3.2 Investeringsredovisning

Årets investeringsbudget

Kommunfullmäktige fattade beslut om 2022 års investeringsbudget på 264 mnkr, varav 220 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 44 mnkr avser investeringar på taxefinansierad verksamhet. I de skattefinansierade investeringarna på 220 mnkr ingår några särskilda satsningar som kommunfullmäktige beslutat om.

Under året har Barn-och utbildningsnämnden fått tillåtelse av Kommunfullmäktige att ombudgetera 350 tkr från 2021 till 2022 (Kf §83, 22-05-19). Det innebär att Barn-och utbildningsnämndens investeringsbudget blev 3,4 mnkr och årets totala investeringsbudget blev 264,4 mnkr.

Investeringsredovisning (netto)

mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budget-avvikelse	Använt %	Bokslut 2021
Barn-och utbildningsnämnden	3,4	3,3	0,1	97,1	-1,6
Bygg-och miljönämnden	0,1	0,1	0,0	100,0	0,0
Fastighet- och servicenämnden	118,3	62,6	55,7	52,9	-50,5
Fritid-och folkhälsönämnden	0,7	0,6	0,1	85,7	0,0
Kommunstyrelsen	17,0	2,3	14,7	13,5	-7,6
Kulturnämnden	6,0	0,3	5,7	5,0	-0,3
Räddningsnämnden	7,9	3,8	4,1	48,1	-6,6
Socialnämnden	7,0	5,2	1,8	74,3	-2,1
Tekniska nämnden	104,0	111,8	-7,8	107,5	-65,8
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	264,4	190,0	74,4	71,9	-134,5
<i>därav:</i>					
<i>Skattefinansierade investeringar</i>	<i>220,4</i>	<i>138,8</i>	<i>81,6</i>	<i>63,0</i>	<i>-93,6</i>
<i>Taxefinansierade investeringar</i>	<i>44,0</i>	<i>51,2</i>	<i>-7,2</i>	<i>116,4</i>	<i>-40,9</i>

Årets investeringsutgifter

Årets nettoinvesteringsutgifter uppgår till 190 mnkr vilket är 74,4 mnkr mindre än budgeterat men cirka 56 mnkr högre än förra årets utgifter.

Under året har investeringar för 51,8 mnkr genomförts inom verksamheten för vatten och avlopp (VA), 13 mnkr för inköp av maskiner, möbler och inventarier. It-investeringar under året uppgår till cirka 20 mnkr. Satsningar för planerat underhåll och olika fastighetsåtgärder på kommunala fastigheter uppgår till 37 mnkr.

Det pågår planering för fler nya förskolor och idrottsanläggningar i Gislaveds kommun. Det förbereds även för olika samhällsinvesteringar med mål att skapa en samhällsutveckling för att bidra till att uppnå kommunens vision. Vid årets

slut (31 december 2022) har kommunen redovisat pågående investeringar på cirka 98 mnkr inklusive Mark- och exploateringsverksamheten.

Investeringar, särskilda satsningar

mnkr	Akkumulerad (total)budget	Investeringsbudget 2022	Summa nedlagd utgift tom 22-12-31	Slutprognos projekt
Samhällsutveckling	45,0	15,0	13,5	
IT hård motorväg	87,8	23,3	21,3	
Utbyggnad grundskola Anderstorp	60,0	20,0	0,0	
färdigställande av ny simhall	x	10,0	0,4	
Haghultsleden (påbörjad 2019)	60,0	30,0	23,4	
Bokbuss	5,0	5,0	0,0	
Gislaved 2040 Mötesplats Centrum	23,2	3,0	1,5	
Skolidrottsplats Nordinskolan	3,5	3,5	1,2	
Förskolor Gislaved, Burseryd och Anderstorp	58,5	21,5	0,6	
Brandstation Hestra 2026	7,0	0,0	0,0	
Summa	350,0	131,3	47,9	

Kommentarer, särskilda satsningar

Samhällsutveckling - en del av investeringsbudgeten på 15 mnkr för samhällsutveckling har använts för att förvärva följande fastigheter inom Vision 2040 - Mötesplats vid Nissan och bro till Bro i Anderstorp. De är: Krokodilen 4 (handpenning), Norden 4, XL-bygg och Atlas industripark. Total kostnad för fastigheterna var ca 13,5 mnkr.

Haghultsleden - arbetet flyter på över förväntan vilket är positivt. Det pågår arbete med färdigställandet av den norra delen och anslutning mot Nissastigen. Det beräknas pågå fram till maj månad då det är en komplex etapp med mycket VA. En knäckfråga som kommer vara avgörande för idrifttagande av haghultsledens första etapp är frågan kring Häradsvägen. Frågan är fortfarande inte i mål i och verksamheten har ännu inte rådighet i den punkten. Om denna punkt kan lösas finns goda förutsättningar att kunna ta första etappen i drift till sommaren.

Haghultsleden etapp 2 ligger inom den pågående detaljplanen Haghult/Tillbo och arbetet förväntas börja när detaljplanen vinner laga kraft. I dagsläget finns ingen uppfattning om när detta kommer att ske. Förhoppningen är att arbetet kan påbörjas hösten 2023 men troligt är att stora delar av finansieringen för etapp 2 behöver förflyttas till 2024, men helt avhängande detaljplanens framdrift.

Centrum 2/3 pågår fortfarande ledningsomläggningar. Inga fysiska åtgärder i området har genomförts ännu, just nu studeras hur den framtida trafikföringen ska se ut med fokus på samspelet mellan kyrkogatan, ängsgatan, stationsallén o.s.v. En dialog förs med Bygga GWG men idag finns ingen klarhet i hur det ser ut framledes med deras produktion.

Större avslutade investeringsprojekt

mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Datum färdigställt
Nytt hr-system	0,5	0,4	2022-04-22
Externwebb	0,8	0,8	2022-12-31
MEX-område Gröne Mosse, 2020-2022	3,9	10,0	2022-09-30
VA-utbygg Sunnaryd etapp 1, 2021 -2022	8,0	10,4	2022-11-30
Gata - Toppbeläggningar 2022	7,0	6,3	2022-11-30
Gata, Trafiksäkerhetsåtgärder 2022	2,5	3,2	2022-11-30
Planerat underhåll (Fastigheter)	30,0	23,0	2022
Möbler och Inventarier	17,2	10,9	2022
Fordon	6,9	6,0	2022
Maskiner	4,0	2,2	2022
It- datorer, m.m.	23,3	21,3	2022
Summa	104,1	94,5	

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Räkenskaper årsredovisning

4.1.1 Resultaträkning

mnkr	Not	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021	Kommunen Budget 2022
Verksamhetens intäkter	1	981,5	828,4	457,5	405,9	375,4
Verksamhetens kostnader	2	-2 737,7	-2 459,6	-2 299,9	-2 126,7	-2 141,8
Avskrivningar	3	-177,1	-159,6	-120,0	-105,2	-100,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 933,4	-1 790,7	-1 962,4	-1 826,0	-1 866,3
Skatteintäkter	4	1 513,4	1 447,3	1 513,4	1 447,3	1 471,9
Generella statsbidrag och utjämning	5	510,9	495,8	510,9	495,8	492,8
Verksamhetens resultat		90,9	152,4	61,9	117,1	98,4
Finansiella intäkter	6	28,6	1,4	31,8	5,1	4,9
Finansiella kostnader	7	-8,6	-5,5	-6,6	-5,0	-0,6
Resultat efter finansiella poster		110,9	148,4	87,0	117,2	102,7
Extraordinära poster (netto)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		110,9	148,4	87,0	117,2	102,7

4.1.2 Kassaflödesanalys

mnkr	Not	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		110,9	148,4	87,0	117,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	181,3	130,9	110,9	-5,8
Övriga likviditetspåverkande poster	10	0,1	0,0	-0,8	-0,2
Poster som redovisas i annan sektion	11	-2,6	-4,4	-2,4	-4,3
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapital		289,7	274,9	194,6	106,9
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		3,1	4,6	3,1	4,6
Ökning/minskning kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-99,3	-15,4	-80,3	15,9
Ökning/minskning förråd och varulager		-2,2	-2,2	-0,2	-0,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder		86,2	14,6	-26,4	-19,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-12,2	1,5	-103,8	1,2
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-323,2	-311,7	-193,2	-137,4
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		3,2	2,9	3,2	2,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3,3	4,6	3,0	4,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-12,1	-2,9	-11,8	-2,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-328,8	-307,2	-198,8	-132,9
FINANSIERINGSVERKSAMHET					
Nyupptagna lån	24	27,0	202,7	69,7	121,4
Amortering av låneskulder		-53,2	-51,5	0,0	-50,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-11,1	-10,6	-16,2	-13,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-37,3	140,5	53,4	58,3
Årets kassaflöde		-88,5	109,8	-54,5	33,4
Likvida medel vid årets början		403,6	293,8	272,6	239,2
Likvida medel vid årets slut		315,1	403,6	218,1	272,6

4.1.3 Balansräkning

tkr	Not	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021	Kommunen Budget 2022
TILLGÅNGAR						
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar	12	1,0	1,3	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	2 555,5	2 385,1	1 629,2	1 512,6	1 753,0
Maskiner och inventarier	14	482,7	489,4	180,6	172,3	193,0
Finansiella anläggningstillgångar	15	39,7	29,4	59,0	49,1	49,0
Summa anläggningstillgångar		3 078,8	2 905,2	1 868,9	1 733,9	1 995,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR						
Förråd m.m.	16	10,6	8,4	3,4	3,1	3,0
Fordringar	17	319,4	220,1	225,6	145,2	146,0
Kortfristiga placeringar			0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	18,19	315,1	403,6	218,1	272,6	116,0
Summa omsättningstillgångar		645,0	632,1	447,1	421,0	265,0
Summa tillgångar		3 723,9	3 537,3	2 316,0	2 154,9	2 260,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	20,21	2 086,0	1 976,2	1 463,4	1 385,8	1 489,0
<i>därav justering eget kapital, IB</i>		<i>-1,0</i>	<i>-1,1</i>	<i>-9,3</i>	<i>-11,3</i>	
<i>därav årets resultat</i>		<i>110,9</i>	<i>148,4</i>	<i>87,0</i>	<i>117,2</i>	
<i>därav resultatutjämningsreserv</i>		<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	
AVSÄTTNINGAR						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	34,8	33,1	33,1	32,3	33,0
Andra avsättningar	23	148,9	88,3	67,8	17,7	18,0
Summa avsättningar		183,7	121,4	101,0	50,0	51,0
SKULDER						
Långfristiga skulder	24	793,5	865,3	320,3	261,5	262,0
Kortfristiga skulder	25	660,7	574,5	431,2	457,6	458,0
Summa skulder		1 454,2	1 439,8	751,6	719,2	720,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 723,9	3 537,3	2 316,0	2 154,9	2 260,0
Panter och ansvarsförbindelser						
Borgensåtaganden	26	12,5	17,7	624,3	684,2	
Ansvarsförbindelsen (Pensioner)	27	508,6	547,3	508,6	547,3	
Övriga upplysningar						
Leasing (operationell och finansiell)	28	184,0	171,2	184,0	171,2	

4.1.4 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter (mnr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Försäljningsintäkter	273,1	181,6	41,9	36,3
Taxor och avgifter	231,8	216,0	113,9	110,3
Hyror och arrenden	207,7	195,9	31,8	31,5
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	208,6	161,1	208,6	161,1
EU-bidrag	1,1	2,3	1,1	2,3
Övriga bidrag	1,5	2,4	1,5	2,4
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	44,1	53,0	53,8	52,4
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	2,4	4,3	2,4	4,3
Övriga verksamhetsintäkter	11,1	12,0	2,4	5,4
Summa verksamhetens intäkter	981,5	828,4	457,5	405,9
Jämförelsestörande intäkter				
Reavinst	2,4	4,3	2,4	4,3

Not 2 Verksamhetens kostnader (mnr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Personalkostnader inkl. arbetsgivaravgifter	-1 502,1	-1 417,2	-1 424,1	-1 344,7
Pensionskostnader	-160,0	-139,9	-155,8	-136,0
Lämnade bidrag	-54,2	-51,6	-61,2	-58,4
Köp av huvudverksamhet	-239,5	-246,6	-231,6	-235,2
Lokaler och markhyror	-17,1	-14,6	-25,0	-23,5
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-109,4	-103,8	-3,6	-3,4
Bränsle, energi och vatten	-233,4	-150,6	-52,0	-41,7
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	-14,2	-17,1	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-407,9	-318,3	-346,6	-283,7
Summa verksamhetens kostnader	-2 737,7	-2 459,6	-2 299,9	-2 126,7
Jämförelsestörande kostnader				
Nedskrivningar/Utrangeringar				

Not 3 Avskrivningar (mnr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-101,3	-94,4	-73,8	-68,8
Avskrivningar maskiner och inventarier	-74,4	-62,3	-46,2	-35,0
Nedskrivning/utrangeringar	-1,1	-2,5	0,0	-1,4
Summa avskrivningar	-177,1	-159,6	-120,0	-105,2

Not 4 Skatteintäkter (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Preliminär kommunalskatt	1 469,3	1 408,4	1 469,3	1 408,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	34,6	33,9	34,6	33,9
Slutavräkningsdifferens föregående år	9,5	5,0	9,5	5,0
Mellankommunal inkomstutjämning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	1 513,4	1 447,3	1 513,4	1 447,3

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Inkomstutjämningsbidrag	322,8	298,3	322,8	298,3
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	28,0	27,1	28,0	27,1
Regleringsbidrag/avgift	81,6	88,1	81,6	88,1
Avgifter/bidrag för LSS-utjämning	7,5	5,8	7,5	5,8
Kommunal fastighetsavgift	61,1	60,6	61,1	60,6
Övriga generella bidrag från staten	9,9	15,8	9,9	15,8
Summa generella statsbidrag och utjämning	510,9	495,8	510,9	495,8

Not 6 Finansiella intäkter (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	1,7	2,0
Utdelningar på aktier och andelar	1,1	0,6	1,1	0,6
Ränta likvida medel	2,2	0,3	2,2	0,3
Ränteintäkter kundfordringar	0,4	0,1	0,4	0,0
Borgensavgift	0,0	0,0	1,7	1,9
Övriga finansiella intäkter	24,9	0,4	24,6	0,3
Summa finansiella intäkter	28,6	1,4	31,8	5,1

Not 7 Finansiella kostnader (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Räntekostnader, lån	-6,1	-3,3	-0,9	-0,9
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5
Övriga finansiella kostnader	-1,7	-1,7	-4,9	-3,7
Summa finansiella kostnader	-8,6	-5,5	-6,6	-5,0

Not 8 Kostnad för räkenskapsrevision (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Sakkunnigt biträde	-1,2	-0,8	-0,2	-0,1
Förtroendevalda revisorer (årligt arvode)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa finansiella kostnader	-1,6	-1,2	-0,6	-0,5

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Avskrivningar	177,1	159,6	120,0	105,2
Nedskrivningar/utrangeringar	0,1	9,1	0,0	0,0
Förändring deponiavsättning	41,4	0,0	41,4	0,0
Förändring andra avsättningar	19,2	8,7	8,8	-1,2
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	1,8		1,8	
Upplösning av investeringsbidrag	1,0	2,1	1,0	2,1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-59,3	-48,6	-62,0	-111,9
Summa ej likviditetspåverkande poster	181,3	130,9	110,9	-5,8

Not 10 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Förändring pensionsavsättning	0,1	0,0	-0,8	-0,2
Utbetalning av övriga avsättningar	0,0		0,0	0,0
Summa Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	0,1	0,0	-0,8	-0,2

Not 11 Poster som redovisas i annan sektion (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-2,6	-4,4	-2,4	-4,3
Summa poster som redovisas i annan sektion	-2,6	-4,4	-2,4	-4,3

Not 12 Immateriella tillgångar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående anskaffningsvärde	3,3	3,3	0,0	0,0
Inköp	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3,3	3,3	0,0	0,0
Ingående ack. avskrivningar	-2,0	-1,7	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Utgående ack. avskrivningar	-2,4	-2,0	0,0	0,0
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	1,0	1,3	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående anskaffningsvärde	3 773,6	3 495,5	2 513,2	2 290,4
Inköp	181,6	211,9	56,8	77,2
genomförda omfördelningar	49,2	15,1	49,2	8,5
Försäljningar	-1,3	-3,5	-0,6	-0,2
Utrangeringar	-2,6	-1,6	0,0	-1,6
Finansiell leasing (fastigheter)	16,0	56,2	79,5	139,1
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	4 016,4	3 773,6	2 698,2	2 513,2
Ingående ack. avskrivningar	-1 506,4	-1 402,5	-1 061,6	-953,1
Försäljningar	0,6	1,4	0,0	0,0
Utrangeringar	2,5	0,2	0,0	0,2
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing, ack. avskrivning t.o.m. 21-12-31	-5,2	-11,0	-31,6	-40,0
Årets avskrivningar	-98,5	-94,4	-73,8	-68,7
Utgående ack. avskrivningar	-1 606,9	-1 506,4	-1 167,1	-1 061,6
Ingående ack. uppskrivningar/ nedskrivningar	16,1	24,2	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-1,1	-1,1		
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	-7,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	15,0	16,1	0,0	0,0
Ingående pågående anläggningar	101,8	89,9	61,1	53,9
Under året nedlagda kostnader	204,4	209,1	86,3	47,1
Under året genomförda omfördelningar	-175,2	-197,1	-49,2	-39,9
Utgående pågående anläggningar	131,0	101,8	98,1	61,1
Utgående redovisat värde	2 555,5	2 385,1	1 629,2	1 512,6
<i>Därav finansiell leasing</i>	<i>52,5</i>	<i>42,3</i>	<i>132,9</i>	<i>93,4</i>
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	0 -60 år	0 -60 år	0 -60 år	0 -60 år

Not 14 Maskiner och inventarier (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående anskaffningsvärde	1 169,3	1 099,8	505,9	459,4
Inköp	56,4	23,5	50,0	13,2
genomförda omfördelningar	6,8	45,5	0,0	27,7
Försäljningar	-2,6	-5,4	-1,9	-0,2
Utrangeringar	-15,9	-0,1	0,0	-0,1
Överföringar (finansiell leasing)	9,6	6,0	9,6	6,0
Utgående anskaffningsvärde	1 223,5	1 169,3	563,7	505,9
Ingående ack. avskrivningar	-679,4	-619,6	-333,6	-296,1
Försäljningar	2,6	5,2	1,9	0,2
Utrangeringar	15,9	0,1	0,0	0,1
Överföringar (finansiell leasing)	-5,1	-2,9	-5,1	-2,9
Årets avskrivningar	-74,3	-62,2	-46,2	-35,0
Utgående ack. avskrivningar	-740,3	-679,4	-383,1	-333,6
Ingående ack. nedskrivningar	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	482,7	489,4	180,6	172,3
<i>Därav finansiell leasing</i>	20,9	16,3	20,9	16,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	0 -20 år	0 -20 år	0 -20 år	0 -20 år

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Aktier och andelar i koncernföretag				
Gislaveds kommunhus AB (GKHAB)	0,0	0,0	20,3	20,3
Aktier och andelar, övriga				
Kommuninvest	29,10	26,23	29,10	26,23
Kommunsamköp AB	0,00	0,00	0,00	0,00
SKL Företag AB (Inera AB)	0,04	0,04	0,04	0,04
Husbyggnadsvaror HBV förening (4st andelar)	0,04	0,04	0,04	0,04
Ideella Föreningen Gnosjöregionen	0,01	0,01	0,01	0,01
Anderstorps Byggnadsförening	0,00	0,00	0,00	0,00
Södra skogsägarna, insatskapital	0,03	0,03	0,03	0,03
Södra skogsägarna, emitterat insatskapital	0,14	0,13	0,14	0,13
Reftele Föreningsgård	0,02	0,02	0,02	0,02
Industrins Forskningsinstitut	0,05	0,05	0,05	0,05
Smålandsrikes ekonomiska förening	0,02	0,02	0,02	0,02
Sinfra (andelar)	0,02	0,02	0,02	0,02
Klämman Vind AB	0,04	0,02	0,00	0,00
Bostadsrätter				
Inköp Brf Lyckås (4 lägenheter)	0,1	0,1	0,1	0,1
Inköp Bostadsrätt	0,0	0,0	0,0	0,0
Granaten daghem	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital				
Stiftelsen Isbergstoppen	1,0	1,0	1,0	1,0
Stiftelsen Torghuset	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa aktier och andelar	31,6	28,7	51,9	49,1
Långfristiga fordringar				
Klämman Vind AB (Gislaveds Energi)	0,4	0,2	0,0	0,0
Långfristiga värdepappersinnehav (Gislavedshus)	0,4	0,4	0,0	0,0
Långfristiga fordran (GNAB)	0,1	0,1	0,0	0,0
Långfristiga värdepappersinnehav (Stiftelsen Isbergstoppen)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa långfristiga fordringar	0,9	0,7	0,0	0,0
Bidrag till statlig infrastruktur	8,9		8,9	
Ackumulerad upplösning, bidrag till statlig infrastruktur	-1,8		-1,8	
Summa finansiella anläggningstillgångar	39,7	29,4	59,0	49,1
Not 16 Förråd m.m. (mnkr)				
Tekniska nämndens förråd	2,9	2,5	2,9	2,5
Asfaltskross tekniska	0,4	0,6	0,4	0,6
Övrigt, förråd	7,2	5,2	0,0	0,0
Summa förråd m.m.	10,6	8,4	3,4	3,1

Not 17 Fordringar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen bokslut 2021
Kundfordringar	54,3	38,8	34,1	25,4
Statsbidragsfordringar	7,1	4,8	3,7	3,6
Kommunalskattefordringar	78,0	33,9	78,0	33,9
Fordon VA-kollektivet	1,3	0,0	1,3	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	108,0	79,4	48,7	33,1
Övriga kortfristiga fordringar	70,7	63,2	59,9	49,2
Summa fordringar	319,4	220,1	225,6	145,2

Not 18 Kassa och bank (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Kassa	0,1	0,1	0,1	0,0
Bank	315,0	403,5	218,1	272,6
Summa kassa och bank	315,1	403,6	218,1	272,6

Not 19 Koncernkonto (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Kommunens andel	218,1	272,6	218,1	272,6
Gislaved Kommunhus AB	4,1	3,2	4,1	3,2
Gislaved Energi Koncern AB	0,2	2,9	0,2	2,9
Gislaveds Energi Elnät AB	28,3	18,9	28,3	18,9
Gislaveds Energi AB	8,9	4,8	8,9	4,8
Gislavedshus AB	-64,3	46,3	-64,3	46,3
Gisletorp Lokaler AB	-1,0	-0,6	-1,0	-0,6
Enter Gislaved AB	3,2	3,7	3,2	3,7
Stiftelsen Isabergstoppen	45,8	38,5		
Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)				
Summa koncernkonto	243,4	390,4	197,5	351,9

Not 20 Eget kapital (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående eget kapital	1 975,1	1 827,8	1 376,4	1 268,5
Årets resultat	110,9	148,4	87,0	117,2
Utgående eget kapital	2 086,0	1 976,2	1 463,4	1 385,8
<i>varav</i>				
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), ingående värde</i>	<i>345,3</i>	<i>251,8</i>	<i>345,3</i>	<i>251,8</i>
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), årets förändring</i>	<i>64,6</i>	<i>93,5</i>	<i>64,6</i>	<i>93,5</i>
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), utgående värde</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>

Not 21 Effekt av förändrad redovisningsprincip på eget kapital (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	1 976,2	1 829,0	1 385,8	1 279,8
Justering av eget kapital, IB	-1,0	-1,1	-9,3	-11,3
Årets resultat	110,9	148,4	87,0	117,2
Utgående eget kapital	2 086,0	1 976,2	1 463,4	1 385,8

Not 22 Avsättningar för pensioner (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Specifikation - avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	8,4	7,9	8,4	7,9
Förmånsbestämd/kompl.pension	0,1	0,1	0,1	0,1
Ålderspension	18,9	18,0	17,5	17,4
Pension till efterlevande	0,7	0,6	0,7	0,6
Summa pensioner	28,1	26,6	26,7	26,0
Löneskatt	6,7	6,5	6,5	6,3
Summa avsatt till pensioner	34,8	33,1	33,1	32,3
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	13	13	13	13
Tjänsteman	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	33,1	32,5	32,3	32,5
Nya förpliktelser under året varav nyintjänad pension	0,2	-0,3	0,2	-0,3
Ränte- och basbeloppsberäkningar	0,6	0,4	0,6	0,4
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	1,1	0,0	1,1
Pension till efterlevande	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	2,9	1,5	2,0	0,8
Årets utbetalningar	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Förändring löneskatt	0,2	0,0	0,2	0,0
Summa avsatt till pensioner	34,8	33,1	33,1	32,3
Utredningsgrad	99%	99%	99%	99%

Not 23 Andra avsättningar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Uppskjutna skatter	81,0	70,6	0,0	0,0
Övriga avsättningar	9,4	0,6	9,4	0,6
Avsatt till återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	17,1	17,1	17,1	17,1
Nya avsättningar	41,4	0,0	41,4	0,0
Ianspråktagande avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Outnyttjade belopp som återförs	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning till deponi	58,5	17,1	58,5	17,1
Summa andra avsättningar	148,9	88,3	67,8	17,7

Not 24 Långfristiga skulder (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Lån i banker och kreditinstitut	672,0	765,0	100,0	100,0
Skuld finansiella leasingavtal	76,1	60,2	174,9	121,5
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anslutningsavgifter	25,2	22,0	25,2	22,0
<i>återstående antal år (vägt snitt)</i>				
Investeringsbidrag	20,2	18,1	20,2	18,1
<i>återstående antal år (vägt snitt)</i>				
Summa långfristiga skulder	793,5	865,3	320,3	261,5

Not 25 Kortfristiga skulder (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Leverantörsskulder	159,7	148,2	118,5	116,4
Personalens skatter, arbetsgivaravgifter och avdrag	51,0	49,5	50,3	48,7
Personal, pensionskostnader	60,4	62,1	60,4	62,1
Övertid och semesterlöneskuld	113,9	110,7	111,9	108,7
Förutbetalda skatteintäkter	0,0	20,1	0,0	16,5
Moms och punktskatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Skulder till staten	33,5	58,4	33,5	58,4
Kalkning och landskapsvård	0,7	0,7	0,7	0,7
Skuld VA-kollektivet	0,0	0,3	0,0	0,3
Kortfristig låneskuld	39,9	2,1	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	119,8	105,2	55,3	44,8
Övriga kortfristiga skulder	81,8	17,3	0,7	1,1
Summa kortfristiga skulder	660,7	574,5	431,2	457,6

Not 26 Borgensåtaganden (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
<i>Kommunägda bolag, kommunalförbund och stiftelser</i>				
AB Gislavedshus	0,0	0,0	417,9	462,9
Gislaveds Energi AB	0,0	0,0	118,5	118,5
Gisletorp Lokaler AB	0,0	0,0	10,0	10,0
Stiftelsen Isabergstoppen	0,0	0,0	21,9	26,5
Stiftelsen Torghuset	9,5	9,5	9,5	9,5
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)	0,0	0,0	43,5	48,6
Summa, bolag, kommunalförbund och stiftelser	9,5	9,5	621,3	676,0
Egnahem och småhus	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Föreningar och övriga</i>				
Hestra Medborgarhus	0,3	0,4	0,3	0,4
Gislaveds Folkets hus	0,8	0,8	0,8	0,8
Anderstorps Byggnadsförening (Folkets hus)	0,9	0,9	0,9	0,9
Fiber 35, Ekonomisk förening	0,0	0,1	0,0	0,1
Reftele Anderstorp Fiberförening, ekonomisk förening	1,0	6,0	1,0	6,0
Summa föreningar och övriga	3,0	8,2	3,0	8,2
Summa borgensförbindelser	12,5	17,7	624,3	684,2

Under 2017 bildade Gislaveds kommun tillsammans med Gnösjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner ett kommunalförbund gällande avfallsverksamheten (Samverkan Återvinning och Miljö - SÅM). Medlemsandel i kommunförbundets tillgångar och skulder har baserats på invånarantal enligt folkbokföringen i respektive medlemskommun per den 31 december 2016 (kvotfördelning). Kvotfördelningen beräknas genom att antalet folkbokförda invånare för varje enskild medlemskommun divideras med det totala antalet folkbokförda invånare i samtliga medlemskommuner. Kvotdelen används sedan för att beräkna de enskilda medlemskommunernas andel av kommunförbundets tillgångar och skulder. För Gislaveds kommun är kvotdelen 34,0 procent.

Om medlemskommunerna tecknar borgen eller annan säkerhet för lån som upptagits av kommunalförbundet eller interimis direktionen ska sådan borgen vara solidarisk gentemot kreditgivaren. Om borgensansvar utkrävs ska borgensansvaret medlemskommunerna sinsemellan fördelas enligt motsvarande kvotfördelning. För Gislaveds kommun innebär den 34,0 procent.

Vid bokslut 2022 har förbundet ett lån på 128 mnkr på Kommuninvest. Gislaveds kommuns andel av borgen för detta lån motsvarar 43,5 mnkr.

Not 27 Ansvarförbindelsen (Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar) (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående ansvarförbindelse	547,3	550,7	547,3	550,7
Nyintjänad pension	-1,7	0,1	-1,7	0,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	12,2	7,6	12,2	7,6
Ändring av försäkringsteknisk grund	0,0	12,2	0,0	12,2
Pensionsutbetalningar	-23,9	-24,0	-23,9	-24,0
Övrigt	-0,9	1,3	-0,9	1,3
Byte av tryggande	-16,9	0,0	-16,9	0,0
Summa pensionsförpliktelser	516,2	548,0	516,2	548,0
Förändring av löneskatten	-7,6	-0,7	-7,6	-0,7
Utgående ansvarförbindelse avsatt till pensioner	508,6	547,3	508,6	547,3
Pensionsförpliktelser				
Pensionsförpliktelse i balansräkningen:				
a) avsättning inkl. särskild löneskatt	33,1	32,3	33,1	32,3
b) ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	508,6	547,3	508,6	547,3
Pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsförsäkring	124,0	96,4	124,0	96,4
pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelse	665,8	676,0	665,8	676,0
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	178,2	129,4	178,2	129,4
<i>varav överskottsmedel</i>	6,4	24,7	6,4	24,7
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	178,2	129,4	178,2	129,4
Finansiering				
Återlånade medel	487,6	546,6	487,6	546,6
Konsolideringsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %
Andel försäkring				
Del av pensionsförpliktelsen som tryggas genom försäkring:				
<i>Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarförbindelsen</i>	30,4	13,4	30,4	13,4
<i>Förpliktelser intjänade från 1998, pensionsavsättning</i>	93,6	83,0	93,6	83,0
Totalt	124,0	96,4	124,0	96,4
Utredningsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %
Överskottsfonden				
Skandia	6,4	24,7	6,4	24,7
KPA	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	6,4	24,7	6,4	24,7

Not 28 Leasing (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Leasingavgifter				
Total Summering (Lös och fast egendom)				
Operationell leasing				
<i>Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:</i>				
Inom 1 år	6,6	17,9	6,6	17,9
Senare än 1 år men inom 5 år	2,5	24,5	2,5	24,5
Senare än 5 år	0,0	7,3	0,0	7,3
	9,1	49,7	9,1	49,7
Leasingsskuld				
<i>Total summering</i>				
Finansiella leasingavtal, lös egendom				
Totala minimileaseavgifter	21,6	16,6	21,6	16,6
Framtida finansiella kostnader	-0,7	-0,3	-0,7	-0,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	20,9	16,3	20,9	16,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	5,1	3,7	5,1	3,7
Senare än 1 år men inom 5 år	15,8	11,9	15,8	11,9
Senare än 5 år		0,7		0,7
	20,9	16,3	20,9	16,3
<i>Total summering</i>				
Finansiella leasingavtal, fast egendom				
Totala minimileaseavgifter	192,0	131,4	192,0	131,4
Framtida finansiella kostnader	-38,0	-26,2	-38,0	-26,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	154,1	105,2	154,1	105,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	8,6	5,3	8,6	5,3
Senare än 1 år men inom 5 år	35,0	22,5	35,0	22,5
Senare än 5 år	110,5	77,4	110,5	77,4
	154,1	105,2	154,1	105,2
Summa	184,0	171,2	184,0	171,2

4.2 Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp

Verksamhetsberättelse - vatten och avlopp

Vatten och avlopp

Under 2022 har säkerhetsarbetet prioriterats, och ett antal säkerhetsåtgärder har genomförts. Nyckelpersoner inom verksamheten och alla nyanställda har genomgått en säkerhetsprövning, och en säkerhetsinventering av kommunens VA-anläggningar har utförts detta för att säkra kommunens VA-anläggningar och ha en långsiktig handlingsplan.

VA-verksamheten har under 2022 haft ökade driftkostnader, detta beror framför allt på ökade utgifter för el och kemikalier som effekt av rådande omständigheter i omvärlden. Vattenförbrukningen har tack vare kommunens kampanjer om att vara vattensmart men även som en sidoeffekt till höga elpriser minskat med ca 134 000 m³ under 2022 jämfört med 2021.

VA-taxan 2023 kommer dock inte att höjas däremot kommer Gislaveds kommun VA att följa upp prisläget för el och kemikalier under 2023 och vilka konsekvenser de kommer att ha på VA-verksamhets kostnader.

Investeringsprojekt 2022 är utförda enligt tidplan och antagen investeringsbudget, men på grund av ökade materialpriser och försenade materielleveranser har investeringsbudgeten överskridits.

VA-avdelningen har under 2022 skaffat "SMS-direkt" som är en SMS-tjänst kopplad till kommunens abonnentregister. Med tjänsten kan kommuninvånare få information eller varningsmeddelande vid olika samhällsstörningar eller krissituationer, exempelvis vid vattenläckor eller andra betydande störningar i den kommunala servicen.

Vatten

Förnyelsetakten av vattenledningar har ökat enligt antagen förnyelseplan för en säker och hållbar drickvattenleverans och ett antal reinvesteringsprojekt har genomförts under 2022. Under 2022 fortsatte Gislaveds kommun med Baldersvägen etapp 3, etappen är 260 m lång och arbetet innefattade bland annat byte av spill/och dagvattenledningar.

Nya vatten och spilledningar har anlagts på Kvarnstigen och i samband med detta har även en ny dagvattenledning anlagts vilket saknades innan.

Utbyggnad av vatten och spilledningar till Viks strands har påbörjats och beräknas att vara klart i början av 2023. Utbyggnad av VA-ledningsnätet i Vik kommer att försörja 22 villor inom Viks strand-området men skapar även goda möjligheter för fler fastigheter i Vik att ansluta sig till kommunalt VA.

Gislaveds kommun VA har under 2022 byggt ut första etappen av en ny vattenledning (rundmatning) i samband med utbyggnaden av Haghultsleden, detta för att säkra dricksvattenleveransen i Smålandsstenar vid t.ex. driftstörningar.

Avlopp

Gislaveds kommun satsade under 2020 på ett nytt modernt reningsverk i Sunnaryd, detta för att minska de utsläpp som orsakar övergödning och riskerar både närmiljö och hälsa. Reningsverket är anpassat för 499 personers dagliga behov. Reningsverket kommer ersätta befintliga markbädden och anslutning av fastigheterna kommer att ske 2023. Driftsättningen av reningsverket har tyvärr blivit försenat på grund av rådande omständigheter som ledde till bland annat förseningar i leveranser. Projektet är i slutskedet med planerad driftsättning i januari/februari 2023.

Gislaveds kommun investerade även i en ny process för att förbättra kvävereningen i Gislaved avloppsreningsverk och uppfylla reningskraven. Processen sattes igång höst 2021, och under 2022 har reningsprocessen av kväve följts upp med bra resultat på kvävereningen som uppfyller Länsstyrelsens uppställda krav.

Den 22:a juni 2022 invigdes den nya personalbyggnaden på Gislaveds reningsverk. I den nya personalbyggnaden på 240 kvadratmeter ryms ett öppet kontorslandskap med fyra kontorsplatser, ett kök, omklädningsrum för dam och herr samt ett konferensrum för upp mot 24 personer. Gislaveds kommun VA har fokuserat på hållbara tekniska lösningar i den nya byggnaden såsom toalettspolning med regnvatten istället för dricksvatten, uppvärmning av byggnaden med hjälp av rötgas från avloppsreningsverket och återvinning av varmluft

Löpande drift/ och underhållsarbete har genomförts enligt verksamhetens underhållsplaner, detta för att säkra dricksvattenleverans och hantering av avloppsvatten. Kommunen har bland annat renoverat vattentornet i Smålandsstenar, tömt 4 slamdammar i Gislaved och Smålandsstenar, nytt galler i Skeppshults reningsverk samt sett över och uppdaterat interna rutiner och kontrollprogram.

4.2.1 Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	1	57,2	56,3
Verksamhetens kostnader	2	-47,5	-47,3
Avskrivningar		-7,6	-6,6
Verksamhetens nettokostnader		2,1	2,4
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader		-2,1	-2,4
Resultat före extraordinära poster		0,0	0,0
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat		0,0	0,0
Nettoinvesteringar		51,8	40,9

Verksamhetsmått/nyckeltal	2022	2021
Årsarbetare	25	26
Levererad vattenmängd tm3	2 027	2 032
Såld vattenmängd tm3	1 444	1 578
Behandlad mängd avloppsvatten tm3	3 266	4 380
Kostnad kr/m3	32,91	31,64
Antal vattenmätare	7 079	7 042
Kostnadstäckningsgrad %	100	100

4.2.2 Balansräkning

Balansräkning (mnkr)	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar	3		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		232,0	207,1
Maskiner och inventarier		3,6	3,7
Pågående investeringar		45,1	25,4
Summa anläggningstillgångar		280,7	236,2
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd med mera		2,1	1,9
Fordran, VA-kollektivet		1,3	
Övriga fordringar		11,6	6,6
Summa omsättningstillgångar		15,0	8,5
Summa tillgångar		295,7	244,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0	0
Summa avsättningar		0	0
SKULDER			
Långfristiga skulder	4	294,6	243,4
Skuld till VA-kollektivet		0,0	0,3
Kortfristiga skulder	5	1,1	1,0
Summa skulder		295,7	244,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		295,7	244,7

4.2.3 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
VA-intäkter	55,7	54,3
varav reglering mot VA-kollektivet	-1,5	-2,1
Anläggnings- och anslutningsavgifter		
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter		
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2014	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2015	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2016	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2017	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2018	0,1	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2019	0,1	0,1
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2020	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2021	0,1	0,1
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2022	0,1	
Hyror och arrenden	0,0	0,0
Övriga intäkter	1,2	1,7
Summa verksamhetens intäkter	57,2	56,3

Not 2 Verksamhetens kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Löner och sociala avgifter	-15,9	-13,9
Material och tjänster	-19,3	-22,3
Lokaler	-9,8	-7,1
GS personal	-0,5	-1,7
Övrigt internt	-2,0	-1,9
Övriga kostnader	0,0	-0,4
Summa verksamhetens kostnader	-47,5	-47,3

Not 3 Materiella anläggningstillgångar (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Mark		
Fastigheter för affärsverksamhet	390,1	358,4
Ackumulerade avskrivningar affärsverksamhetsfastigheter	-158,2	-151,3
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	231,9	207,1
Maskiner och inventarier	8,7	8,1
Ackumulerade avskrivningar maskiner och inventarier	-5,1	-4,3
Summa maskiner och inventarier	3,6	3,8
Pågående investeringar	45,1	25,4
Summa materiella anläggningstillgångar	280,6	236,3

Not 4 Långfristiga skulder (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Långfristig skuld till kommunen	267,7	221,8
Anläggningsavgifter, inklusive ackumulerad upplösning	25,2	20,7
Investeringsbidrag, inklusive ackumulerad upplösning	1,7	0,9
Summa långfristiga skulder	294,6	243,4

Not 5 Kortfristiga skulder (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Semesterlöneskuld	1,1	1,0
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,0
Summa kortfristiga skulder	1,1	1,0

4.3 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket innebär att

- intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta
- tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges
- periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed
- värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster/förluster.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) decemberprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, VA- anläggnings/anslutningsavgift

Investeringsbidrag och anläggnings/anslutningsavgifter för vatten och avlopp tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs dessa inkomster successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder, vilket följer rekommendation RKR 2.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De specialdestinerade/riktade statsbidragen kräver i regel någon form av motprestation, och återrapportering ska i normalfallet periodiseras till den period där prestationerna har utförts.

1. Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnåtts. Bidraget ska bokföras i samma perioder som prestationerna utförts. Utbetalning i efterskott tas upp som fordran (upplupen intäkt) i den period som prestationen utförts och som skuld (förutbetald intäkt) om de utbetalas i förskott.

2. Om prestationsbaserade bidrag utbetalas för ett framtida tidsbestämt projekt och de utförda prestationerna utgör beräkningsunderlag för fördelning av bidraget ska det bokföras och matchas mot kostnader över den fastslagna tidsperioden. Beakta skyldigheten att återbetala kvarvarande medel vid projekttidens slut.
3. Icke prestationsbaserade bidrag betalas ut utan krav på motprestation och intäktsförs den period som bidraget avser. Bidraget ska intäktsföras i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek för den period som bidraget avser.

Kostnader

Löner med mera

Kostnader för timanställda och kostnadsersättningar avseende december men som utbetalas i januari har inte periodiserats. Ej uttagen semester tillsammans med övertid har periodiserats.

Investeringar

Exploateringsredovisning

Exploateringsstillgångar är bokförda som materiella anläggningstillgångar. Detta beroende på svårigheten att bedöma tidpunkten för avyttring. Enligt rekommendation ska exploatering hanteras som omsättningstillgång.

Kommunen har påbörjat arbete att se över exploateringsstillgångarna för att kunna eventuellt omklassificera de som omsättningstillgångar.

Omklassificeringar och justeringar i balansräkning ska färdigställas under 2023. Kommunen har några pågående markexploateringsprojekt vid bokslut 2022. Vid aktivering av dessa projekt framöver ska en fördelning av anläggningstillgångar och omsättningstillgångar göras.

Avskrivningsmetod

Kommunen har komponentavskrivning och linjär avskrivningsmetod tillämpas, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Avskrivningstider

Avskrivningstider är baserade på tillgångens eller komponentens nyttjandeperiod.

Mark, fjärrvärmeanslutning, gatukropp, konst	0 år
Markanläggningar (yttre miljö)	25 år
Toppbeläggningar – gata	10, 20, 40 år
Vattenledningar	60 år
Stomme	60 år
Yttertak, fasad och stomkomplettering	40 år
Sprinkler, reservkraft, hiss, komplementbyggnader	30 år
Värme, ventilation, VA	25 år
Fönster och ytterdörrar	25 år
El, snickerier, yttertak (papp)	20 år
Ytskikt, passagesystem, styr/övervakning, larm/tele	15 år
Tvätt/storköksutrustning, lekredskap	10 år
Bilar, inventarier, maskiner	5–20 år

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som en anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till två prisbasbelopp under 2022 (96 600 kr).

Anläggningstillgångar upptas till bokfört värde.

Förråd

Varor i förråd har tagits upp till verkligt värde.

Avsättningar

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknad med gällande RIPS-ränta.

Deponi

Eventuella kostnader för återställande av deponi i Mossarpstipen har nuvärdesberäknat per 31 december 2022. Med detta har kommunen gjort en ytterligare avsättning vid bokslut 2022.

Bidrag till Statlig infrastruktur

Kommunen ingick i avtal med Trafikverket om medfinansiering av väganslutning Nöbbele industriområdet i Reftele. Bidraget ska upplösas under fem år från beslutet är tagit.

Förändrade redovisningsprinciper

Från och med 2021 tillämpas KRK 5 – Redovisning av leasing och hyresavtal även för leasing och hyra av fastigheter. Det finns några hyresavtal som är kvar för klassificering mellan operationell och finansiell leasing som ska hanteras under 2022.

Under 2022 har samtliga hyresavtal blivit klassificeras mellan operationell och finansiell leasing därmed följer RKR:s rekommendationen om leasing redovisning.

Hyresavtalen som uppfyller kravet att vara finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Jämförelsetalen för tidigare år är omräknade från avtalens början och justering av ingående balans redovisas enligt den nya principen.

Från och med 2017 redovisar redan kommunen leasing och hyra av lös egendom (fordon) enligt rekommendationen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Den omfattar, förutom kommunen, Gislaveds Kommunhus AB, Stiftelsen Isabergstoppen samt Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Övriga företag i koncernen har en omsättning och omslutning som understiger 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Gislaveds Kommunhus AB är moderbolag till bolagen Gislaved Energi Koncern AB, AB Gislavedshus, Gisleorp Lokaler AB och Enter Gislaved AB.

Med proportionell konsolidering menas att det i redovisningen endast ingår så stor del av företagets resultat- och balansräkning som motsvarar kommunens ägarandel.

Interna redovisningsprinciper kommunen

Personalkostnader

Arbetsgivaravgifter med mera har interndeberats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Den följer SKR:s rekommendation. Det tas även ut ett påslag på lönesumman från förvaltningarna för att täcka gemensamma kostnader som till exempel Kommunhälsan och facklig verksamhet.

Kapitalkostnader

Räntan beräknas med nominell metod 1,0 procent (1,5 procent 2021) på bokfört värde. På årets investeringar har ränta tillgodoräknats från och med anskaffningsmånaden.

4.3.1 Ord och begrepp

Anläggningskapital	Anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar.
Anläggningstillgångar	Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk kan vara materiella (till exempel byggnader, mark, inventarier med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).
Avskrivningar	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.
Finansiella intäkter	Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto.
Finansiella kostnader	Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader för pensions-förvaltningen.
Kapitalkostnader	Avskrivningar och intern ränta.
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.
Kortfristiga skulder	Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.
Likviditet	Betalningsförmågan på kort sikt, omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
Nettoinvesteringar	Årets investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.
Omsättningstillgångar	Tillgångar avsedda att inneha en kortare tid, till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd.
Rörelsekapital	Betalningsberedskapen på kort sikt. Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

5 Verksamhetsberättelser

5.1 Nämnder

5.1.1 Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet och omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, och regleras i skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar även för musikskolans verksamhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att en förbättrad och god måluppfyllelse nåtts. Vårdnadshavare i förskolan uttrycker nöjdhet med verksamheten. I grundskolan uppnår 85,3 procent av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan, en ökning med 1,1 procentenhet. Det är den högsta andelen sedan 2012. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen minskat från 70,3 till 65,5 procent.

Det ekonomiska resultatet för 2022 visar ett underskott på -5,3 mnkr.

Invånare

Behörighet till nationellt program på gymnasieskolan har ökat. Andelen elever som tar en gymnasieexamen har däremot minskat. Denna elevgrupp har i stor utsträckning påverkats i sina studier genom att undervisningen under långa perioder bedrivits på distans. Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

Medarbetarenkäten som genomfördes i maj 2022 visar ett positivt resultat för barn- och utbildningsförvaltningen gällande medarbetarindex, ledarskapsindex och hållbart medarbetarengagemang (HME), som också överstiger indexvärdena för kommunen som helhet.

Verksamhet

Fortsatt satsning sker på språk- och matematikutveckling.

I grundskolan pågår en resurs- och kompetensmässig satsning på specialpedagogisk kompetens i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

Gislaveds gymnasium arbetar med att ytterligare utveckla kvaliteten på de pedagogiska planeringarna. De ger en tydligare struktur och en bättre information till eleverna, vilket i sin tur förbättrar möjligheterna till framgångsrika studier.

Hållbar utveckling

Inom måltidsverksamheten är andelen ekologiska råvaror hög med stort inslag av vegetariska råvaror och med en säsongsanpassad matsedel. Stort fokus ligger på att minska matsvinnet. Källsortering finns på alla skolor. Under hösten och vintern har stort fokus legat på sparsamhet med energi.

Barnkonventionens regelverk har implementeras i mycket av den lagstiftning som styr nämndens verksamheter. Barnkonsekvensanalyser sker i ökad omfattning liksom förståelsen för att aktivt ta del av barns och elevers åsikter.

Ekonomisk kommentar

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -5,3 mnkr. Det ekonomiska resultatet härleds till ökade skolskjutskostnader med 3 mnkr där 1,2 mnkr avser ökade drivmedelskostnader, ökade råvarukostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieutbildning i annan kommun eller fristående gymnasieskola.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Barn-och utbildningsnämnden	153,6	-973,3	-819,7	-790,0	-814,4	-5,3

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

För att öka elevernas målpuppfyllelse både i grundskolan och gymnasieskolan finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Kompetensutveckling kring undervisningsmetoder och ledarskap som stärker undervisningen behöver fortsätta. Skolans förmåga att möta alla elever behöver utvecklas. Läsåret 2022/2023 kommer kompetensutveckling inom området att ske på studiedagar. För att möta konkurrensen om befintlig arbetskraft måste ett strategiskt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare ske.

5.1.2 Bygg- och miljönämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämndens grunduppdrag och verksamhet syftar till en god och välplanerad bebyggd miljö samt för en sund och säker livsmiljö för medborgare och näringsliv.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är mycket gott trots fortsatt påverkan av pandemi. Trots vakanser och svårigheter att utföra tillsynsbesök under stora delar av året har verksamheten ändå kunnat upprätthållas, nu är de flesta vakanserna borta och ordningen återställd. Resultatet visar ett överskott på 2,5 mkr.

Invånare

En bieffekt av pandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel. Detta har gett positiva effekter för invånarna som fått snabbare svar och ökad tillgänglighet.

Den ökade digitala mognaden har också fallit väl in med införandet av olika e-tjänster för förvaltningens olika verksamheter. För oss och våra samarbetskommuner har det också inneburit större möjlighet till snabba möten digitalt utan restid.

Medarbetare

Förvaltningens sjukfrånvaro har trots situationen varit låg och vi klarar uppsatta mål. Arbetsinsatsen har varit stor men bedömningen är att tilliten, samarbetet och arbetsglädjen har ökat. Förvaltningen har storsatsat på utbildningsinsatser för personalen då det är många nyanställda handläggare. Två medarbetare har gått i pension.

Verksamhet

Situationen i samhället har haft en betydande påverkan på verksamheten och hur den kan bedrivas. Prioriteringar har behövt göras och saker har fått lösas på alternativa sätt, samråd med allmänheten, tillsyn med mera har skötts via digitala lösningar. Verksamheten har nått en digital mognad som annars hade tagit längre tid.

Hållbar utveckling

I princip allt arbete inom nämndens verksamhet syftar till en hållbar utveckling såväl avseende planering, bygglov och miljö. Satsningar görs för att öka kunskaperna kring och tillämpa barnkonventionen i verksamheten och framför allt i detaljplaneringen. Förvaltningen är engagerad i kommunens arbete med fördjupad översiktsplan som leds av hållbar utveckling där de globala hållbarhetsmålen inarbetas i kommunens intentioner med mark och vattenanvändningen

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat är till största delen beroende på att ett stort antal tjänster varit vakanta under stora delar av året, de är nu besatta igen.

Det har varit färre ansökningar om bostadsanpassningsbidrag, en trolig orsak till detta är pandemin.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Bygg-och miljönämnden	25,1	-38,0	-12,9	-9,5	-15,4	2,5

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Det kommer att krävas snabba omställningar i organisationen. Den översyn av kommunens förvaltningsorganisation som påbörjats kommer kräva ett engagemang för att skapa delaktighet och förankring. Just nu pågår många utredningar som kan komma att utmynna i ändringar i både Plan och bygglagen och miljöbalken. Och dessutom kommer det att ske ändringar i lagstiftningen, avgiftsuttaget och i klassificeringen av livsmedelsverksamheten.

5.1.3 Fastighet- och servicenämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Fastighet- och servicenämnden är samordnande organ för lokalförsörjning och internservice samt verkställande för förvaltning av kommunens bebyggda fastigheter. Investeringar i fastigheter och lokaler hanteras enligt kommunens strategiska lokalresursplan och kommunfullmäktiges fastställda ramar.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har fullföljts under perioden. Internserviceleveranserna inom it, lokalvård, transporter och tvätt fungerar väl utifrån servicegrad och -kvalitet.

Fastighetsavdelningen har efter omorganisering fokuserat på implementering av ny struktur och nya arbetssätt.

Resultatet visar ett underskott på -4,1 mnkr. Detta beror främst på högre kostnader för drivmedel och energi samt kostnader relaterade till oförutsedda fastighetsåtgärder.

Invånare

Fastighet- och servicenämnden har ett internserviceuppdrag vilket innebär att uppdragets påverkan på kommuninvånarna endast är indirekt.

Medarbetare

Fastighetsavdelningen har fortsatt att utveckla organisationen i syfte att öka ledningsstyrkan och förutsättningarna för att implementera nytt ändrat arbetssätt. Fortsatta förändringar i rutiner, styrning och kontroll krävs för att skapa en resurs- och personaleffektiv fastighetsförvaltning och -drift som kan omhänderta det stora eftersatta fastighetsunderhållet. Många medarbetare påverkas och oroas i den stora men nödvändiga förändringen.

Verksamhet

Verksamheten inom service och it har bevisad god förmåga att både anpassa sig till nya behov - och leverera standarduppdrag med hög kvalitet och servicegrad. Implementering av teamorienterat arbetssätt på fastighet var sista steget i förvaltningens utvecklingsresa sedan starten. Minskad sårbarhet i serviceleveransen är ett av syftena med teamarbetet, som även är tänkt att öka kompetensen och skapa mer självgående arbetslag som tar ansvar för helheten.

Hållbar utveckling

Z-water är nu fullt implementerat inom lokalvården vilket innebär en kemikaliefri lokalvård med bra miljötänk.

Målsättningen att ställa om till en fossilfri fordonsflotta pågår, där kommunens flotta av personbilar i princip är i hamn. Kvar återstår fyra dieseldrivna minibussar, dessa kommer att bytas ut och avyttras under 2023. Utmaningen är långa leveranstider på nya bilar. För transportbilar ligger fokus på att klara omställningen genom att istället tanka med förnybara drivmedel som HVO och EcoPar.

Ekonomisk kommentar

Behov av akuta fastighetsåtgärder har medfört högre kostnader än förväntat för fastighetsavdelningen. Höga kostnader för drivmedel och energi har och haft en bred påverkan på nämndens budget vilket har försökt att motverkas med sparsamhet och alternativa lösningar medan vakanser inneburit lägre personalkostnader än budgeterat. Omfattande leveransstörningar har påverkat planerade investeringsprojekt vilket krävt omprioriteringar för fortsatt utveckling och nyttjande av avsatta investeringsmedel.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Fastighet- och servicenämnden	288,7	-318,4	-29,7	-14,1	-25,6	-4,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Den 1 jan 2023 överlämnas nämndens grunduppdrag till kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnd. Framtida utmaningar är främst att komma i kapp med eftersatt fastighetsunderhåll och säkra leverans i planerade byggprojekt. Konjunkturläget med kraftigt ökande priser, äventyrar samtliga leveranser framåt. Driftuppdraget för it behöver landa i ny organisation under kommunstyrelsen samt hitta starkare koppling mot kommunens it-strategiska mål. Komponentbrister utmanar planerade investeringar.

5.1.4 Fritid- och folkhälsonämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Fritid- och folkhälsonämndens uppdrag är att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid. Nämnden ansvarar för föreningsstöd, idrotts- och friluftsliv, samt öppen fritid. Nämnden skapar förutsättningar för god folkhälsa genom förebyggande och främjande arbete för barn och unga på deras fritid.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av 2022 är att fritid- och folkhälsonämnden har levererat enligt uppdrag. Verksamheterna har återgått till det "normala" efter pandemins restriktioner och besöken har i många fall ökat. Inom vissa delar är det fortsatt låga siffror bland nyckeltal och färre intäkter. Det har generellt varit hög omsättning av medarbetare under året och förvaltningen har arbetat med ett antal rekryteringar. Resultatet visar ett överskott på 1,1 mnkr.

Invånare

Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter engagerar generellt många invånare. Återgång efter coronapandemins restriktioner har varit en väsentlig händelse utifrån invånarnas perspektiv. Det har medfört mycket liv och rörelse på mötesplatser och i anläggningar igen. Centrumhallen har tagit form under året och ger invånarna ytterligare förutsättningar för en meningsfull fritid. I Smålandsstenar fattas, sedan hösten, en fritidsgård och det medför frustration hos flertalet invånare.

Medarbetare

Förvaltningen har under året hanterat ett antal rekryteringar. Det är svårt att finna nya medarbetare och det tar tid att lotsa in nya i organisationen och verksamheterna. Parallellt har intressekonflikter mellan målgrupper och utåtagerande ungdomar medfört en hög belastning och tuff arbetsmiljö. Resultatet av årets medarbetarenkät visar dock att de allra flesta trivs på sin arbetsplats. Förvaltningsdagar påvisar ett gott gäng inom förvaltningen.

Verksamhet

Verksamheterna har återgått till det "normala" efter pandemins restriktioner och det har medfört generellt hårt tryck. Inom vissa nyckeltal är det fortsatt avvikande siffror. I det stora hela flyter nämndens verksamheter på väl. Vissa verksamheter har sargats av omsättning av personal, stök av olika slag samt brist på lokal. Hälsocenter har startat i samarbete med Region Jönköpings län. Verksamheten ska ge invånare stöd till livsstilsförändringar.

Hållbar utveckling

Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter bidrar generellt till hållbar utveckling i samhället. Barnkonventionen och ett antal globala mål inom Agenda 2030 är alltid vägledande för arbetet. Vad gäller klimatpåverkan sker nämndens största arbete med bidrag för energieffektivisering inom föreningslivet. Nämnden ansvarar också för Fritidsbanken som ger alla möjlighet till en aktiv fritid samt ökar återbruk och minskar nykonsumtion.

Ekonomisk kommentar

Fritid- och folkhälsonämnden redovisar ett resultat med ett överskott på 1,1 mnkr. Överskottet handlar om föreningsstöd och avvikelse av personalkostnader. Vad gäller investeringar så handlar de i huvudsak om nya inventarier till Centrumhallen och stugor på Hörsjöns camping samt reinvesteringar till nämndens olika verksamheter.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Fritid-och folkhälsonämnden	9,5	-60,6	-51,1	-47,7	-52,2	1,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Fritid- och folkhälsonämnden ser fortsatt utmaning från coronapandemin att målgrupper ska hitta tillbaka. Det handlar inte bara om besökare utan styrelseledamöter och ledare inom föreningsverksamheten. En annan påtaglig utmaning är att hitta medarbetare och inneha ändamålsenliga lokaler så att verksamheterna fortsatt kan bedrivas med hög kvalitet.

5.1.5 Kommunstyrelsen

Nämndens grunduppdrag i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen under året bedriver verksamhet med god kvalitet. Kommunstyrelsen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla leveransen av grunduppdraget och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet.

Resultatet för nämnden 2022 visar ett överskott på 10,7 mnkr.

Invånare

Arbetsförmedlingens reformering har förändrat kommunstyrelsens målgrupp och det är en större utmaning att kunna bidra med ett gemensamt individanpassat stöd. Det är viktigt att öka kunskapen kring verksamheter som arbetar med målgruppen för att skapa förutsättningar för individer att komma ut i egenförsörjning. Frågor och oro från kommunstyrelsens målgrupper har ökat med anledning av rådande prisutveckling. Även kommunens upphandlade leverantörer är oroade över avtal som prisjusteras på en nivå innan inflationen ökade.

Medarbetare

Medarbetarundersökningen som gjordes under våren visar att medarbetare inom kommunstyrelsen trivs och mår bra på arbetsplatsen. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en bra nivå. Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen hade hög prioritet under året och det syns också i medarbetarundersökningen där det visar på att energinivån ibland kan upplevas låg och det finns ett behov av uppföljning och återkoppling.

Verksamhet

Under året har beslut om tilldelning av markanvisning Vitsippan och Bastuberget gjorts samt ett fastighetsförvärv av Atlas industripark i Anderstorp centrum. Markanvisningen av Bastuberget och fastighetsförvärv av Atlas industripark är viktiga för utvecklingen inom visionen Bro till Bro, som syftar till en förtätning och förädling av bostäder, handel, service, grönområde och aktivitetspark.

Hållbar utveckling

Arbetet med rådet för hållbar utveckling fortsätter och framåt är det viktigt att säkerställa deltagande, engagemang och fokus för kopplat till rådet samt de fokusområden som identifierats att det krävs ett gemensamt arbete kring. Dessa områden är trygghet och brottsförebyggande arbete, välmående

människor samt cirkulär ekonomi.

Strategin för hållbar utveckling har under året följts upp i form av en statusrapport, där utvecklingstrender identifierats utifrån de olika indikatorerna kopplade till strategins prioriterade områden.

Ekonomisk kommentar

Nämnden redovisar en positiv avvikelse emot budget på 10,7 mnkr. Avvikelsen beror både på högre intäkter än beräknat men också lägre kostnader.

Överskotten beror främst på vakanta tjänster inom flertalet verksamheter samt påbörjad effektivisering inom avdelningen för arbete och utbildning.

Underskotten är främst kopplat till HRM med tillfälliga extra personalkostnader samt förändrad finansieringsmodell med abonnemangsstruktur (driftkostnad) istället för att kostnaderna belastar investeringsbudgeten.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Kommunstyrelsen	38,9	-206,9	-168,0	-145,8	-178,7	10,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Kommunstyrelsen kommer få ett förändrat arbetssätt, där två förvaltningar kommer att leverera olika delar av samhällsutvecklingsuppdraget till kommunstyrelsen. Detta kräver en bra samverkan mellan förvaltningarna men också en tydlighet gentemot målgruppen. Dialogarbetet är fortsatt en utmaning där man behöver hitta nya vägar för att nå invånarna. Säkerhetsläget i omvärlden leder till en högre beredskap där kommunen har en viktig roll att stärka det civila försvaret.

5.1.6 Kulturnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Med utgångspunkt i Gislaveds kommuns kulturpolitiska program ska kulturnämnden bedriva biblioteksverksamhet, allmänskulturell verksamhet, samt ge föreningsstöd. Därutöver ansvarar nämnden för de uppdrag som regleras i kulturnämndens reglemente.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att den är genomförd enligt grunduppdraget. Verksamheternas aktiviteter har utvecklats och genomförts på nya sätt. Både analogt och digitalt. Verksamhetsbesöken har ökat och den digitala delaktigheten har ökat. Den digitala omställningen har gett nya erfarenheter och kunskaper som kommer att leda till nya former för kulturförmedling och bidra till ökad delaktighet. Resultatet visar ett överskott på 2,2 mnkr

Invånare

Förutsättningarna för deltagande i kulturlivet ändrades drastiskt i och med pandemin. Tillgängligheten till bibliotek och kulturhus är nu återställda. Fortsatt finns ett utbud av digitala kulturaktiviteter, och det fysiska mötet är åter möjligt. Till viss del har de digitala alternativen fungerat kompensatoriskt och varit välbesökta. Genom digitaliseringen nåddes en ny publik.

Medarbetare

Medarbetarna hittade under pandemin nya vägar för att lösa uppdraget. Nya sätt att förmedla kultur och en utveckling av verksamheterna. De flesta har fått möjlighet till kompetensutveckling, inte minst inom det digitala området.

Verksamhet

Under året har verksamheterna kunnat genomföra aktiviteter där människor åter igen kan mötas. De erfarenheter pandemin har inneburit är viktiga i det fortsatta arbetet med att möjliggöra för fler att vara delaktiga i kulturlivet. Fler besökare kommer till våra verksamheter och vi ser en ökning av deltagare i våra digitala kanaler.

Hållbar utveckling

Deltagarperspektivet är djupt förankrat i kulturverksamheten och skapar förutsättningar för den enskilde att känna sig delaktig i samhället, såväl socialt som kulturellt. Vilket i sin tur bidrar till en god folkhälsa. Det digitala arbetssättet minskar klimatpåverkan i form av färre resor och transporter.

Agenda 2030 sprids genom kunskaps- och informationsförmedling.

Barnkonventionen är en utgångspunkt i arbetet. Källsortering sker i de flesta av förvaltningens verksamheter.

Ekonomisk kommentar

Driftsbudgetens nettoresultat visar ett överskott på 2,2 mnkr. Överskottet fördelas mellan personalbudgeten och ökade intäkter och minskade kostnader för övriga tjänster. Personalbudgetens överskott har uppstått på grund av vakans och att längre och kortare vikariat inte har tillsatts. Intäkterna är statliga och regionala bidrag.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Kulturnämnden	4,9	-38,3	-33,4	-32,1	-35,6	2,2

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Nya arbetssätt att förmedla kultur digitalt har fortsatt att utvecklas under året. Det har bidragit till att öka den digitala delaktigheten. Ett ökat behov hos människor att få mötas i verksamheternas mötesplatser är tydligt. Antalet besökare har ökat under året. Det blir en stor utmaning att minska det digitala utanförskapet, samtidigt utveckla nya digitala tjänster och tillgodose behovet av levande och tillgängliga kulturella mötesplatser.

5.1.7 Räddningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Förvaltningen ska stödja den enskilde att hantera olyckor samt stödja kommunerna vid samhällsstörningar. När en olycka sker ska förvaltningen hindra vidare skadeutbredning, lindra, stödja och därefter lära från det inträffade. Räddningstjänsten ska också vara en aktör för ökad social hållbarhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Allt för lågt deltagarantal på HLR och brandkunskapskurserna. Utbildningarna är numera tvådelade, en del är teori som görs via HLR-rådet/Kunskapsportalen och en del är en praktik som genomförs på räddningsstationen i Mossarp. Till detta kommer den utbildningsskuld som pandemin orsakat.

Bemanningen på deltidsstationerna i Reftele är ansträngd. Beslutade beredskapsnivåer har inte kunnat upprätthållas under våren. 17 nya deltidsbrandmän har rekryterats medan tio medarbetare har slutat.

Invånare

Utryckningsbemanningen har varit något lägre i Reftele under året. Det har varit på grund av personalbrist. De förändringar som räddningsnämnden varit tvingad till att besluta om har kompenserats med andra åtgärder. Behovet av fler deltidsbrandmän är fortsatt stort, främst i Reftele och Burseryd. Ingen hjälpsökande har drabbats negativt fler medarbetare behövs för att ha en långsiktig hållbarhet med beredskapstjänstgöring.

Medarbetare

Ett fokus har varit kompetensutveckling samt rekrytering av deltidsbrandmän i Reftele och Burseryd. 17 nya deltidsbrandmän medan 10 slutat. Bemanningen har därför blivit bättre till följd av våra rekryteringssatsningar men vi har en lägre erfarenhetsnivå samt eftersläpande grundutbildningar.

Införandet av HRM-systemet har markant negativt påverkat chefer och personalsamordnare arbetsbörda och arbetsmiljö.

Verksamhet

Ett stort antal utbildningar i brandkunskap och HLR har ställts in de senaste 15 månaderna. Det skapar en utbildningsskuld som behöver hanteras framöver.

Ett flertal vakanser inom deltidsorganisationen medför att beredskapsförändringar har varit nödvändiga. En samordnad rekryteringskampanj i Burseryd har gett gott resultat med fyra nya medarbetare.

Färre tillsyner enligt LSO har utföras under året till följd av brist av personal med rätt kompetens. Detta medför en hårdare prioritering vid val av tillsynsobjekt.

Hållbar utveckling

Fastighet- och servicenämnden beslutade våren 2021 att installera solkraft på stationen i Mossarp. Det är dock oklart när denna installation påbörjas. Solceller kommer att monteras på vagnhallstaket. Projekteringen har avstannat. Inga

solceller har monterats under 2022 och det finns inga indikationer på att det kommer ske under 2023. Under 2022 har nämnden ett underskott som delvis beror på ökade elpriser.

Ekonomisk kommentar

Priser på uppvärmning, el och tjänster ökar markant.

Konsekvensen av att inte ha tillgänglig personal med tillsynskompetens är att kontroller av brandskyddet på allmänna lokaler, industrier och andra objekt inte kan utföras. En annan baksida är att intäkterna minskar.

Fler deltidsbrandmän än budgeterat har utbildats vilket är glädjande utifrån ett trygghetsperspektiv.

Hög andel korttidsfrånvaro och en längre sjukskrivning under sommaren har föranlett höga personalkostnader.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Räddningsnämnden	18,1	-55,0	-36,9	-35,7	-35,8	-1,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Hur uppbyggnaden av det civila försvaret kommer påverka räddningstjänsten är oklart.

Rekryteringen av deltidsbrandmän fortsätter framöver. Fler arbetsgivare behöver stödja sina medarbetare som vill arbeta som deltidsbrandmän.

Trenden visar på att antalet utryckningar kommer öka under kommande år vilket ger ökade personalkostnader.

Övningstiden har varit budgeterad till 50h/år per person sedan 80-talet.

Nuvarande övningsnivå täcker inte utbildningsbehovet utifrån ny teknik och höjda arbetsmiljökrav. Övningstiden bör höjas till 70h/år. Varje utbildningstimme för all deltidspersonal kostar 30 tKr.

5.1.8 Socialnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Socialnämnden har ansvaret för individ- och familjeomsorgen, vård och omsorg, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har omhändertagits på ett bra sätt trots stora utmaningar. Det är några kritiska kvalitetsfaktorer som är gula, mestadels på grund av svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens, men utifrån genomförda brukarundersökningar tycker målgrupperna ändå att verksamheterna ger en god vård och omsorg. Nämnden började året med en prognos på -78,8 mnkr och slutar på ett resultat som visar ett underskott på -26,7 mnkr.

Invånare

Brukarundersökningar för 2022 visar fortfarande på goda resultat även om vissa håller en lite lägre nivå än tidigare. Föregående år har helhetsbedömningarna i brukarundersökningarna som genomförs av SKR och Socialstyrelsen visat på högre skattningar än riket, men utifrån senaste genomförda ligger Gislaved i nivå med riket.

Svårigheten med att rekrytera påverkar möjligheten att ge invånarna det stöd de behöver utifrån hur det har sett ut tidigare. Verksamheterna måste hela tiden utvecklas för att möta de förändrade behoven.

Medarbetare

Resultatet i medarbetarenkäten hamnade på totalvärde 81 där målvärdet var 75. Medarbetarna skattar dock arbetsbelastningen som hög, och möjligheten till utveckling som låg. En god arbetsmiljö är svår att uppnå utifrån svårigheten att rekrytera rätt kompetens inom alla områden. Att arbeta med utveckling är väsentligt för att kunna omhänderta de ökade behoven, men en svårighet att få till när resurser saknas. En strategi för detta måste tas fram.

Verksamhet

Utifrån en ansträngd ekonomisk situation i kombination med ökade behov i samhället har verksamheterna behövt göra förändringar och anpassningar för att hantera utvecklingen. Verksamheter har inför och under året förändrats för att möta behov. Ett HVB-hem och en gruppbostad har öppnats. Fler vård- och omsorgslägenheter har öppnats då färre personer än vanligt har flyttat ut. Införandet av HRM har lett till mer administrativ tid och mycket frustration.

Hållbar utveckling

Socialnämnden har ännu inte träffat samordnare utifrån kommunens strategi för hållbar utveckling. Detta förväntas ske i början på 2023. Strategin kommer ligga med i arbetet med planeringsdirektivet för 2024.

Utifrån resepolicyen använder sig de verksamheterna primärt av förnybara bränslen eller hybrid-/elbilar.

Köksorganisationens förutsättningar att arbeta med ekologiska och lokalproducerade råvaror har påverkats av inflationen.

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat hamnar på -26,7 mnkr. Det är en klar förbättring gentemot det ingångsläge som var i början på året då prognosen visade på -78,8 mnkr. Nämnden bedriver mer verksamhet nu än i början på året, så alla områden har lyckats bra med att sänka sina kostnader i relation till det stöd och den hjälp som målgrupperna får. Under året har nämnden börjat planera för att arbeta mer förebyggande och utvecklande istället för reaktivt. Detta kommer att arbetas aktivt med under 2023.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Socialnämnden	378,6	-1 059,7	-681,1	-666,7	-654,4	-26,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

- Ökade svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa.
- Ökade svårigheter att hålla en god kvalitet i verksamheterna.
- Behov av att prioritera det förebyggande arbetet och det systematiska kvalitetsarbetet
- Ökat behov av ekonomiska medel och personal för att inte riskera patientsäkerheten.
- Arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att kunna minska behoven på sikt.
- Fortsätta arbetet med språkutvecklande arbetsplatser.

5.1.9 Tekniska nämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Tekniska nämnden ansvarar för den kommunala infrastrukturen och sköter det operativa arbetet inom kommunens miljövård. Tekniska nämnden är även kommunens trafiknämnd och väghållningsmyndighet. Tekniska nämnden ansvarar också för de uppgifter som kommunfullmäktige särskilt beslutar om.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nämndens bedömning av de prioriterade kritiska kvalitetsfaktorerna så verksamheten har fungerat på ett bra sätt trots hög arbetsbelastning och periodvis hög sjukfrånvaro.

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att genom besparingar och effektivisering och trots stora kostnadsökningar på framförallt el och bränsle har en bra verksamhet bedrivits utan större påverkan för målgrupperna.

Resultatet för 2022 visar ett underskott på -2,9 mkr.

Invånare

Nämndens uppdrag är vinterväghållningen, leverera dricksvatten, rening av avloppsvatten, skötsel av allmänplatsmark park och gata har utförts. Uppdraget att utveckla kommunens mark pågår med flera nya detaljplaner.

Planteringen i tätorterna har fått mycket uppskattning och mycket beröm har kommit in. Få negativa synpunkter på vinterväghållningen.

Det har varit en hel del översvämningar på grund av stora regnmängder vilket också orsakat en del skador.

Medarbetare

Tekniska har en hel del svårrekryterade yrkesgrupper, det har varit svårt att rekrytera, framförallt inom Mex. Personalen arbetar med grunduppdraget. Förvaltningen har och har haft en del vakanser, detta tillsammans med en del sjukfrånvaro har gjort att befintlig personal fått ta ett större ansvar.

Verksamhet

Vakanser och svårigheter att rekrytera har gjort att vi lagt ut några projekt eller delar av projekt på entreprenad.

Hållbar utveckling

Förvaltningen har gått över till ECOPAR i stället för diesel i fler arbetsmaskiner och fler är på väg in i systemet.

Smarta lösningar vad gäller spolning i toaletter med regnvatten och uppvärmning i den nya personalbyggnaden vid avloppsreningsverket i Gislaved. Förutsättningar för barn och ungdomar i kommunen skapas. En viktig pusselbit är vinterväghållningen där nämnden prioriterar cykelvägar och bussgator. Vid köp av handverktyg köps allt fler batteridrivna.

Ekonomisk kommentar

Tekniska nämnden visar ett resultat på minus 2,9 mnkr gentemot budget. Underskottet är inom gata och park där volymökningar och ökade kostnader är orsakerna. De senaste åren har tekniska visat positiva resultat med hjälp av reavinster vid försäljning av mark samt vakanser. Även 2022 påverkar detta resultatet positivt.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Tekniska nämnden	116,7	-166,8	-50,1	-46,3	-47,2	-2,9

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Det kommer bli svårt att klara grunduppdraget på det sätt som tekniska nämnden har haft som viljeinriktning på grund av ekonomin. Tekniska nämnden har inte haft någon budgetkompensation för volymökningar, samt förändringar av redovisningsprinciperna, men har klarat att leverera positiva resultat genom att MEX-verksamheten har levererat relativt stora överskott genom åren.

5.1.10 Överförmyndarnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Överförmyndaren ska bevaka underårigas, funktionsnedsattas och äldre personers rätt i samhället samt att se till att de som inte klarar sina personliga och/eller ekonomiska angelägenheter får hjälp med detta.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att nämnden levererar sitt uppdrag med god kvalitet. Resultatet för 2022 visar ett överskott på + 0,3 mnkr. Resultatet beror mest på en ökad intäkt från brukarna och en minskad kostnad på grund av lägre övriga verksamhetskostnader i form av aktiviteter, representation årsavgifter.

Verksamhet

Handläggare utför granskning av ställföreträdares årsredovisningar, utöver detta görs utredningsarbete för att möjliggöra nämndbeslut och domstolsbeslut. Nämnden rekryterar och utbildar ställföreträdare för verksamheten, samt fattar beslut i de ärenden som inte handläggare har delegation till.

Ekonomisk kommentar

Resultatet beror på högre intäkter från brukare. Däröver beror överskottet även på att planerade utbildningsinsatser under året inte utförts som planerats och att representation och medlemsavgifter varit lägre än planerat.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Överförmyndarnämnd	1,0	-4,2	-3,2	-3,1	-3,5	0,3

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Uppdraget ska vara ideellt och lekmannamässigt. De framtida utmaningarna är att få tag i kvalificerade ställföreträdare.

En utveckling för överförmyndarnämnden är det beslut som tagits att från och med nästa mandatperiod ingå i den gemensamma överförmyndarnämnden i GGW.

5.2 Koncernbolag och stiftelser

5.2.1 Gislaveds Kommunhus AB

Org nr 559084-6191

Ordförande: Carina Johansson **Ägare:** Gislaveds kommun 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger **Antal ledamöter:** 5

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget skall i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Resultaträkning, moderbolaget

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	1 044	587	582
Rörelsens kostnader	-1 044	-726	-582
Rörelseresultat	0	-139	0
Finansiella intäkter	0	2 716	1 703
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat före skatt	0	2 577	1 703
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	0	0
Årets resultat	0	2 577	1 703
Investeringar, tkr	0	0	0
Nettoomsättning, tkr	0	582	582
Soliditet, %	0	98,0%	91,0%
Likviditet, %	0	906%	1004%
Balansomslutning	0	25 310	24 275

Resultaträkning, koncern

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	362 443	442 894	358 946
Rörelsens kostnader	-339 774	-425 197	-334 560
Rörelseresultat	22 669	17 697	24 386
Finansiella intäkter	65	483	108
Finansiella kostnader	-3 652	-7 077	-4 345
Resultat före skatt	19 082	11 103	20 149
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-2 559	-4 584
Årets resultat	19 082	8 544	15 565
Investeringar, tkr	0	0	0
Nettoomsättning, tkr	0	442 894	358 946
Soliditet, %	0	40,6%	41,5%
Likviditet, %	0	62%	154%
Balansomslutning	0	1 316 501	1 271 170

Sammantagen bedömning av resultat och effekter**Gislaveds Kommunhus AB, moderbolaget**

Gislaveds Kommunhus AB (moderbolag) har under 2022 delat ut 1 700 tkr i aktieutdelning till sin ägare Gislaveds kommun enligt beslut som tagits vid bolagets årsstämma i maj 2022.

Moderbolaget har fakturerat management fee till dotterbolagen motsvarande de tjänster som moderbolaget tillhandahåller. Dotterbolagen har under 2022 betalt in 2 716 tkr i aktieutdelning till moderbolaget.

Dotterbolagens lämnade aktieutdelning på 2 716 tkr utgör en del av moderbolagets resultat 2022 på 2 577 tkr, av detta föreslår styrelsen utdelning om 2 000 tkr till ägaren.

Gislaveds Kommunhus AB, koncernen

Koncernen omfattar bolagen Gislaveds Kommunhus AB, Gislaved Energi Koncern AB,

AB Gislavedshus, Enter Gislaved AB och Gisleorp Lokaler AB.

Resultat efter finansiella poster blev 11 103 tkr (20 149 tkr år 2021) för Gislaveds Kommunhus AB-koncernen och resultatet efter skatt och finansiella poster blev 8 544 tkr (15 565 tkr år 2021).

De ingående bolagens resultat efter finansiella poster:

- Moderbolaget, 2 577 tkr (inkl. utdelning från dotterbolagen, + 2 715 tkr)
- Gislaved Energi Koncern AB, 10 509 tkr
- AB Gislavedshus, 474 tkr
- Enter Gislaved AB, 26 tkr
- Gisleorp Lokaler AB, 232 tkr

Resultatet efter finansiella poster var enligt budget 19 mnkr vilket innebär att

resultatet blev 8 mnkr mindre än budget. Detta förklaras framförallt av resultatet för AB Gislavedshus redovisar ett resultat som är ca 6,3 mnkr sämre än budgeterad nivå vilket framförallt förklaras av ökade hyresbortfall samt ökade driftkostnader främst i form av uppvärmningskostnader och taxebundna kostnader.

Balansomslutningen i koncernen ökade med 45 mnkr och det egna kapitalet ökade med 7 mnkr. Soliditeten sjönk med 1,4 procentenheter till 40,6 procent. Den försämrade soliditetsnivån förklaras framförallt av att balansomslutningen har ökat.

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2022 har diskussioner och arbete startat i syfte att utveckla koncernens arbetssätt i ett tydligare koncernperspektiv och i ett hela-kommunen-perspektiv. Dels i syfte att följa ambitionerna som formulerades när koncernen bildades 2017 och dels i syfte att följa och möta den förändring som sker 1/1 2023 då ny nämnd- och förvaltningsorganisation träder i kraft. Förändringsarbetet innehåller bland annat koncerngemensamma arbetssätt i styr- och stödprocesser samt bedömning och utredning om fler verksamheter kan vara lämpliga att driva i bolagsform. Under året startade exempelvis en utredning i syfte att möjliggöra ett eventuellt bildande av fastighetsbolag samt renodling av bostadsuppdraget. Likaså förändrades de ekonomiska styrprinciperna för dotterbolagen och nya ägardirektiv beslutades. Under året gav kommunfullmäktige ett principiellt beslut om att ge möjlighet för Gislaveds Energikoncern AB att ingå i ett samägt aktiebolag tillsammans med ett privat bolag för att utveckla det som kallas Gislaveds Energipark.

Framtida utveckling

Under 2023 fortsätter utredningsarbetet avseende eventuellt fastighetsbolag samt renodling bostadsuppdraget. Detta är den största frågan inom koncernen under det kommande året och drivs med ambitionen att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut i frågan under hösten 2023.

Arbetet fortsätter även brett tillsammans med dotterbolagen för att identifiera fler potentiella utvecklingsområden. Bland kommer moderbolagets förmåga att driva koncerngemensamma frågeställningar och att stötta dotterbolagen att utvecklas och förstärkas. Styrelsen kommer tillsammans med VD arbeta fram en plan för fortsatta utvecklingsarbetet. Planen kan komma att sträcka sig över flera år men flera nya utvecklingsaktiviteter beräknas starta upp redan under 2023.

Möjligheten att använda Gislaveds kommunhus AB för att kunna köpa fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv ska utvärderas och utvecklas

5.2.1.1 AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

Ordförande: Björn Martinsson **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB,100 %**Verkställande direktör:** Malin Larsson **Antal ledamöter:** 7**Grunduppdrag**

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att inom Gislaveds kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	175 171	184 882	172 257
Rörelsens kostnader	-165 375	-178 323	-163 016
Rörelseresultat	9 796	6 559	10 241
Finansiella intäkter	0	26	4
Finansiella kostnader	-3 000	- 6111	- 3 759
Resultat före skatt	6 796	474	6 486
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-323	-2 299
Årets resultat	6 796	151	4 187
Investeringar, tkr		116 278	126 154
Nettoomsättning, tkr		184 882	173 257
Soliditet, %		38%	39%
Likviditet, %		8%	130%
Balansomslutning		866 998	845 024

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets resultat på 474 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt har påverkats av hyreshöjningar, tillkommande fastigheter samt ökat hyresbortfall. Samtidigt har underhålls- och driftskostnaderna, främst i form av taxebundna kostnader, ökat. Även de finansiella kostnaderna ökar genom högre räntor.

Händelser av väsentlig betydelse

Sveriges riksdag har beslutat att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande efter årsskiftet 2021/22. Detta innebär att ansökningar som ankommer till länsstyrelsen efter den 31 december 2021 inte får beviljas. I samband med detta beslutades att ansökningar från storstadsregionerna skulle beviljas förtur. Gislavedshus har tre ansökningar om investeringsstöd hos länsstyrelsen avseende de båda nyproduktionerna i Smålandsstenar och Gislaved samt för projektet i Reftele. Alla dessa ansökningar beviljades investeringsstöd av Länsstyrelsen sent i december 2022. Det är dock fortfarande oklart när utbetalning av dessa stöd kommer att ske.

Utbetalning av Reftele är beroende av byggstart inom 12 månader och färdigställande inom 24 månader från fattat beslut.

Hållbarhet

Ett av bolagets övergripande mål är att värna miljön och bidra till en hållbar utveckling. Därför arbetar vi för låg energianvändning för värme och ventilation vid våra nyproduktioner och större renoveringar. Installation av IMD (individuell mätning) genomförs i samtliga lägenheter för att ge hyresgäster förutsättningar att följa sin varmvatten- och elförbrukning och samtidigt ge lägre kostnader.

Risk

Ränte- och finansieringsrisken bedöms vara låg baserat på bolagets låga belåningsgrad. Sannolikt kommer vi att se en ökad vakansgrad med anledning av kommunens befolkningsprognos. I dagsläget bedöms de politiska riskerna vara de största.

Framtida utveckling

I Reftele planeras byggnation av 18 nya lägenheter. Samtidigt planeras stamrenoveringar av det befintliga beståndet. Utöver detta så kommer bolaget för att fortsätta erbjuda ett tryggt och attraktivt boende, arbeta med boendeflytande, prioritera våra utemiljöer, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter och erbjuda fortsatt hög kundservice för våra kunder.

5.2.1.2 Enter Gislaved AB

Org nr 556661-9861

Ordförande: Niclas Palmgren **Ägare:** Gislaved kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Leif Österlind **Antal ledamöter:** 6

Grunduppdrag

Bolaget ska bidra till att uppfylla kommunens mål och vision och att göra kommunen till en attraktiv kommun att leva och verka i, bedriva näringslivsverksamhet och för turism och besöksnäring. Bolaget har i uppgift att verka operativt för att främja befintligt företagande, nyföretagande, handelsutveckling, besöksnäring, nya etableringar och investeringar och därigenom näringslivets utveckling i kommunen. Bolaget ska även marknadsföra kommunens näringsliv, attraktivitet och affärsmöjligheter i och utanför kommunen och skapa långsiktiga relationer med relevanta nätverk.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	8 422	8 248	8 138
Rörelsens kostnader	-8 422	-8 262	- 7640
Rörelseresultat	0	-14	498
Finansiella intäkter	0	40	7
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat före skatt	0	26	505
Bokslutsdispositioner	0	3	-123
Skatt	0	-10	-81
Årets resultat	0	19	301
Investeringar, tkr		0	0
Nettoomsättning, tkr		8 236	8 066
Soliditet, %		59,9	54,5
Likviditet, %		268,3	233,0
Balansomslutning		4 841	5289

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Prioriterade projekt som leder till stärkt konkurrenskraft, fler medarbetare med rätt kompetens och fler kommuninvånare är inom destination och besöksnäring, handel, service & fastighetsägare, kapitalanskaffning, gröna näringar och smart industri & digitalisering. Webbsidor, platsvarumärke och kommunikation har stuckit ut.

Vi utvecklar våra fokusområden, Technology, Market och Tourism samtidigt som vi genomför aktiviteter och projekt med samarbetspartners och näringslivsråd. Vårt arbetsområde finns inom:

Attraktivitet, Näringslivsutveckling, Handelsutveckling, Besöksnäring, och Kompetensförsörjning.

Vi har en väl fungerande dialog med våra partners i ett bra samarbetsklimat.

Händelser av väsentlig betydelse

En orolig omvärld som påverkar kostnader, inflation, ränta och energi. Framtagning av ny turismwebb.

Hållbarhet

Under året har det startats upp ett företagsnätverk med inriktning återanvändning av plastmaterial. Ett nätverk som har potential att omfatta GGW regionen. Transporter och laddning är områden vi deltar i.

Risk

Inga engagemang med särskild risk föreligger.

Framtida utveckling

Viktiga frågor är aktuella planeringsunderlag och strategiska markfrågor för etableringar, bostäder, infrastruktur, kraftförsörjning, kompetensförsörjning och attraktivitetshöjande investeringar. Det skapar positivitet och framtidstro. Den regionala utvecklingsstrategin RUS är en del i planeringen. Vi lägger fokus

på att utveckla besöksnäring, handel och med tillägget gröna näringar. Vi har även fokus på besöksnäring och destinationsutveckling, Digitalisering och nya plattformar för effektivt resursutnyttjande förstärks.

5.2.1.3 Gislaved Energi Koncern AB

Org nr 559079-2932

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB 100 %

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter: 7**

Grunduppdrag

Moderbolag/koncern

Koncernen har till föremål för sin verksamhet att bedriva energiproduktion och energidistribution, köp och försäljning av energi och energirelaterade produkter och tjänster samt annan därmed förenlig verksamhet. Vidare är föremålet att förvärva eller uppföra, äga, förvalta, hyra ut och överlåta erforderliga anläggningar och fastigheter samt infrastruktur för IT-kommunikation.

Gislaved Energi Koncern AB

Bolaget har tidigare tillförts 10 mnkr i aktieägartillskott för att möjliggöra IT-infrastruktur för de medborgare i Gislaveds kommun som inte har samma möjlighet till IT-infrastruktur som övriga kommuninvånare. Dialog har under året fortsatt att föras i olika omgångar med nationella nätägare om det stöd som finns att söka. Bidraget är öppet för både fiberföreningar och de marknadsaktörer som har fiberutbyggnad i sitt affärskoncept. Stöd utbetalas dock inte till en enskild individ.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	171 494	265 019	188 413
Rörelsens kostnader	-159 673	-254 074	-175 624
Rörelseresultat	11 821	10 945	12 789
Finansiella intäkter	65	416	97
Finansiella kostnader	-542	-852	-525
Resultat före skatt	11 344	10 509	12 362
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-2 136	-2 007
Årets resultat	11 344	8 373	10 355
Investeringar, tkr		21 271	21 553
Nettoomsättning, tkr		257 904	186 504
Soliditet, %		43,9	45,0
Likviditet, %		106	161
Balansomslutning		409 640	387 176

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Moderbolag/koncern

Resultat efter finansiella poster och skatt för koncernen uppgick till 8 373 tkr. Utdelning till Gislaveds kommunhus AB föreslås ske med 2 097 610 kr.

Händelser av väsentlig betydelse

Slutredovisning har genomförts för två projekt där privat nätägare erhållit slutlig utbetalning av stöd för projekten.

Hållbarhet

Moderbolag/koncern

Dotterbolagen är certifierade enligt ISO14001:2015 och har arbetat vidare med miljöfrågor under verksamhetsåret. En uppföljande revision har genomförts med bra resultat. Bolagen arbetar fortlöpande med åtgärder för minskad energianvändning.

Risk

Moderbolag/koncern

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker, t.ex. kundkreditrisker, ränterisker, marknadsrisker vid elhandel samt finanskriser i omvärlden som kan orsaka bankkonkurser etc. Koncernen följer en upprättad finanspolicy i syfte att begränsa de finansiella riskerna samt en upprättad riskpolicy för elhandelsverksamheten i syfte att begränsa marknadsriskerna.

Framtida utveckling

Moderbolag/koncern

Koncernen ska i sin fortsatta verksamhet på ett effektivt sätt erbjuda leveranssäkra och prisvärda energilösningar till kunderna. Koncernens fortsätter att tillsammans med dotterbolagen främja utvecklingen av ett hållbart samhälle.

5.2.1.4 Gisleorp Lokaler AB

Org nr: 556090-7734

Ordförande: Björn Björkman **Ägare:** Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Malin Larsson **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Gisleorp lokalers uppdrag är att inom kommunen uppföra, sälja, äga, etablera och skapa genomströmning för nya näringsverksamheter och offentliga behov i lokaler och fastigheterna samt att äga, förvalta och utveckla Anderstorp Motorbana, Scandinavian Raceway. Bolaget ska kunna erbjuda en variation av lokaler. Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	6 312	6 322	6 086
Rörelsens kostnader	-5 260	-5 976	-5 228
Rörelseresultat	1 052	346	858
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-110	-114	-62
Resultat före skatt	942	232	796
Bokslutsdispositioner	580	580	30
Skatt	-314	-208	-178
Årets resultat	1 208	604	648
Investeringar, tkr		2 731	1 114
Nettoomsättning, tkr		6 322	6 086
Soliditet, %		57	57
Likviditet, %		33	33
Balansomslutning		35 458	35 255

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets resultat på 232 tkr före bokslutsdispositioner och skatt har påverkats av underhållsåtgärder och ökade driftskostnader främst i form av taxebundna kostnader.

Händelser av väsentlig betydelse

Under mars hade Mark- och miljödomstolen sammanträde i Folkets hus i Gislaved men ännu inget avgörande i domstolen kring tillståndet.

Hållbarhet

Valet av uppvärmningssystem i fastigheterna har störst betydelse i bolagets hållbarhetsarbete. Fastigheten Munin 19 värms med fjärrvärme, Lövås 8:5 och Stubbakull 2:20 med bergvärme.

Risk

Riskerna i Gisleorp Lokaler AB är av olika slag. Kortsiktigt finns en ekonomisk risk att hyresgäster inte betalar hyran enligt avtal. Långsiktigt är den största risken att motorbanan inte kan överleva på grund av att myndigheter begränsar verksamheten.

Framtida utveckling

Villkoren i tillståndet från Mark- och miljödomstolen kommer ha mycket stor betydelse för bolagets verksamhet.

5.2.2 Stiftelsen Isabergstoppen

Org nr 828500-3003

Ordförande: Marina Josefsson **Ägare:** Gislaveds Kommun 90,74%, Gnosjö Kommun 9,26%

Verkställande direktör: Louise Söderlund **Antal ledamöter:** 11

Grunduppdrag

Isaberg Mountain Resort är en sport- och konferensanläggning som erbjuder utomhusupplevelser året runt. Det unika ligger i den vackra utomhusupplevelsen i vårt naturreservat i form av äventyrliga aktiviteter, boende och konferens, som tillfredsställer en bred målgrupp.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	100 479	102 910	91 634
Rörelsens kostnader	-70 369	-72 927	-61 128
Rörelseresultat	30 110	29 983	30 506
Finansiella intäkter	50	293	145
Finansiella kostnader	-160	-220	-133
Resultat före skatt	30 000	30 056	30 518
Bokslutsdispositioner	0	-8 647	-9 376
Skatt	0	-4 169	-4 391
Årets resultat	30 000	17 240	16 751
Investeringar, tkr			
Nettoomsättning, tkr		97 358	90 792
Soliditet, %		70	63
Likviditet, %			
Balansomslutning		165 166	145 341

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Totalt fick Stiftelsen ihop 97 500 skidpassdagar. Danskarna som normalt står för 65% uteblev helt p.g.a. Covid19 och stängda gränser. Våren fylldes av svenska gäster och en större ökning av skolklasser. Omsättningen ökade jämfört med förra året och beläggningen under juli var närmare 100%, medan bokningarna avtog något under augusti och september.

Händelser av väsentlig betydelse

Satsningen på MTB-destinationen Isaberg faller väl ut under våren och sommaren och vår liftburna cykling med flowleder nedför berget är mycket uppskattad av gästerna. En ny aktivitet är nordens största pumptrack. Detaljplanearbetet pågår och beräknas vara klart till februari 2023.

Hållbarhet

Fortsatt jobbar vi med att gå över på elektrifierade fordon, samt att utöka publika laddpunkter på vår anläggning. Underhåll i skog och mark är viktigt för att skapa en attraktiv ledstruktur.

Risk

Milda vintrar framöver som gör att vi inte kan bedriva en skidanläggning. Därefter kommer skenande el- och byggkostnader som direkt påverkar vår lönsamhet.

Framtida utveckling

Detaljplanen ger oss möjligheter att investera i ett sportcenter med personalutrymmen och gästservicelokaler. Under året kommer vi att renovera köket på restaurang Höganloft och förhoppningsvis bygga ett konstsnöspår.

5.2.3 Stiftelsen Torghuset

Org nr 828500-5321

Ordförande: Annette Rehn **Ägare:** Gislaveds kommun 75%, Övriga 25%

Verkställande direktör: Anette Josefsson **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Stiftelsen äger och förvaltar fastighet med lokaler i Smålandsstenar. Uthyrning sker till fasta hyres-gäster och tillfälliga arrangemang. Ändamålet är att hyra ut lokaler, bedriva nöjes-, kultur- och fritidsverksamhet för sådan verksamhet. Verksamheten ska rikta sig till kommunens invånare men även till dem som besöker vår kommun.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	5628	5686	5238
Rörelsens kostnader	-5435	-5755	-4780
Rörelseresultat	193	-69	458
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-103	-148	-95
Resultat före skatt	90	-217	363
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	0	0
Årets resultat	90	-217	363
Investeringar, tkr			
Nettoomsättning, tkr		3 391	2 744
Soliditet, %		negativ	negativ
Likviditet, %		617	572
Balansomslutning		7 183	7 473

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Kostnaderna för inköp har ökat vilket vi inte har kompenserat för. Prisjusteringar kommer att göras inför 2023. Omkostnader och underhållskostnader har ökat, även marknadsföringskostnaderna. Vi har fått färre bidrag 2022, inget omställningsstöd t.ex.

Händelser av väsentlig betydelse

Början av året präglades av pandemin. Sedan har bokningarna ökat och vi har haft ca 25 000 besökare mot 12 000 förra året. Den fasta personalen har utökats med en it-tekniker. En person från den ordinarie personalen har slutat vilket har inneburit vissa utmaningar. Som ett led i att effektivisera administrationen har vi bytt ekonomisystem och kassasystem. Vårt avtal gällande Turistbyrå har sagts upp av bolaget Enter.

Hållbarhet

Vi använder oss av Returpack och vi handlar lokalt. Under året har vi gått från uppvärmning med gas till fjärrvärme.

Risk

Det ekonomiska läget gör ev. att man inte väljer att lägga pengar på nöje och kultur.

Framtida utveckling

Utvecklingen med konceptet upplevelser, mat och dryck fortsätter. Vi vill hitta nya sätt att använda biografen för dator/Tv-spel. Samarbete med andra aktörer fortsätter. Arbetet med att planera innergården pågår. Upprustning av fastigheten och utbyte av inventarier kommer att fortsätta. Kök våning 2 kommer att bytas våren 2023.